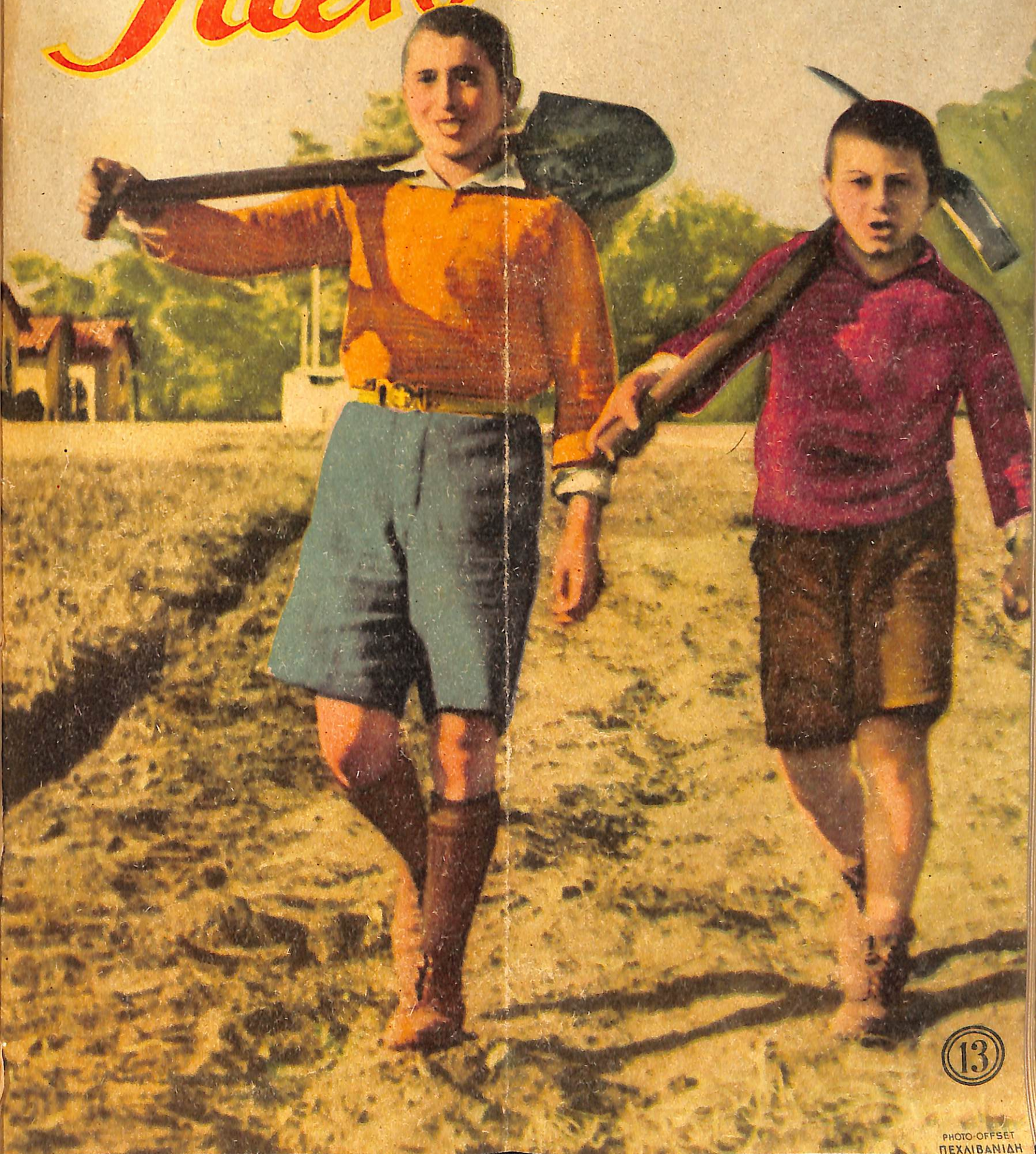

η Παιδοπωλίσ

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ :

Ὄργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι . . .	Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοί- κων καὶ ἰδιῶται	» 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα	» 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὀδηγοί, Στρατιῶται	» 10.000
Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2	

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ἐπεύθυνος Συντάξεως : ΑΓΓ. ΜΕΓΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προστ. Τυπογραφείου : Βασ. Ἀραγιάννης Ἀμισσοῦ 24 Ν. Σμύρνη

Ἡ «Παιδόπολις» στή διάδωση ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Τώρα πὺν ὁ ἔρανος «Πρόνοια Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος», ἀνέ-
λαβε τὴ φροντίδα γιὰ τὴν ὁργάνωση τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ καὶ ἡ σχετικὴ δουλειὰ ἀρχισε
κι' ὅλας ἀπὸ τὶς ἐντεταλμένες κυρίες στὴν περιοχὴ τῆς Καστοριάς, τὸ περιοδικὸ ἀποφάσισε
νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς γονεῖς τους, παρέχοντας σ' αὐτοὺς κάθε χρησίμη πληρο-
φορία πὺν θὰ τοῦ ζητοῦσαν.

Ἀπὸ σήμερα τὸ περιοδικὸ «Η ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ» εἶναι στὴ διάδωση τῶν φίλων του, τοῦ
Ἑλληνικοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ τοὺς ἀπαντᾷ σὲ κάθε ἐρώτημά τους ἢ γιὰ κάποιο γενικώτερο
ζήτημα τοῦ χωριοῦ τους ἢ καὶ τῆς Κοινότητάς τους ἢ γιὰ κάτι καθαρὰ προσωπικὸ. Ἡ ἀπάν-
τηση θὰ δίνεται ἀπὸ τὶς στήλες τοῦ περιοδικοῦ ἢ μὲ ἰδιαίτερο γράμμα, ἀνάλογα μὲ τὴ φύση
τοῦ ἐρωτήματος καὶ τῆς ἀπάντησης.

Οἱ Ἐρωτήσεις μποροῦν νὰ γίνωνται γιὰ ὅποιοδήποτε θέμα. Καὶ οἱ φίλοι μας τοῦ Ἑλ-
ληνικοῦ χωριοῦ θὰ παίρνουν ἀπάντηση σὲ κάθε ἀπορία τους ἢ ἐρώτημά τους.

Ἀναφέρουμε ἐδῶ σὰν παράδειγμα τὸ τί μποροῦν νὰ μᾶς ρωτήσουν :

- α) Γιὰ γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ προβλήματα (ζητήματα καλλιιεργείας, σπόρων,
κτηνοτροφῶν, ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῶων, φαρμάκων, λιπασμάτων,
γεωργικῶν ἐργαλείων, καὶ ἀποστολῆς ἐντύπων ὁδηγίων ἀπὸ ἐκεῖνες πὺν ἐκδίδουν
οἱ ἀρμόδιες Γεωργικὲς ὑπηρεσίες) (παράλληλα τὸ περιοδικὸ «Παιδόπολις» θὰ πυ-
κνώσῃ τὶς στήλες του μὲ πληροφορίες γύρω ἀπὸ τὴν γεωργία, δειδροκομία, κηπου-
ρικὴ, τὴν κτηνοτροφία, τὴν κτηνοτροφία, σηροτροφία κλπ. Καὶ θὰ δίνει γενικὲς
πληροφορίες γιὰ τὰς προόδους πὺν σημειοῦνται γιὰ τὰ νέα φάρμακα, τὰ νέα
ἐργαλεῖα κλπ).
- β) Γιὰ τὰ ὑδραυλικὰ κοινωφελῆ ἔργα τοῦ χωριοῦ, τῆς Κοινότητος ἢ τῆς Ἐπαρχίας.
- γ) Γιὰ ζητήματα ὑγείας γενικὰ τοῦ χωριοῦ ἢ τῆς κοινότητος καὶ τῆς ἐπαρχίας ἢ προ-
σωπικὰ γιὰ τὸν ἐπιστολογράφο (αὐτὸν ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογένειάς του).
- δ) Γιὰ τὸν τρόπο κατασκευῆς ἢ προμηθείας ἐργαλείων, κάθε εἶδους.
- ε) Γιὰ ζητήματα οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ γενικὰ ὁργάνωσης τοῦ σπιτιοῦ.
- στ) Γιὰ τὶς σπουδὲς τῶν παιδιῶν του. (Κάθε πληροφορία γιὰ σχολεῖα, ὁργανισμοὺς,
προσόντα κλπ).
- ζ) Γιὰ στρατολογικὰ ζητήματα (ὑποχρεώσεις τῶν παιδιῶν τους) καὶ
- η) Γιὰ κάθε ζήτημα πὺν θὰ μπορούσε νὰ δοθῇ πληροφορία ἀπὸ τὴν Ἀθήνα.

Οἱ ἐπιστολὲς πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται :

Περιοδικὸ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ»

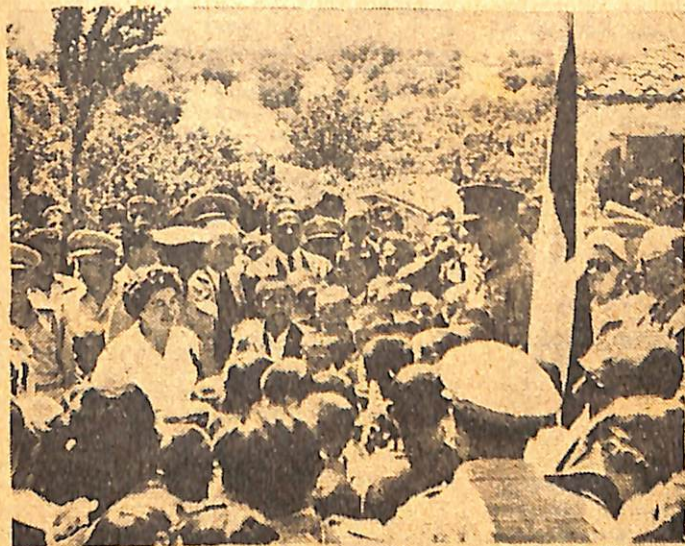
Τμήμα ἐξυπηρετήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ

Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9

Ἀ θ ἡ ν α ς

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Την Τρίτην 13 'Ιουνίου ο ύπουργός ης Παιδείας κ. 'Αθανασιάδης—Νόδας προσεφώνησε εἰς Κουκλουτζάν τοὺς Βασιλεῖς μετὰ παρακάτω λόγια:

Μεγαλειότατε, Μεγαλειότατη,

Εἰς τὸ τέρμα τῆς μακρᾶς περιοδείας Σας, ἡ ὁποία ὥργασε μετ' εἰρηνικὴν χάραν τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν τῶν πολυπαθῶν πληθυσμῶν τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας, ἀπὸ τοῦ τρίγωνον τοῦ "Ε-δρου, ἕως τὸ τρίγωνον τῶν Πρεσπῶν, αἰσθάνομαι τὴν υποχρέωσιν νὰ Σας ὑποβάλω τὰ πλέον εἰλικρινῆ συγχαρητήρια διὰ τὴν τόσον εὐτυχὴ πραγματοποίησιν τῶν ἱερῶν σκοπῶν τοῦ Βασιλικοῦ 'Εράνου. Τὸ ἔνδοξον πολεμικὸν ἔργον τοῦ 'Εθνικοῦ στρατοῦ, καλεῖται νὰ συνεχίσῃ ἐν εἰρήνῃ τὸ σχολεῖον, ἀλλὰ διὰ νὰ ἡμπορέσῃ τὸ σχολεῖον νὰ ἐπιτελέσῃ τὸν ὑψηλὸν του προορισμόν, πρέπει νὰ ἀποκατασταθῇ εἰς τὴν ἐμπρέπουσαν θέσιν, πρέπει νὰ ἐνισχυθῇ καὶ ἡθικῶς καὶ ὑλικῶς. Διὰ τὴν ὁλοκληρώσιν τῆς ἰδέας τοῦ Σχολείου, βασικὴ καὶ ὑλικὴ προϋπόθεσις εἶναι ἡ ἀπόκτησις ὑγιεινῶν καὶ ἀνέτων διδαστηρίων.

Ἡ πολεμικὴ συμφορὰ πού ἐπεσώρευσε τόσα καὶ τόσα θλίβερά ἐρείπια εἰς τὴν χώραν μας δὲν ἄφησε ἀθικτὰ καὶ τὰ σχολεῖα μας. 'Απὸ τὰ κατερειπωθέντα σχολεῖα μας 400 ἀνέλαβε νὰ ἀνεγείρῃ ὁ ἔρανος τοῦ Βασιλείως, ἐπι-στοποιήσαμε δὲ ὅλοι μετὰ ποῖον γοργὸν ρυθμόν, μετὰ ποῖαν καλαισθησίαν καὶ μετὰ ποῖαν ἀσφάλειαν γίνεται τὸ ἔργον τοῦτο.

Ἄνω ἀριστερά: Ἡ Βασίλισσα μι-
λάει στὰ παιδιά τῆς παιδοπόλεως πού μόλις
ἐπέστρεψαν στὸ χωριό τους, τὰ "Αδαντα
τῆς Θράκης.

Δεξιὰ: Οἱ Βασιλεῖς στὸ τραῖνο πού τοὺς
πάει ἀπὸ τὴν 'Αλεξανδρούπολη στὴν 'Ορε-
στιάδα.

Β' σειρά: 'Εκεῖ ψηλὰ στὰ σύνορα οἱ
σημαῖες ἔχουν πρὸ γαλάζιου χρώμα σὰν κυ-
ματίζουν λὲς καὶ φτερουγίζουν ἀνάμεσά τους
οἱ ψυχὲς ἐκείνων πού ἔπεσαν γιὰ νὰ τίς στή-
σουν.

Οἱ Βασιλεῖς φέρουν τὸ μήνυμα τῆς χάρας
καὶ τῆς αἰσιοδοξίας στοὺς ἡρώικους ἀκρί-
τες μας.

Ἡ πολιτεία εὐγνωμονεῖ τὴν Α. Μ.
τὸν Βασιλέα, ὁ ὁποῖος μετὰ μίαν προσω-
πικὴν Του χειρονομίαν, ἰδίως Του ἐμ-
πνεύσεως, συνέδραμε τόσον σοβαρῶς
τὴν σχολικὴν ἀνοικοδόμησιν εἰς στιγ-
μὰς μάλιστα δυσκόλων οἰκονομικῶν
διὰ τὸ Κράτος περιστάσεων.

Ἡ ἀγωγή ὅμως τῶν παιδιῶν μας
καὶ τῶν κοριτσιῶν μας δὲν περιορίζε-
ται στοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ σχο-
λείου. Πρέπει νὰ τὰ παρακολουθήσωμεν
καὶ ἔξω ἀπ' αὐτό. Ἡ σημασία τῆς ἐ-
ξωσχολικῆς ἀγωγῆς εἶναι πάντοτε με-
γάλη, πολὺ δὲ περισσότερον εἰς τὰς
ἀνωμάλους περιστάσεις πού περάσαμε
καὶ περνάμε.

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα μετὰ τὴν ἐμ-
φυτον στοργὴν πού ἔχει γιὰ τὸ παιδί
καὶ μετὰ τὴν ὀρεῖαν διορατικότητά πού
τὴν χαρακτηρίζει διέκρινε τὴν σημασί-
αν τῆς ἐξωσχολικῆς ἀγωγῆς καὶ μὰς
ἔδωκε τελεία ὑποδείγματα ὁργανώσε-

ως τῆς, πρωτίτερα μετὰ τὰς παιδοπό-
λεις καὶ τώρα τελευταία μετὰ τὸ «Σπίτι
τοῦ Παιδιοῦ», ἕναν θεσμόν νέον, ὁ ὁποῖ-
ος εὐκτεόν θὰ ἦτο νὰ ἐξάπλωθῃ εἰς ὅ-
λην τὴν χώραν, διὰ νὰ καταστή ὁ κύ-
ριος παράγων τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῶν
χωριῶν μας μετὰ τὴν διατήρησιν τῶν ἐ-
θνικῶν ἠθῶν καὶ ἐθίμων καὶ μετὰ τὴν
σύσφιξιν τῶν ψυχικῶν σχέσεων τοῦ χω-
ριοῦ μετὰ τὰ ἀστικά κέντρα καὶ μετὰ τὴν
πρωτεύουσαν.

Ἡ πολιτεία καὶ ἡ κοινωνία ὀφείλουσι
χάριτας εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν,
δι' ὅλα ὅσα ἐνεπνεύσθη καὶ πραγματο-
ποιεῖ μετὰ τὴν καλωσύνην τῆς καρδιάς
Τῆς καὶ μετὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς
Τῆς ὑπὲρ τῶν Ἑλληνοπαίδων.

Θὰ ἦτο παράλειψις μεγάλη ἐὰν δὲν
ἐξέφραζα τὴν στιγμὴν αὐτὴν θερμὰ
συγχαρητήρια πρὸς τὰ ἀξίτιμα μέλη
τῆς 'Επιτροπῆς τοῦ 'Εράνου καὶ τοὺς
πολυτίμους συνεργάτας του μηχανι-
κοὺς καὶ ἐντεταλμένους κυρίας, πού με-
τὰ τὴν ἀφοσίωσιν καὶ διάπυσον ζῆλον
εἰργάσθησαν καὶ ἐργάζονται διὰ τὸ ἔρ-
γον τῆς σχολικῆς ἀνοικοδομήσεως.

Μεγαλειότατε, Μεγαλειότατη. Οἱ
μόχθοι Σας ὑπῆρξαν μεγάλοι ἀλλὰ ὁ
σπόρος πού ρίχνετε πέφτει, καθὼς δι-
επιστώσατε καὶ οἱ ἴδιοι, σὲ γόνιμη γῆ.
Καὶ θὰ ἀνθίσῃ. Καὶ θὰ καρπίσῃ. Διὰ
νὰ μὰς δώσῃ τὸν νέον Ἑλληνικὸν πο-
λιτισμόν, ὁ ὁποῖος, εὐχόμεθα ὅλοι μας,
νὰ μένῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἱστορίαν
μετὰ τὰ δικά Σας ὀνόματα. Ζήτω τὸ "Ε-
θνός. Ζήτω οἱ Βασιλεῖς.

ΘΑΛΑΣΣΙΝΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Μέσα στα δημοτικά τραγούδια μας παρουσιάζεται όλη η Έλληνική ζωή με τις χαρές της, με τις λύπες της, με τις παλληκαριές της με τις λογής - λογής συγκινήσεις της. Πώς λοιπόν να ξεχάσει η λαϊκή Μούσα και τη θάλασσα; Πώς να ξεχάσει την πηγή από τόσες χαρές και λύπες, την άφορμη από τόσες γενναίες πράξεις, το στοίχειο που προκαλεί τόσους ηρωισμούς; Πώς ο λαϊκός λυρισμός να μην ύμνησε το πέλαγο και τους θαλασσινοὺς;

Η θάλασσα αποτελεί ένα λυρικό στοιχείο στη δημοτική μας ποίηση εύχρηστο μαζί και τραγικό. Γύρω της πλέκονται σκηνές γοητευτικές και αληθινές τραγωδίες. Η «πικροθάλασσα και πολυκυματούσα» ξέρε συχνά να είναι σκληρή και δραματική. Μά ο λαός μας την τραγουδάει είτε του φέρνει τη χαρά, είτε του ξεχειλίζει την καρδιά και του κινεί τα δάκρυα.

Τόσο στα δίστιχα της στιγμής, όσο και στα μεγάλα και στα παλιά λαϊκά τραγούδια, η θάλασσα εμφανίζεται μαζί με όλη τη ζωή του λαού μας. Συχνά ζωγραφίζει τα αίσθημά του και άλλες φορές σέρνει μαζί της δράματα και περιπέτειες. Στα λαϊκά δίστιχα βρίσκουμε συχνά τέτοιες προσφωνήσεις στη θάλασσα.

Συνδυάζει λοιπόν συχνά ο λαός τα αίσθηματά του με τη θάλασσα. Άλλες φορές πάλι παίζει και χορατεύει ο λαός στα τραγούδια του με το πέλαγο και με τους θαλασσινοὺς. Μά βλέπει ο λαός τη θάλασσα και με τραγική όψη. Γιατί η θάλασσα χωρίζει τους ζωντανούς, πνίγει τα παιδιά μας, ρουφά ζωές... Το πέλαγο αναφέρεται και στα μοιρολόγια και συχνά η θάλασσα αναφέρεται σαν «ελεεινότερη πνιχτήρα». Τραγωδίες και θλίψεις θαλασσινές γεμίζουν τα δημοτικά τραγούδια μας. Ο ζωντανός ο χωρισμός που «παρηγοριά δεν έχει» δημιουργείται από τη θάλασσα και ο θρήνος των «θαλασσοπνιγμένων» αυτή τη σκληρή έχει άφορμή.

Η θάλασσα όμως είναι και η άφορμή για να δείχθι το θαρρος και η ανδρεία. Η πάλη μαζί της δείχνει το παλληκάρι. Ο γέρο θαλασσινός πολεμά κάθε μέρα με αυτό το στοιχείο. Και το νικάει ή πνίγεται μέσα στον αγώνα ηρωϊκά.

Η αρχή αυτών των τραγουδιών πηγάζει όπως φαίνεται από αρχαίους ελληνικούς μύθους. Η μυθολογία αναφέρει κάτι τέτοιο για τον Αθηναίο ήρωα Θησέα. Έπειδή δόταν πήγε στην Κρήτη ο Θησέας μίλησε αυστηρά στον Μίνωα και εξέφρασε αμφιβολίες αν ο Βασιλιάς της Κρήτης γεννήθηκε από τον Δία, ο Μίνως διέταξε τον Θησέα, αν αληθινά είναι γιος του Ποσειδών, να πέσει στη θάλασσα και να δειχθί το δαχτυλίδι του, που τόρριξε επίβρη στη θάλασσα κι' ένα δελφίνι τον πάρεπε στη θάλασσα κι' ένα δελφίνι τον παρέλαβε και τον έφερε στο υποβρύχιο παλάτι του Ποσειδών. Εκεί η Αμφιτρίτη έδωσε στο Θησέα ένα χρυσό στεφάνι και κατόπιν τον έφερε άδραβή στην επιφάνεια του νερού.

Όμοιος περίπου μύθος υπήρχε ακόμη στην αρχαία εποχή και για τον Τάραντα, τον Έλληνα ήρωα, που ίδρυσε την ομώνυμη του πόλη στην κάτω Ιταλία. Από αυτούς τους μύθους φαίνεται προήλθε και το ελληνικό λαϊκό τραγούδι του «Κοιμητή», που υπάρχει σε πολλές παραλλαγές σε διάφορα μέρη της Ελλάδας.

Σε μια από τις παραλλαγές περιγράφεται ότι ο ήρωας Κωνσταντής καυχόθηκε στο Βασιλιά και στους γύρω άφεντάδες, ενώ γελυνόσανε μαζί ότι μπορεί να περάσει κολυμπώντας πέρα - πέρα τη Μαύρη Θάλασσα.

Το τόλμημα ήταν αφάνταστο! Μά ο Κωνσταντής είχε πεποίθηση στον εαυτό του.

Ο Βασιλιάς, αν τάκουσε, ξαφνιάστηκε και του είπε ότι, αν πραγματικά περάσει κολυμπώντας τη Μαύρη Θάλασσα, θα τον κάνει γαμπρό του.

Ο Κωνσταντής αναλαβαίνει το τρομερό τόλμημα χωρίς δισταγμό. Και να τι λέει το τραγούδι:

Ξενύθη ξαρματώθηκε
στη θάλασσα πηδάει.
Δώδεκα μίλια πέρασε
με γέλια με τραγούδια
κι' άλλα δώδεκα πήγαινε
με μαύρα μοιρολόγια:
«Θάλασσα πικροθάλασσα
και πολυκυματούσα
τόσες φορές σε πέρασα
με γέλια, με τραγούδια
και τώρα για το στοίχημα
βουλήθηκε να με πνίγεις».

Και ο Κωνσταντής έχασε πιά τις δυνάμεις του και πνίγηκε!

«Και εκεί που πνίγη ο Κωνσταντής
παλάτι έθεμελιώθη
με το γυαλί, με το ψηφί
με το μαργαριτάρι».

Τα πιο τραγικά έργα της θάλασσας περιγράφονται στα μοιρολόγια. Εκεί δίνονται με φρικιαστικές ή με μεγαλόπρεπες εικόνες οι καταστροφές της.

Μά στα λαϊκά τραγούδια και στα μοιρολόγια περιγράφεται και πώς η θάλασσα τιμωρεί εκείνους που ζητάνε να μετρηθούν μαζί της. Γιατί η θάλασσα είναι δυνατή και μεγάλη. Στοιχείο παντοδυναμο και τρομερό!

Το τραγούδι του «Βοριά» δίνει ζωηρότατη αυτή την εικόνα της πάλης τ' ανθρώπου με τα στοιχεία της θάλασσας. Σ' αυτό ο κύρ-Βοριάς παράγγειλε σ' όλα τα καράβια να μπουν στα λιμάνια γιατί θα φυσήξει και θα κάμη καταστροφές. Μά το καράβι του κύρ-Αντριά δεν φοβάται τίποτα. Και λέει ο κύρ-Αντριάς προκλητικά στο Βοριά:

«Δε σε φοβάμαι Κύρ-Βοριά
φυσήσης δε φυσήσης.
Τί έχω καράβι από καρυά
και τα κουπιά πυξάρι
έχω κι' άντρες μπρούτζινες
κι' ατσάλινα κατάρτια
κι' έχω και ναύτες διαλεχτούς
όλο άντρες του πολέμου
κι' έχω κι' ένα ναυτόπουλο
που τους καιρούς γνωρίζει,
κι' εκεί που στήνω μία φορά
την πλώση δε γυρίζω».

Ανέβηκε λοιπόν το ναυτόπουλο στο κατάρτι να ιδή τον καιρό κι' έφερε κακά μηνύματα. Και τώρα το τραγούδι δίνει θαυμάσια εικόνα της τρικυμίας που πλάκωσε:

«Βαρεία φουρτούνα πλάκωσε
και το τιμόνι τρίζει
Ασπρογιαλίζει η θάλασσα
σφυρίζουν τα κατάρτια
σκώνονται κύματα βουνά
χορεύει το καράβι,
σπηλιάδα τούρβε από τη μία
σπηλιάδα από την άλλη,
σπηλιάδα από τα πλάγια τα
κι' έξεσανιδώσε το.
Γιόμισε η θάλασσα πανιά
το κύμα παλληκάρια,
και το μικρό ναυτόπουλο
σαράντα μίλια πάει!...».

Έτσι ο καπετάνιος, που θέλησε να τ'άβη με τα στοιχεία, τιμωρήθηκε και πήρε στο λαιμό του και το καράβι και το πλήρωμα.

Ο ΨΑΡΑΣ

Κι' ήταν ένας ψάρας με τη φαμίλια του, φτωχός ψάρας, σε μία καλυβά ζούσε: πήγαινε με την άσπρη τη βάρκουλα (του, κι' έπιανε λίγα ψάρια και πουλούσε.

Όπου ο Θεός μία μέρα τον λυπήθηκε κι' είπε να τον βοηθήσει τον καύμενο. Κι' ένα πρωί, σαν τραούζε τα δειχτά (του, ένα μεγάλο ψάρι ήταν πιασμένο!

Τόσο μεγάλο ψάρι! Ο γέρος τάχασε κι' άμεσως μέσ' στη βάρκα το πετάει. Τότε το ψάρι, ανοίγοντας το στόμα (του, μ' ανθρώπινη φωνή γλυκά μιλάει:

«Ψαρά! Είναι θέλημα Θεού! Από σή- (μερα) τα δειχτά σου πιά δε θα πιάνουν ψά- (ρια!

«Όσες φορές τά ρίχνεις μέσ' στη θά- (λασσα, χρυσό θα βγάξης και μαργαριτάρια. Μόλις τούτα τά λόγια του τ' άπόσωσε, πηδάει το ψάρι στο γιάλο και πάει! Ρίχνει ο ψάρας γοργά-γοργά τα δί- (χτυα του... κι' είναι βαρεία! Τραβάει και τρα- (βάει!...»

Και βγάξει θησαυρούς, πετράδια άμέ- (τηρα) κι' όσα δεν έχει δη ανθρώπου ματι! Πάει στη στεριά και τρέχει στην κα- (λύβα του, μ' άντς καλύβα βλέπει ένα παλάτι!

Ζούσε εύτυχισμένος στο παλάτι του, και πάντρεψε και γιους και θυγατέρα. Κι' είχε για φίλους άρχοντες και πρίγ- (κιτες, κι' ήταν σά βασιλιάς, ώπου μία (μέρα,

κάποιος ζητιάνος χτύπησε την πόρτα (του, ζητώντας να του κάνη έλεημοσύνη. Μ' αυτός τον άποτηρε, τον άποδιώξε: μήτε λίγο ψωμάκι δεν του δίνει!

Περνάει καιρός και το φτωχό τον ξε- (χασε) κι' όταν οι θησαυροί του είχαν τελέψει, ξαναγυρίζει στο γιάλο με τη βάρκού- (λα του) κι' άλλα μαργαριτάρια να ψαρέψι.

μ' άντς για θησαυρό η μαργαριτάρια, πετάει ξαφνιασμένος μέσ' στη βάρκα (του) το πρώτο εκείνο το μεγάλο ψάρι!

Κι' είπε: «Ο Θεός τα πλούτη σου δώσε, να τάχης για χαράν έλεημοσύνης. Κι' ήρσε ο Χριστός και χτύπησε την (πόρτα σου

κι' έσύ μήτε ψωμάκι δεν του δίνεις και στάθηκες άχόρταγος κι' άτόχα- (στος.

Μιά τιμωρία τώρα σου άξίζει!...» Κλαίει ο ψάρας και του ζητάει συγ- (χώρεση,

δμως το ψάρι στο γιάλο γυρίζει! Κι' άδεια ο ψάρας τραβούσε πιά τα (δειχτά του,

κι' έγινε το παλάτι του καλύβι. Κι' έτσι, από τον ψαρά να πάρη μά- (θημα,

εκείνου που τα πλούτη του τα κρούει... Α. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΑΣΠΡΗ ΓΑΤΑ

Γνωρίζετε την κυρία Λαμπαρδή; Είναι η γειτόνισά μας. Καμιά φορά κά-
νουμε ή μια στην άλλη μικροεκδουλεύ-
σεις και υποχρεωνόμαστε. Ίσα - ίσα
σήμερα το πρωί πήγαινα να της πώ
κάτι από μέρους της μητέρας. Μ' εύ-
χαρίστησε και μου έδωσε 15 χιλιάδες
που τις χρωστούσε, καθώς φαίνεται.
Έπειτα καθώς δίπλωνα προσεκτικά
τά τρία τάληρα στο πορτοφόλι μου
μου είπε:

— Φαντάσου, αγαπημένο μου παι-
δί, πόσο είμαι στενοχωρημένη. Η ω-
ραία μου άσπρη γάτα, χάθηκε. Δέ ξε-
ρω τι άπόγινε. Στο φούρνο έβαλα μια
άγγελια για να μου τη φέρουν αν τη
βρουν. Εύκολα γνωρίζεται. Κάτασπρη
...κάτασπρη, ούτε μια πιτσιλιά από
άλλο χρώμα. Κακομοίρα μου ψιφίνα.
Είμαι τόσο λυπημένη! Θα δώσω 20
χιλιάδες άμοιβή σ' εκείνον που θα μου
τη φέρη.

Εγώ, για να σάς πώ την αλήθεια,
δεν θάδινω ποτέ 20 χιλ. για μια ψιφι-
να, όσο άσπρη κι' αν ήταν. Αλλά δε
μου πέφτει λόγος γι' αυτό, δεν είν'
έτσι;

Λοιπόν, νάσου και χτυπάει ή πόρ-
τα. Πάω ν' άνοιξω. Ήταν μια γριού-
λα που κρατούσε ένα καλαθάκι.

— Η κυρία Λομπαρδή; ρωτάει.

— Δεν είναι εδώ κυρία. Χτυπήστε
πλάϊ, πρώτη πόρτα άριστερά.

— Χτύπησα, δεσποινίς, δεν είναι
κανείς. Έφερνα την άσπρη γάτα. Εί-
δα την άγγελία στο φούρνο.

Σκέφτομαι τότε: "Ας πάρω τι γά-
τα, θα την παραδώσω στη κ. Λομ-
παρδή μόλις γυρίσει. Θα χαρή τόσο!

Δίνω στην καλή γυναίκα ένα από
τά τρία τάληρα που μου έμπιστεύτη-
κε ή κυρία Λομπαρδή το πρωί. "Ενα
τάληρο είναι υπεραρκετό, δεν είν'
έτσι; Και ή κυρούλα φαίνεται ένθου-
σιασμένη. Άνοίγει το καλάθι της, ά-
φήνει τη ψιφίνα στο διάδρομο και
φεύγει.

Η ψιφίνα κουλουριάστηκε σε μια
καρέκλα. Πηγαίνω για να τη χαϊδέψω,
άλλά τί να δώ!... Δεν ήταν ή ψιφίνα.
Ήταν μια γάτα άσπρη αλλά με μαύ-
ρα τα πόδια και την ουρά της.

Δεν είχα καλά - καλά συνέλθει από
την άπογοήτευσή μου, όταν χτυπάει
και πάλι ή πόρτα. Αυτή τη φορά ή-
ταν ένα αγόρι. Βγάζει το κασκέτο του
με το δεξι χέρι πολύ εύγενικά. Με το
άριστερό κρατάει την κακομοίρα τη
ψιφίνα από το σβέρκο κι' έκεινη έξω
φρενών χτυπιέται, νιαουρίζει...

— Δεσποινίς, είπε το παιδί, βρήκα
αυτή την άσπρη γάτα, μα δεν είναι
κανένας πλάϊ στής κ. Λομπαρδή.

Σκεφθίτε τι χαρά μου να μπορέσω
να διορθώσω τη γκάφα μου. Βεβαιώ-
νομαι πως το ζωο δεν έχει καμιά πι-
τσιλιά από άλλο χρώμα. Στριφογύρι-
ζε έτσι στα χέρια του άγοριού που
σου προξενούσε λύπη.

— Καλά μπορείτε να την αφήσετε
εδώ.

Το παιδί λευτερώνει τη γάτα που
τρισευτυχισμένη χώνεται κάτω από
μιά κασέλα. Δίνω τότε στο παιδί το
δεύτερο τάληρο της κ. Λομπαρδή κι'

εκείνο φεύγει εύχαριστημένο. Περιμέ-
νω λίγο να ήρεμηση ή καυμένη ή ψι-
φίνα. Ύστερα από τόσες συγκινήσεις
φυσικό είναι να έχη ένκευρισθή λιγά-
κι. Τέλος την πλησιάζω, τη φωνάζω ό-
σο μπορώ πιο γλυκά και την κατα-
φέρνω να βγί από το καταφύγιό της.
Πάω να τη χαϊδέψω... "Ω! φίλοι μου!
Δεν ήταν ή γλυκειά ψιφίνα! Ήταν
ένας άπαισιος αίλουρος, όλόασπρος
είν' ή αλήθεια, χωρίς ούτε μια πιτσι-
λιά, αλλά γρατσουνιάρης, κακός κι'
άγριος. Ήθελε να με σκίση με τα νύ-
χια του.

Μαντεύετε τη στενοχώρια μου. Ξα-
φνικά ό παλιο - αίλουρος βλέπει τη μι-
σάνοιχτη πόρτα της τραπεζαρίας και
τρέχει προς τα εκεί. Τον ακολουθώ
τρομοκρατημένη. Κάνει δυο μεγάλους
πήδους, κουντουβαλαίει ένα γυάλινο
βάζο, πιάνεται σ' ένα τραπεζομάντη-
λο, κι' εξαφανίζεται απ' το άνοιχτό
παράθυρο. Άναστέναξα μ' άνακούφι-
ση, κι' έκλεισα τα τζάμια. Καλά που
τον ξεφορτώθηκα! Ωρκίστηκα λοι-
πόν, να μη δεχθώ άλλες γάτες άσπρες
ή μαύρες. Άρκετά!

Μισή ώρα μετά, νέο χτύπημα στην
πόρτα, είναι ένας άνθρωπος που κρα-
τάει ένα παράξενο δέμα τυλιγμένο σε
μια πετσέτα. Κι' αυτός ζητάει την κ.
Λομπαρδή.

— Πλάϊ, του λέω, πρώτη πόρτα
δεξιά.

— Χτύπησα, δεσποινίς, αλλά δεν
με άκουσε κανείς. Έρχόμουν για να
φέρω την άσπρη γάτα.

Καταλαβαίνετε τι άδιάφορο ύψος
πήρα!

— Περάστε λίγο άργότερα.

— Μπα, δε θα μπορέσω να ξανάρ-
θω. Κι' έπειτα αυτό το φτωχό ζωο, αν
δεν το περιποιηθούν... θα ζήση. "Ο-
τι το μάζεψα απ'... ποτάμι, μισο-
πεθαμένο από την πείνα και το κρύο.
Δέ ξέρω τι να το κάνω. Μπα! θα το
ξανακρίξω εκεί που το βρήκα.

Έκανε ένα δήμα για να φύγη. Τότε
την φώναξα. Καταλαβαίνετε δε μπο-
ρούσα να στείλω έτσι στον Άδη την
δύστυχη ψιφίνα. Και είδα πως ήταν

στ' αλήθεια πολύ κοντά στον Άδη το
κακόμοιρο το ζωο, όταν ό άνθρωπος,
λύνοντας τη πετσέτα του το άπόθεσε
πάνω στο χαλί. Χωρίς άνάσα σχεδόν,
μουσκεμένη όλόκληρη, με το τρίχωμά
της κολλημένο, κουλουριασμένη ένας
άψυχος σωρός, ή ωραία ψιφίνα ήταν
άγνωριστη! Δίνω στον άνθρωπο το
τελευταίο τάληρο, ενώ σκεπτόμουν
πως όλα μαζί δεν έκαναν άκόμη παρά
15 χιλιάδες και ή κυρία Λομπαρδή ή-
ταν έτοιμη να δώση 20 χιλ. άμοιβή.

Μόλις έφυγε ό άνθρωπος αρχίζω να
περιποιέμαι την ψιφίνα. Πριν απ' ό-
λα πρέπει να τη στεγνώσω, μετά να
τη ζεστάνω κι' έπειτα να της δώσω
λίγο γάλα. Μ' ένα ζεστό ρούχο τρί-
βω μαλακά το ύγρο τρίχωμα, τρίβω...
σκουπίζω... "Ω! έντελώς άδύνατο να
νιώσετε την άγανάκτησή μου. Όσο
σκουπίζα, το τρίχωμα, γινόταν όλο
και πιο γκρίζο, και το ρούχο μου εί-
χε γίνει άσπρο.

Αυτή ή θρεγμένη γάτα είχε κάνει
ένα μπάνιο από άσβεστόνερο! Σαν
τέλειωσα την τουαλέττα της... είδα
πως ήταν μια όμορφη γκρίζα γά-
τα με πιτσιλιές καφετιές, πολύ χαρι-
τωμένη, μα που δεν έμοιαζε διόλου με
την ψιφίνα!

"Αν το θέλη κι' ή μαμά θα την κρα-
τήσω για να τσακώνη τους ποντικούς.
Άλλά αυτό δε μ' έμποδίζει ναμια πολ-
λύ στενοχωρημένη. Τώρα, αν κανένας
από σάς βρή μια ωραία γάτα κατά-
σπρη, χωρίς καμιά πιτσιλιά από άλ-
λοιώτικο χρώμα, φέρτε τη γρήγορα!
Άλλά περιττό να χτυπήσετε εδώ, δε
μ' ενδιαφέρουν πια όί άσπρες γάτες.
Πηγαίνετε την κατευθείαν στην κ. Λομ-
παρδή. Είναι πλάϊ, πρώτη πόρτα δε-
ξιά! Θα σάς δώση μια καλή άμοιβή...
Ναί... πρώτη πόρτα δεξιά...

K. P.

Για να γελάτε

ΜΕΤΑΞΥ ΦΙΛΩΝ

— Ό άδελφός μου, ξέρεις, είναι το
δεξι χέρι του προϊσταμένου του.

— Μπα; "Ωστε ό καυμένος ό προϊστά-
μενός του είναι άναήθης;
(Έστάλη από την Άνθη Κρίνου)

ΟΙ ΚΩΔΩΝΟΚΡΟΥΣΙΕΣ

Μαμά: Γιατί χτυπάει ή καμπάνα,
άραγε, Μίμη;

Μίμης: Μα, καυμένη, δεν το ξέρεις;
Γιατί τραβάει ό παπάς το σχοινί.

(Έστάλη από τον Σαβ. Βλαχόπουλο
Θεσσαλονίκη)

ΤΕΡΑΤΟΛΟΓΙΕΣ

— Στο άλμα επί κοντώ το ύψος 3 μ.
και 80, που λές, δεν είναι τίποτα. Στην
πατρίδα μου όί άθληταί μας πηδούν τόσο
ψηλά, ώστε ξεπερνούν και τα τηλεγραφικά
σύρματα.

— Αυτό δεν είναι τίποτα. Στη δική μου
πατρίδα όί άθληταί πηδούν τόσο ψηλά
ώστε για να κατέβουν πάλι κάτω στη γή
χρησιμοποιούν... άλεξήπτωτα!

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΦΑΛΑΚΡΑ

"Ενα κοριτσάκι καθόταν στα γόνατα
του θείου της, που ήταν φαλακρός.

— Μου έπιτρέπετε να μετρήσω τις
τρίχες της κεφαλής σας; ρώτησε γελαστά
το κοριτσάκι.

— Μα μου φαίνεται, παιδί μου, πως
δεν θα τα καταφέρω, είπε ό θείος.

— Ού! Έκανε ή μικρή με υπερηφάνεια.
Ξέρω να μετρώ ως τα δέκα!

ΣΕ ΜΙΑ ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ:

Ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα χαιρετᾷ, εὐτυχισμένη, τὰ Ἑλληνόπουλα, πού, χάρις στίς φροντίδες τῆς, ξαναγυρίζουν στὰ χωριά τους.

Τὸ ἀπόγευμα τοῦ περασμένου Σαββάτου, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ ἐπαναπατισμοῦ τῶν παιδιῶν τῶν Παιδοπόλεων Ἀττικῆς, ἐγίνε στὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μιὰ συγκινητικὴ τελετὴ, στὴν ὁποία ἔλαβον μέρος 3.800 παιδιά τῶν παιδοπόλεων, μαθηταὶ καὶ μαθήτριά τῶν Ἀθηνῶν, πρόσκοποι καὶ ὁδηγοί.

Στὴν τελετὴ παρέστησαν ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα, ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος, οἱ πριγκίπισσες, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδων, οἱ ὑπουργοὶ Παιδείας καὶ Προνοίας, οἱ Ἀρχηγοὶ τοῦ Ἐπιτελείου, οἱ ἐκπαιδευτικὲς ἀρχὲς καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι. Ἐπίσης χιλιάδες πολίτῶν εἶχαν συγκεντρωθῇ στοὺς γύρω χώρους.

Πρὸ τοῦ Μνημείου βρισκόταν ἡ ἡ Πανγυμνασιακὴ χορωδία καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ στρατοῦ καὶ στὴν πλατεία τοῦ Μνημείου τὰ παιδιά τῶν Παιδοπόλεων. Στὴν Λεωφόρο Ἀμαλίας εἶχαν παραταχθῇ τὰ Δημοτικὰ σχολεῖα καὶ τὰ Γυμνάσια.

Μετὰ τὴν ἀφίξη τῆς Βασιλικῆς Οικογενείας ἀνεκρούσθη ὁ Ἑθνικὸς ὕμνος καὶ ἀμέσως ἓνα σάλπισμα ἔδωσε τὸ σῆμα τῆς ἐνάρξεως τῆς τελετῆς. Δυσὶ παιδιά τῶν Παιδοπόλεων, ἓνα ἀγόρι καὶ ἓνα κορίτσι ἀπηύθυναν τὸ παρακάτω προσκλητήριον γιὰ τὰ ἀρπαγέντα παιδιά:

Προσκλητήριον τῶν ἀρπαγέντων παιδιῶν

Α. ΦΩΝΗ: Ἐδῶ μπροστὰ ἀπὸ τὸ Μνημεῖον αὐτῶν πού θυσίαστηκαν γιὰ τὴν λευτερίαν, τὰ παιδιά πού γυρίζουν στὰ ἐλεύθερα χωριά τους, προσκαλοῦν καὶ στέλνουν τὸν χαιρετισμὸν τους στὰ Ἑλ-

Τὰ παιδιά τῶν παιδοπόλεων ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην τους στὸ στρατὸ καὶ στὴ Βασίλισσα

ΚΑΙ ΜΙΑ ΕΝΤΟΝΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΠΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΚΡΑΤΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΧΘΕΝΤΩΝ

ληνόπουλα πού ἀρπάχτηκαν καὶ ζοῦν σὲ ξένες χώρες.

Β. ΦΩΝΗ: Μαζί σας ὅρι σκονταί καὶ τὰ παιδιά τῶν Ἀθηνῶν, μὰ καὶ ὅλα τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος, ὅσα κατοικοῦν μέσα στὰ σύνορα τῆς χώρας αὐτῆς κι' ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα πού ζοῦν ἐλεύθερα σὲ φιλικὲς χώρες, βρίσκονται αὐτὴ τὴ στιγμὴ μὲ τὴ σκέψη μαζί σας καὶ σὰς χαμογελοῦν.

Α. ΦΩΝΗ: Οἱ μανάδες σας, σὰς ζητοῦν. Τὰ χωριά σας, θέλουν ν' ἀκούσουν πάλι τὰ γέλια σας καὶ νὰ δοῦν τὰ παιγνίδια σας.

Β. ΦΩΝΗ: Τὰ Ἑλληνικὰ βουνά, τὰ λαγκάδια καὶ οἱ ρεμματιές, τὰ ἀκρογιάλια καὶ τὰ νησιά, καλοῦν τὰ Ἑλληνόπουλα πού ἀσπύχτηκαν.

Α. ΦΩΝΗ: Ἡ Φλώρινα ρίνα, ἡ Καστοριά καὶ ἡ Βούρμπανη, καλοῦν τὰ παιδιά τους.

Β. ΦΩΝΗ: Οἱ μανάδες τοῦ Κιλκίς καὶ τῆς Πυρσόγιαννης, τῆς Κοζάνης καὶ τῶν Γρεβενῶν, ζητοῦν τὰ παιδιά τους.

Α. ΦΩΝΗ: Ἡ Δράμα καὶ τὸ Ἀνταρτικό, οἱ Σέρρες καὶ οἱ Φιλιππῆδες, θρὸντοφῶν σ' ὅλη τὴν οἰκουμένη: Θέλου-με τὰ παιδιά μας.

Β. ΦΩΝΗ: Ἐκεῖ ψηλὰ ἀπ' τὸ Τρίδουνο καὶ τὸ Ἀσπρονέρι, τὴ Λεύκη καὶ τὴ Λυκόρραχη, ἀκούγονται οἱ φωνὲς τῶν μανάδων: Τὰ παιδιά μας. Πού εἶναι τὰ

παιδιά μας;

Α. ΦΩΝΗ: Μανάδες ἀπ' τὰ Τρίκκαλα, τὴ Νάουσα, τὴν Καρδίτσα, τοὺς Μεταξάδες, τὴ Βέρροια καὶ τὴν Καβάλλα, μὲ δάκρυα στὰ μάτια, τείνουν τὰ χέρια τους καὶ ζητᾶνε τὰ παιδιά τους.

Β. ΦΩΝΗ: Δὲν ἀκούτε τὶς φωνὲς ἀπ' τὸ Κόττα, τὰ Λάδαρα, τὴ Βυρσινιά, τ' Ἀμπελάκια, τὴ Ζιάτα καὶ τὴ Λειά; Εἶναι οἱ μητέρες πού ζητᾶνε τὰ παιδιά τους.

Α. ΦΩΝΗ: Ἀπ' τὶς πόλεις καὶ τὰ χωριά τῆς Ἑλλάδος, ἀπ' τὰ βουνὰ καὶ τὰ λαγκάδια, τὰ ποτάμια καὶ τὶς ρεμματιές, τ' ἀκρογιάλια καὶ τὰ νησιά, ἀκούγεται μιὰ φωνή: Θέλου-με τὰ παιδιά μας.

Β. ΦΩΝΗ: Θέλου-με τὰ παιδιά μας, φωνάζουν οἱ Ἑλληνίδες μητέρες. Θέλου-με τ' ἀδελφία μας, φωνάζουν τὰ παιδιά τῆς Ἑλλάδος.

Α. ΦΩΝΗ: Αὐτὴ ἡ φωνὴ ἄς περάσῃ πεδιάδες καὶ ὄρη, πελάγη καὶ ὠκεανούς κι' ἄς ἀκουσθῇ στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης.

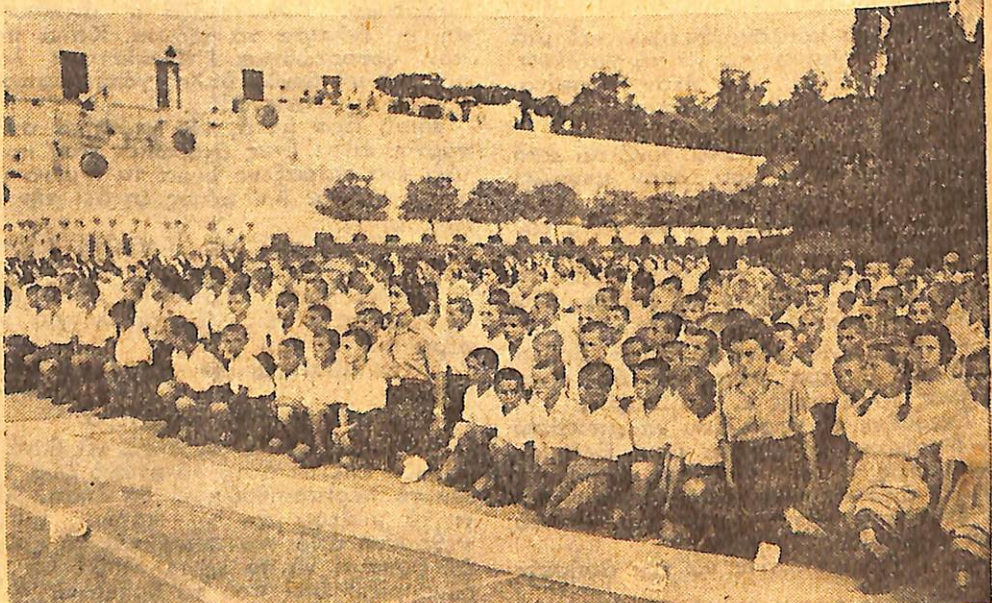
Β. ΦΩΝΗ: Ὅλοι σεῖς οἱ Λαοί, πού ζητε ἐλεύθεροι πάνω σ' αὐτὴ τὴ γῆ, ἀκούστε τὴ φωνὴ τῆς Ἑλλάδος πού ζητάει τὰ παιδιά τῆς.

Α. καὶ Β. ΦΩΝΗ: Θέλου-με τὰ παιδιά μας, θέλου-με τ' ἀδελφία μας.

Μετὰ ἓνα παιδί τῆς Παιδοπόλεως ἀπηύθυνε τὸ παρακάτω μήνυμα, ἐνῶ κατέθετε στεφάνι ἀπὸ φύλλα δάφνης στὸ μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου:

Μήνυμα τῆς Παιδοπόλεως

Δέξου τὸ δάφνινο στεφάνι πού εὐ-

Γονατισμένα τὰ Ἑλληνόπουλα παρακαλοῦν τὸν Θεὸ νὰ γυρίσῃ στὴν ἀγαπημένη Πατρίδα τὶς 28 χιλιάδες ἀδελφία τους πού ἀρπάχτηκαν ἀπ' τοὺς συμμορίτες.

λαδικά προσφέρουμε σε Σένα, "Αγνω-
στέ μας "Ελληνα Στρατιώτη.

Είνε ποτισμένο με τὰ δάκρυα όλων
των μανάδων της Πατρίδας μας. Δά-
κρυα της λύπης γι' αυτούς που πέ-
σανε, δάκρυα ευγνωμοσύνης για τις
νίκες, που μάς δίνουν το δικαίωμα
να γυρίσουμε στα ελεύθερα χωριά
μας.

Είνε ή ταπεινή προσφορά των παι-
διών των Παιδοπόλεων σε Σένα "Α-
γνώστε.

Εσύ όμως που συμβολίζεις σ' όλα
τὰ μέρη του κόσμου τη θυσία για τὰ
μεγάλα ιδανικά, σήκω από τον τάφο
σου και φώναξε ν' ακουστή η φωνή
σου μακριά στα πέρατα της γης. Μιά
φωνή αγαπητή και διαμαρτυρί-
ας για τὸ μεγάλο ἀμάρτημα του Παι-
δομαζώματος.

Γι' αυτό τὸ ἀμάρτημα που είναι ή
περιφρόνηση της θυσίας σου. Για τὸ
ἀμάρτημα που θαράινει όχι μόνον ἐ-
κείνους που τὸ ἔκαναν, ἀλλὰ κι' ἐκεί-
νους που ἀδιαφόρησαν σ' αὐτό.

Παιδιά όλου του κόσμου ἀκούστε
τη φωνή αὐτή. Είνε ή φωνή των πα-
τέρων σας και των ἀδελφών σας που
ἔπασαν στη μάχη για την Ἐλευθερία
και τὸν Πολιτισμό.

Σὰς καλεῖ νὰ διαμαρτυρηθῇτε για
τὸ ἔγκλημα που ἐξετελιζει τὸ αἷμα
που χύθηκε...

Παιδιά όλων των ἐλευθέρων Λαών
που ζήτε ξένοιαστα στὸ πατρικό σας
σπίτι.

Σκεφθῆτε ὅτι 28.000 παιδιά σὰν
ἐσὰς ἀρπάχτηκαν με τὸν πιὸ ἄγριο
τρόπο ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά της μάνας
τους... Σκεφθῆτε ὅτι ζοῦν ἐδῶ και
τρία χρόνια μέσα στὰ συρματοπλέγ-
ματα σὲ ξένες χώρες.

Προσευχηθῆτε με μάς σήμερα για
νὰ τοὺς δώσῃ ὁ Θεὸς πίστη και ὑ-
πομονή.

Καὶ δώστε μαζί με μάς ὅλη τὴ δύ-
ναμη της ψυχῆς σας σὲ κείνους που
ἀγωνίζονται για τὴν ἐπιστροφή των
ἀδελφών μας στὴν πατρική τους γῆ.

Σὲ Σένα Μητέρα και Βασιλίσσα
μας ἐμεῖς τὰ παιδιά σου, που ἔσωσες
ἀπὸ τὸ χαμὸ δίνουμε τὴν ἱερὴ ὑπό-
σχεση πὼς ἄγρυπνα θὰ σταθοῦμε στὸ
πλευρό σου, ἑτοιμοὶ νὰ ὑπηρετήσουμε
τὴν Πατρίδα στους ἀγῶνες της. «Τοῖς
κείνων ρήμασι πειθόμενοι».

Ἐκ μέρους των μαθητῶν των σχολεί-
ων της Πρωτεύουσας ἀποχαιρέτησε τὰ
παιδιά των παιδοπόλεων ἕνας μαθητῆς
με τὰ παρακάτω λόγια :

Τὴν ἱερὴ αὐτὴ στιγμή που ἀποτε-

λεῖ τὸν λυτρωτικὸν ἐπίλογον της τρα-
γωδίας του ἔθνους μας, ποικίλα συν-
αισθήματα πλημμυρίζουν τὴν ψυχὴν
μας. Συναισθήματα θαυμασμοῦ και
ὕπερφανείας πρὸς τὸν ἔθνικόν μας
στρατὸν, ὁ ὁποῖος, γνήσιος φορεὺς
και διερχομένης των αἰώνων ἀξιών
και ὑψηλῶν ἰδεῶδων, ἀπέδειξε ὅτι τὸ
Ἑλληνικὸν πνεῦμα και ἡ Ἑλληνικὴ ψυ-
χὴ εἶναι ταῦτόσημα με τὴν ἔλευθερία
και τὸν πολιτισμόν. Ἀπέδειξε ἀκόμα
ὅτι ἡ ἔλευθερία και ἡ ἀρετὴ δὲν εἶναι
μόνον ἰδανικὸν ἀλλὰ και δίωμα για
τὸν Ἕλληνα, ὅπως δίωμα εἶναι και ἡ
δημοκρατία, ἡ ὁποία στηρίζεται στὴν
ἐλευθερία της σκέψεως και στὴν κοι-
νωνικὴ δικαιοσύνη και ὄχι σὲ ἀτμό-
σφαιρα σκοτεινὴ και καταπιεστικὴ,
μέσα στὴν ὁποία κινούνται μάζες ὑ-
ποταγμένες στὴ δουλικότητα.

Ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία εὐγνωμονεῖ
τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν και δίδει τὴν
ὑπόσχεσιν «ἀμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολ-
λὼ κάρρονες».

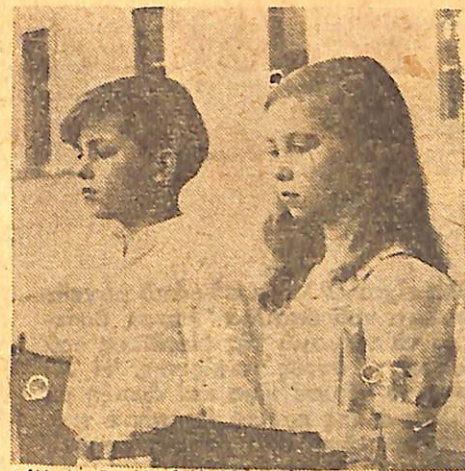
Συναισθημα εὐγνωμοσύνης, σεβα-
σμοῦ και ἀγάπης αισθανόμεθα πρὸς
τὴν ἡρωϊκὴν μας βασιλίσσα, που στὴ
δεινὴ περιπέτεια της φυλῆς μας ὑ-
ψώθηκε σὲ σύμβολο και ἰδέα, ἐξεπρο-
σώπησε τὴν «Μητέρα Ἑλλάδα», ἐγλύ-
κανε με τὴ στοργὴ των πόνο των ὀρ-
φανῶν και ἀνακούφισε με τὴν παρη-
γοριά τὴ δυστυχία. Σήμερα εὐρίσκει
δικαίωση των κόπων της και ἐπιβάλ-
λεται στὴν παγκόσμια συνείδησι με
τὴν ἠθικὴ της ὑπεροχὴ και ἀνθρωπι-
στικὴ της δράση.

Συναισθημα χαρᾶς, διότι ἐπέστη ἡ
στιγμὴ, ἀγαπητὰ μας ἀδελφια, νὰ ἐ-
νανεώθετε στὸν πατρικό σας σπιτί,
ἐρειπωμένο ἀλλὰ προσφιλέ. Σὰς ἀ-
ποχαιρετοῦμε και σὰς κατευδύνουμε.
Παίρνοντας τὸ δρόμο του γυρισμοῦ
στὸ χωριό σας ἔχετε πάντα ὑπ' ὄψει
σας, ὅτι ἡ ζωὴ ἀνήκει στοὺς τολμη-
ροὺς και ὅτι τόλμη και θυσία εἶναι
ἡ μοῖρα της φυλῆς μας. Εἴμαστε ὁ
λαὸς της θυσίας και τὸ πεπρωμένο
μας νὰ φυλάξῃ πάντα Θεριοπύλες.

Πάντα ριζωμένοι στὰ βράχια αὐτὰ
θὰ δείχνουμε τὸ δρόμο στὴν ἀνθρωπότη-
τα πρὸς τὴν ἀρετὴ. Πολλὲς φορὲς
ἡ ἱστορία καθαρὰ δείχνει, ὅτι ἠθι-
κὲς και πνευματικὲς κατακτήσεις και
νίκες της ἀνθρωπότητας ἀμφισβητή-
θηκαν.

Καμμιὰ ὁμως παράβαση των ἀν-
θρωπιστικῶν ἀντιλήψεων δὲν στιγμα-
τίστηκε και καταδικάστηκε, ὅσο τὸ
ἀνελεύθερο παιδομάζωμα.

28.000 Ἑλληνόπουλα κατακρατοῦν-
ται μακριὰ μας σὲ ἕνα περιβάλλον ἡ-

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Κωνσταντῖνος
και ἡ πριγκίπισσα Σοφία παρακολου-
θοῦν τὴν τελετὴ.

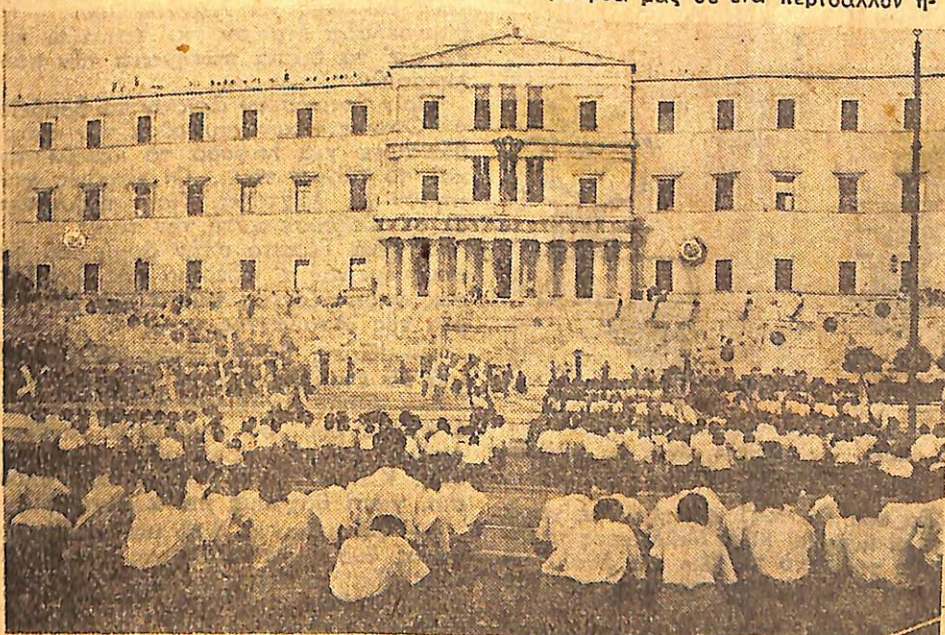
Ἐνας μικρὸς τρῶφιμος παιδοπόλεως καὶ
ταῖς στερὰν στὸ Μνημεῖο του Ἄγ-
νωστου Στρατιώτη.

θικὴς και πνευματικῆς ἀποσυνθέσεως.
Ἡ Ἑλληνικὴ νεολαία γίνεται τὴ στιγ-
μὴ αὐτὴ κατήγορος και στιγματίζει
τις χώρες που σὰν ἐχθρὲς της ἔλευ-
θερίας, προσπαθοῦν νὰ ἐπιβάλλουν
βίαια τις ἰδέες τους στὰ παιδιά που
ἀρπάξαν.

Τραγικὴ εἰρωνεία ν' αὐταποκα-
λοῦνται δημοκρατίες και νὰ κρατοῦν
σκιλάβους. Πλανῶνται, ἀν πιστεύουν,
ὅτι τοὺς δίνουν αὐτοὶ τὴν εὐτυχία,
διότι ἀγνοοῦν, ὅτι «τὸ εὐδαίμον τὸ ἐ-
λεύθερον». Ἀλλὰ τὴ στιγμὴ αὐτὴ του
ἀποχωρισμοῦ μας θὰ πρέπει νὰ δια-
κρυῶμε πρὸς τοὺς ἐλευθέρους λα-
οὺς, ὅτι ἐμεῖς, οἱ ἐλεύθεροι πολῖται
της αὔριον, θεωροῦμε αὐτοὺς ἠθι-
κῶς ὑπευθύνους διὰ τὴν χαλαρὰν ὑ-
ποστήριξιν της ἔθνικῆς μας αὐτῆς ὑ-
ποθέσεως, διότι ἡ ὑπόθεσις των 28.
000 παιδιῶν δὲν εἶναι ὑπόθεσις Ἑλ-
ληνικὴ. Εἶναι ὑπόθεσις πανανθρώπι-
νη. Τὸ κριτήριον της ἱστορίας δὲν ἔ-
παλλάξῃ και αὐτοὺς της εὐθύνῃς.

Γυρίστε στὸ χωριό σας με τὴν ἑλ-
πίδα και τὴν αὐτοπεποίθηση και ἀρ-
χίστε νὰ ἀναστυλῶντε τὰ ἐρείπια.
Ἡ σκέψη μας θὰ εἶναι πάντα μαζί
σας Στὸ καλὸ ἀδελφια μας.

Τέλος, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀ-
θηνῶν κ. Σπυρίδων, ἀπηύθυνε δέση
για τὴν ἀπόδοση των 28.000 παιδιῶν
που ἀρπάχτηκαν ἀπὸ τοὺς συμμορί-
τες και ἡ σεμνὴ τελετὴ ἐτελείωσε με
θεομώτατες ἐκδηλώσεις ὑπὲρ της Α.Μ.
της Βασιλίσσης, της Μάνας όλων των
Ἑλληνόπουλων, που ἐμπνεύσθηκε και
ἔφερε εἰς πέρας τὸ ἔργο των Παιδοπό-
λεων, σώζοντας ἀπὸ τὸ θάνατο ἢ τὴν
ἀρπαγὴ τὰ παιδιά της Ἑλλάδας.

Γενικὴ ἄποψη της πλατείας ὅπου τὸ Μνημεῖο του Ἄγ-
νωστου Στρατιώτη, τὴν
στιγμὴ που γίνεται ἡ δέση ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν κ. Σπυρίδωνα για
τὴν ἐπιστροφή των παιδιῶν της Ἑλλάδας.

Ἡ Νεραΐδα τοῦ δάσους κι' ὁ Ἀγριόχοιρος

Β'.

Ὅλα εἶχαν ἀλλάξει σὰν ἀπὸ μαγεία στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ Ἰάσου, ὅστερα ἀπὸ τὸ γυρισμὸ τῆς Νεραΐδας τοῦ δάσους κοντὰ στοὺς γονεῖς της. Ἡ Ἀταλάντη τὸ γέμισε ἥλιο καὶ ἀνοιξη μὲ τὴν ὁμορφιά της καὶ τὴ ζωτικότητα της. Μὰ εἶχε κρατήσει στὸ χαρακτήρα της μέσα κάτι τ' ἀτίθασσο καὶ περήφανο ἀπὸ τὴ ζωὴ της ἀνάμεσα στὰ ζαρκάδια καὶ τὰ θεριά τῶν Ἀρκαδικῶν βουνῶν... Ὁ περήφανος αὐτὸς χαρακτήρας τὴν ἔκανε νὰ μὴ δείχνῃ ποτὲ τὰ αἰσθήματά της καὶ νὰ ζῇ κάθε στενοχώρια της μοναχά. Γι' αὐτὸ μ' ὅλο πὺρ ἐνίωθε σὰν φυλακισμένο ἀγρίμι μὲς στὰ παλάτια τὰ πατρικά, τὸ χαμόγελο ἀστραποβολοῦσε πάντα στὰ μάτια της καὶ στὰ χεῖλιά της. Naί, ἦταν ἐλεύθερη, νὰ γυρίζῃ στὰ δάση, νὰ κυνηγᾷ, νὰ σκοτώνῃ θεριά, ὅπως τῆς τὸ εἶχε τάξει ὁ βασιλεὺς, καὶ κανεὶς δὲ φοβόταν γιὰ τὴ ζωὴ της, γιατί ἦταν ἡ πιὸ ἐξακουστὴ κυνηγῆτρα καὶ κανένας θεριὸ δὲν τὴν ἔφθανε ὅταν ἔσκιζε τὰ πυκνὰ δασοτόπια. Μὰ ἡ κοπέλλα δὲν ἤθελε νὰ πικραίνῃ τοὺς γονεῖς της καὶ νὰ τοὺς φεύγῃ συχνά. Μόνο ὅταν προκίρυσσαν ἄθλους ἐπίσημα οἱ ἐλληνικὲς πολιτείες δὲ δάσταγε ἡ Ἀταλάντη στὸν πειρασμὸ καὶ ζητοῦσε τὴν ἀδεία ἀπ' τὸν πατέρα της γιὰ νὰ πάρῃ μέρος κι' αὐτῇ. Μὲ τίς νίκες πὺρ κέρδιζε πάντα στοὺς πανελλήνιους αὐτοὺς ἄθλους κι' ἀγῶνες ἡ Ἀταλάντη ἀπόκτησε φήμην μεγάλη.

Ἀξάφην ἦρθε τὸ μήνυμα πὺρ οἱ ἥρωες τῆς Ἑλλάδας θὰ παίρνανε μέρος σ' ἓνα κυνήγι πὺρ εἶχε ὀργανώσει ὁ Μελέαγρος, τὸ βασιλόπουλο τῆς Καλυδῶνας. Ἐνας φοβερὸς ἀγριόχοιρος, λέει, πὺρ φώλιαζε στὸν Ἀράκυνθο ρήμαζε κάθε τόσο τοὺς Αἰτωλικούς κάμπους. Ἡ ἀνάσα τοὺς ἔβγαίνει σὰ μιὰ γλώσσα φωτιάς κι' ἀπὸ ὅπου περνοῦσε ἀναβάν πυρκαϊές... Τὰ δόντια του ἦταν μυτερά σὰν ξυράφια καὶ μ' αὐτὰ ξερρίζωνε τὰ φυτὰ καὶ τὰ δέντρα καὶ σπάρανε τὰ κοπάδια καὶ τοὺς βοσκούς.

Ἐμπαινε στ' ἀθέριστα στάχυα καὶ τὰ κατέστρεφε, σκόρπιζε κι' ἔκαιγε τίς χρυσῆς θυμωνιὲς στ' ἁλώνια καὶ παίρνοντας σβάρνα τ' ἀμπέλια τσαλαπατοῦσε κι' ἔσπαζε τὰ κλήματα... Συχνὰ χυμοῦσε καὶ στὰ χωριά καὶ κομμάτιαζε τοὺς ἀνθρώπους. Κανένα δόκανο, καμιὰ παγίδα δὲν ἦταν ἀρκετὰ δυνατὴ γιὰ νὰ πιάσῃ καὶ νὰ κρατήσῃ τὸν Καλυδῶνιο κάπρο. Κοντάρια συνηθισμένα δὲν τὸν τρυποῦσαν, σαῖτες δὲν περνοῦσαν τὸ χοντρὸ του πετσί... Γεμάτοι τρομάρα οἱ ἄνθρωποι κλείνονταν στὰ τεῖχη, κλειδαμπάρωνταν μέσα στὶς καστρόπορτες καὶ κινδύνευαν νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν πείνα ἂν δὲν ἐξολόθρευαν γρήγορα τὸ φρικτὸ θεριό.

Πολλοὶ ἥρωες ἔτρεξαν πρόθυμοι ὅταν πῆραν τὸ μήνυμα τοῦ Μελέαγρου. Τὰ λευκὰ παλᾶτια τοῦ βασιλιᾶ Οἰνέας, γέμισαν λεβεντιά. Τὸ ἓνα καλλίτερο ἀπὸ τ' ἄλλα τ' ἀσύγκριτα παλλη-

κάρια. Ἀνάμεσά τους ἦταν ὁ Ἰάσωνας, οἱ Διόσκουροι, τὰ δίδυμα ἀδέρφια τῆς ὥραίας Ἑλένης, ὁ Ἀδμητῆς, ὁ Θησεύς, ὁ Πηλέας καὶ τόσο ἄλλοι.

Ἀρματωμένοι, περήφανοι, ζηλευτοί, μιὰ χαρὰ νὰ τοὺς βλέπῃς, περίμεναν ἀνυπόμονα νὰ δοθῇ τὸ σύνθημα.

Τὴν παραμονὴ τῆς μεγάλης μέρας καθὼς ἐτοιμάζονταν νὰ καθήσουν στὸ τραπέζι, ἀπόμειναν μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Στὸ κατώφλι τῆς αἵθουσας φάνηκε ἓνα ψηλὸ λιγερόκορμο κορίτσι ἀρματωμένο σὰν ἄντρας... Στὸν ὤμους της εἶχε δοξάρι ὀλόχρυσο καὶ φαρέτρα γεμάτη σαῖτες ἀστραφτερές. Στὸ χέρι κρατοῦσε κοντάρι. Φοροῦσε χιτῶνα κοντό, ἀνοιχτὸ στὰ πλάγια, γιὰ νὰ μὴν ἐμποδίζῃ τὴν κόρη στὸ τρέξιμο κι' οἱ ξανθὲς τῆς μπούκλες ἔπεφταν στὴν πλάτη της κυματίζοντας σὰν τὰ ὄριμα στάχυα στ' ἀγέρι.

— Ἡ Ἀρτεμὴ! φώναξαν οἱ ἥρωες κι' ἔκαμαν νὰ πέσουν στὰ γόνατα. Γιατὶ πῆραν τὴν κόρη γιὰ τὴ θεὰ κυνηγίτριά.

— Μὲ λὲν Ἀταλάντη, εἶπε σεμνὰ ἡ κοπέλλα.

— Ἡ Νεραΐδα τοῦ δάσους! Ἡ Νε-

Στὸ κατώφλι τῆς αἵθουσας φάνηκε ἓνα ψηλὸ λιγερόκορμο κορίτσι...

ραΐδα τοῦ δάσους! φώναξαν μὲ χαρὰ τότε οἱ κυνηγοὶ κι' ὁ Μελέαγρος παίρνοντας τὴν ἀπὸ τὸ χέρι τὴν ἔβαλε νὰ καθήσῃ δίπλα στὸν πατέρα του τὸν Οἰνέα.

— Ἡρθὰ νὰ κυνηγήσω μαζί σας τὸν ἀγριόχοιρο, εἶπε ἡ Ἀταλάντη ἀπλά.

— Καλῶς ὦρες, κόρη μου, εἶπε

ὁ γέρο Οἰνέας μ' ἓναν τρυφερὸ τόνο στὴ φωνή του. Ὁ πατέρας σου εἶναι παλιὸς μου φίλος κι' ὅσο γιὰ τὴν τέχνη σου ἔχουμε ἀκουστὰ πὺρ μαθητῆδες στὸ σχολεῖο τῆς βασιλίσσας τοῦ Λόγγου.

— Naί, ὅ,τι ξέρω στὴν Ἀρτεμὴ καὶ στὶς Νύμφες τῆς τὸ χρωστῶ, ἀποκρίθηκε ἡ νεα.

Τὰ παλληκάρια ἐνθουσιάστηκαν μὲ τὸν ἐρχομὸ τῆς νεραΐδας τοῦ δάσους. Μόνο δυὸ βασιλόπουλα ἀλαζονικά καὶ περήφανα, θειοὶ τοῦ Μελέαγρου, πειραχτήθηκαν μὲ τὴν παρουσίαν της.

— Δὲν κάθεται μὲ τίς ἀδελφές τοῦ Μελέαγρου, εἶπεν ὁ ἓνας στὸν ἄλλον, νὰ μάθῃ τὸν ἀργαλεῖο καὶ τὴν ρόκα;

— Ἐτοίμ' οὐρχειται νὰ μὴν πάρῃ μέρος σ' αὐτὸ τὸ κυνήγι, εἶπε κι' ὁ δεῦτερος, πὺρ τὸ θεωροῦσε ντροπὴ νὰ συγκυνηγήσῃ κι' ἴσως νὰ νικηθῇ ἀπὸ μιὰ κοπέλλα.

Ὁ Μελέαγρος π' ἄκουσε τὰ λόγια τοὺς γύρισε κι' εἶπε θυμωμένος:

— Δὲν παίρνουμε κανένα μὲ τὸ στασιό. Ὅποιος φοβάται εἶναι καιρὸς νάβῃ κάποιον πρόφασιν νὰ ξεφύγῃ.

Οἱ δυὸ νέοι δὲν εἶπαν βέβαια λέξη. Καμώθηκαν πὺρ δὲν εἶχαν νιώσει γιὰ τοιοῦς ἔκανε αὐτὸ τὸν ὑπαινιγμὸ ὁ Μελέαγρος.

Κατὰ τὰ χαράματα, ξεκίνησαν γιὰ τὰ δάση. Ἦταν ὥραιο τὸ θέαμα! Τόσοι ἥρωες, ὥραιοι καὶ δυνατοί, ἀρματωμένοι, ἄλλοι μὲ βαριὰ ὄπλα, ἄλλοι μὲ ἀκόντιο, κι' ἄλλοι μ' ἓνα κοντὸ μυτερὸ μαχαίρι. Ὁ ἥλιος ἀστραφε πάνω στὰ χάλκινα κράνη κι' ἔκανε τίς ἀσπίδες καὶ τοὺς θώρακες νὰ λαμποκοποῦν. Τὰ θαμνόκλαδα ἔτριζαν κι' ἔσπαζαν κάτω ἀπ' τὰ βαριὰ πατήματα τῶν παλληκαριῶν.

Πρὶν ξεκινήσουν ὥρισαν τὸ βραβεῖο. Ὅποιος πρωτοχτυποῦσε τὸν κάπρον θάπαιρνε γιὰ λάφυρο τὸ κεφάλι του καὶ τὸ δῆμα του... Οἱ καρδιὲς χτύπησαν μὲ λαχτάρια. Ποιὸ παλληκάρι δὲ φιλοδοξοῦσε αὐτὴν τὴν τιμὴ;

Σ' ἓνα ξέφωτο στὴν ἀρχὴ τοῦ δάσους ἔμειναν τ' ἀδέρφια τῆς βασιλίσσας γκρινιάζοντας πάντα γιὰ τὴν παρέα τῆς Ἀταλάντης.

— Ἐμεῖς θὰ μείνουμε ἐδῶ εἶπαν, γιὰ νὰ ἐτοιμάσουμε τὸ φαγητό.

— Ἐμεῖς πάμε γιὰ ἀνίχνευση εἶπε ὁ Μελέαγρος. Θὰ βγάλουμε τὸ θεριὸ ἀπὸ τὴ φωλιά, μόνο νάχετε τὸ νοῦ σας. Καὶ νάναί τὸ γεῦμα σας πλούσιο, γιατί θάχουμε πείνα μεγάλη...

— Θὰ μείνῃ κι' ἐγὼ μαζί σας εἶπε στοὺς δυὸ γυναικαδέλφους τοῦ Ὀινέας. Τὰ γόνατά μου δὲ μὲ βαστοῦν πιά... Μένεις μαζί μου, Ἀγκαίε, γύρισε κι' εἶπε σ' ἓναν παλιὸ του φίλο, βασιλιὰ μιᾶς γειτονικῆς πολιτείας. Μοῦ εἶπες πὺρ ἔχεις φέρει τὸ πιὸ μυρωδάτο κρασί. Δὲ θάναί καλὸ νὰ τὸ

ΟΙ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

“Όλα τὰ παιδιὰ πού πηγαίνουν σχολείο, μόνον πού τούς ἐρχόταν, στήν σκέψη ὅτι πλησίαζαν οἱ διακοπές, ἐννοιοῦσαν ἀμέτρητη χαρά. Μὲ ἀνυπομονησία ἐπιδρούσαν μιά — μιά τὴν ἡμέραν — πού περνοῦσαν καὶ ὑπολόγιζαν ἐκεῖνες πού ἔμεναν ἀκόμη.

Τώρα, ὅμως τὰ μαθήματα τελείωσαν, οἱ διαγωνισμοὶ ἔγιναν, οἱ διακοπές ἤρθαν. “Ὅσοι πῆραν καλὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν ἐξέτασιν ἐξουντώνσαν ἀπὸ τὴν τάξη, ἐνῶ ἐκεῖνοι πού ἔμειναν μετεξετάστοι, αἰσθάνονται σὰν κάποιο σύννεφο νὰ σκιαῖ τὴν ἡμέραν τῶν διακοπῶν τους. “Ἀρὰ γέ, σκέπτονται, θὰ τὰ καταφέρω τὸν Σεπτέμβριο νὰ περάσω στήν ἄλλη τάξη;». Καὶ ἔτσι, μέσα στὰ παιχνίδια τους καὶ τὴν ἀλλοτρίαν ἀσχολίαν, καὶ τὴν ἄσχετη πρὸς τὴν ἀπόληψιν ὅτι δὲν εἶναι ἐν τάξει, δηλητηριάζοντας τοὺς τὴν χαρὰ.

“Ἀν πῆς καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους, ἐκείνους, δηλαδή, πού ἔμειναν στήν ἴ-

δια τάξη; Αὐτοὶ εἶναι καὶ ἂν εἶναι. Τὴν πρώτην μάλιστα ἡμέραν, μετὰ τὰ ἀποτελέσματα, ἐνοιοῦσαν μιά δυνατὴ ντροπὴ νὰ τοὺς πλακώσῃ καὶ νὰ τοὺς κόβῃ κάθε ὁρμητὴν γιὰ κάθε τι. Τὸ μὴ-λό τους διαρκῶς ἀπασχολεῖτο πῶς νὰ βρῇ τρόπους γιὰ νὰ ἀνακοινώσουν στὸ σπῆτι, στοὺς συγγενεῖς, στὰ ἄλλα γνωστὰ τους, παιδιὰ τὸ θλιβερὸ γι' αὐτοὺς γεγονός. Ἐννοεῖται: “Ἀντίο χαρὰ!

Τώρα, θὰ μοῦ πῆτε, γιὰ τὴν χάριν αὐτὰ, καὶ, μάλιστα, στήν «Θρησκευτικὴ Στῆλη»;

Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὸ καταλάβῃ κανεὶς.

Τὸ θέμα μας καὶ ἡ ἐποχὴ τῶν διακοπῶν μᾶς ἀναγκάζει νὰ μιλήσωμε γι' αὐτό. Σὲ τόσες συνέχειες τί εἶχαμε ἐξέτασει; Τὸ θέμα τῆς χαρᾶς, καὶ ἰδιαίτερος, ἐκεῖνο πού μᾶς ἀπασχόλησε, ἦταν νὰ ἰδοῦμε πῶς ἡ χαρὰ μας θὰ γίνῃ μονιμώτερη.

Καὶ τώρα, νὰ, σὰν ἐπιβεβαίωση αὐτῶν πού γράψαμε ἕως τώρα, ἔρχονται τὰ ἀποτελέσματα τῶν διαγωνισμῶν καὶ τῶν ἐξετάσεων. “Ὅσοι κοπίασαν κάπως καὶ δὲν ὑπέκυψαν στὸν πειρασμὸ ν' ἀφίσουν τὴν ἐτοιμασίαν τους γιὰ τὰ μαθήματα πρὸς χάριν ἐνὸς παιχνιδιοῦ ἢ μιᾶς ὁμορφῆς συντροφίας, αὐτοὶ, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν χαρὰ πού ἐννοιοῦσαν ἀκούοντας τὰ εὐχαρίστητα γι' αὐτοὺς ἀποτελέσματα, ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ ἀπολαύσουν ξέγονι

στοὶ κάθε χαρὰ πού θὰ τοὺς προσφέρουν οἱ καὶ καίριατικες διακοπές.

Ἐνῶ οἱ ἄλλοι, ὅσοι δὲν εἶχαν τὴν δύναμιν νὰ παραιτηθοῦν ἀπὸ μιά μικρὴ εὐχαρίστησιν ἐνὸς παιχνιδιοῦ, ἢ ἀπὸ κατὰ ἄλλο πού τοὺς ἄρεσε ἐκεῖνη τὴν ὥραν περὶ σφόδρα ἀπὸ τὸ διάβασμα, αὐτοὶ θὰ ἔχουν τὴν μαυρισμένην τὴν καρδίαν τους.

Εἶναι, λοιπόν, ἡ δὲν εἶναι, καὶ αὐτὸ μὴ ἀπόδειξιν ὅτι, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ κανεὶς μονιμώτερη χαρὰ, ἀξίζει νὰ θυσιάσῃ κατὰ ἀπὸ μιά πρόσκαιρη εὐχαρίστησιν;

Καὶ κατὰ ἄλλο. Θὰ ρωτήσετε, ἴσως, αὐτὰ τὴν σχέσιν ἔχουν μετὰ τὸ πρότυπον πού ἔχουμε βάλει ἐμπρὸς μας, τὸν Χριστό; Μὰ, δὲν εἴπαμε ὅτι σὲ ὅλα μας θὰ πρέπει νὰ βλέπωμε ἐμπρὸς μας ὡς πρότυπον τὸν Χριστό; “Ἐ, λοιπόν, μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὸν Κύριόν μας, ὅταν ἦταν μικρὸς σὰν καὶ ἐσάς, ὅτι στὸ Σχολεῖον τοῦ, ἀπὸ ἀμέλεια ἢ τεμπελιά, θὰ ἔμεινε μετεξεταστέος ἢ στήν ἴδια τάξη;

Ὁ Πάτερ ἹΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΣΗΜ.: “Ὅσα παιδιὰ θὰ ἤθελαν νὰ ρωτήσουν κατὰ σχετικὸν μετὰ τὰ θέματα πού θίγει ἡ «Θρησκευτικὴ Στῆλη» ἢ ὁτιδήποτε ἄλλο, ἄς γράψουν στήν ἐξῆς διευθυνση: ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ» ΓΙΑ ΤΗ «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ» ΟΔΟΣ ΗΡΩΔΟΥ ΤΟΥ ΑΤΤΙΚΟΥ 9 ΑΘΗΝΑΣ.

δοκιμάσουμε μ' ἓνα μεζεδάκι ζεστό.

— Μὰ τὸν “Ὀλυμπο, ἔχεις δίκην, εἶπε ὁ “Ἀγκαῖος κι' εἶπε στοὺς δούλους του ν' ἀποθέσουν στὸν ἴσκιο μιᾶς λεύκας τ' ἄσκι πού κρατοῦσαν στοὺς ὤμους.

Οἱ κυνηγοὶ εἶχαν μοιραστῇ σὲ δυὸ συντροφίαν καὶ σκαρφάλωσαν στὸν “Αράκυνθο ἀπὸ δυὸ κατευθύνσεις. Τὸ κεντρικὸ ἀνηφορικὸ μονοπάτι πῆρε ὁ Μελέαγρος μετὰ τὴν “Αταλάντη. Γύρισαν ὅλο τὸ πρωῒνὸ στὴν πλαγιὰ καὶ τὰ μονοπάτια γυρεύοντας τὸ θηρίον. Χτύπουσαν τὰ τύμπανα καὶ βροντολαλοῦσαν οἱ σάλπιγγες. Μὲ τὸν ἦχον τοὺς ἐσμιγαν οἱ φωνῆς καὶ τὰ χουγιαχτὰ τῶν παλληκαριῶν. Τέλος ἐρεθίστηκε τὸ θηρίον ἀπὸ κείνο τὸ σάλαγο δγῆκε ἀπ' τὴν μονίαν του καὶ κατηφόρισε κατὰ τὴν πλαγιὰ. “Ἀσπρος ἀφρὸς ἔτρεχε ἀπ' τ' ἀγριεμένο μουσοῦδι τοῦ ζώου, τὰ μάτια του ἄφηναν μανιασμένες φωτιές. “Ἀπ' τὸ μούγκρισμά του ἀντιλαλοῦσαν οἱ λόγγοι.

Στὰ ριζὰ τοῦ “Αράκυνθου, ὁ γέροντς Οἰνέας μετὰ τὸν “Αγκαῖον, γύριζαν τὸ σπληνάντερον πού ἐτοίμαζαν γιὰ μεζὲ στὴ σούβλα. Οἱ δυὸ γκρινιάρηδες ἀδερφοὶ τῆς βασιλίσσας ἀνάβαν ἄλλες φωτιές παραπέρα μετὰ τοὺς ἀνθρώπους των.

— Λοιπόν, δοκιμάζουμε τὸ κρασάκι, τί λές; ρώτησε ὁ Οἰνέας.

— Καὶ βέβαια, φίλε μου, καὶ θὰ δῇς πῶς δὲν λέω ὑπερβολές. Οὔτε οἱ Θεοὶ τοῦ “Ὀλύμπου δὲν ἔχουν τέτοιο πιστό.

— Μὴ βάζεις γιὰ ψύλλου πῆδημα τοὺς Θεοὺς στὸ στόμα σου, εἶπε ὁ Οἰνέας. “Εκεῖνοι μᾶς δίνουν καὶ τὸ κρασί καὶ τὰ πάντα.

Γέλασε μ' ἀσέβεια ὁ “Αγκαῖος.

— Τὴν σχέσιν ἔχουν μ' αὐτὰ οἱ Θεοί, εἶπε. “Ὡς εἶναι καλὰ τ' ἀμπελάκια μου. “Ελα φέρε τὴν κούπα σου. Θὰ πῆς;

— “Ἀν θέλουν οἱ Θεοί. Πίνω ἓνα δά-

χτυλο, εἶπε ὁ βασιλιάς.

— “Ὡ, καλὰ, ρώτησέ τους ἐσύ, ἀφρὸς ἐπιμένεις, γέλασε ὁ “Αγκαῖος. “Εγὼ μὴν φορᾶ, εἶπε θέλουν, εἶπε δὲ θέλουν, θὰ τὸ πῶς τὸ κρασάκι μου. Στὴν ὑγείαν σου, Οἰνέα. Τί λές θὰ τὸ πῶς ἢ ὄχι;

— Πολλὰ μποροῦν νὰ συμβοῦν στὸν ἄνθρωπον, φίλε μου, στὸ διάστημα πού χρειάζεται γιὰ νὰ πᾶν ἓνα ποτήρι ἀπὸ τὸ χέρι στὸ στόμα.

“Ὁ “Αγκαῖος κούνησε εἰρωνικὰ τὸ κεφάλι, σὰ νὰθελε νὰ πῇ πῶς ὁ φίλος του ἦταν ἀδιόρθωτος καὶ σῆκωσε τὸ ποτήρι. Μὰ τότε ἀκούστηκε μὴ κραυγὴ τρομερή.

— Τ' ἀγριογούρουνο!

Οἱ ὑπηρετὲς παρήτασαν τὴν φωτιὰν, ἄλλοι πῆραν τὰ ὅπλα καὶ ἄλλοι σκαρφάλωσαν τὰ δέντρα. “Ὁ “Αγκαῖος ἀφῆκε στὴ γῆ τὸ ποτήρι ἀνέγγιχτο κι' ἔκαμε ν' ἀρπάξῃ τὸ κοντάρι πού ἦταν πλάι του. Μὰ δὲν πρόφτασε. Τ' ἀγριογούρουνο χύμηξε ἐπάνω του μετὰ τὰ δόντια του ἐξῶ ἀπ' τὸ στόμα...

“Αξαφνὰ φάνηκε ἀπ' ἀντίκρου ὁ Μελέαγρος μετὰ τὴν “Αταλάντη καὶ πίσω οἱ ἄλλοι ἀνιχνευτὲς. Γοργόφερη ἡ κόρη τοῦ δάσους ἐξέτρεψε τοὺς συντρόφους τῆς καὶ βλέποντας τὸ μεγάλο κίνδυνον τοῦ “Αγκαίου καὶ τῶν ἄλλων πέταξε τὸ κοντάρι τῆς στὸ θηρίον. Μπήχτηκε στὸ δεξί του ὦμον, τὴν ὥραν πού πῆγαινε νὰ σπαράξῃ τὸν “Αγκαῖον, καρφώθηκε κι' ἔμεινε ἐκεῖ σὰν κοντάρι σημαίας. Φρένιασε ἀπὸ τὸν πόνον καὶ παρατώντας τὸ θῆμα του, γύρισε νὰ ξεσκίσῃ τὴν κόρη. Μὰ τότε τὸ βασιλόπολο τῆς Καλυδῶνας δρέθηκε μ' ἓνα πῆδημα ἀνάμεσα στὴν κοπέλλα καὶ στὸ θηρίον. Ζῶκα καὶ κυνηγὸν κυτάρηκαν μὴ στιγμὴν καὶ ὁ Οἰνέας τρόμαξε γιὰ τὸ γιό του. Μὰ ὁ Μελέαγρος πέταξε τὸ κοντάρι πού βρῆκε κατὰσθητὰ τὸ θηρίον. “Ἀντιστάθηκε λίγο, ἔκαμε νὰ ξαναχυμῆξῃ τρικλίζοντας μὰ στὸ τέλος κυλίστηκε ἄψυχο πάνω στὰ ματωμένα χορτάρια.

— Γεῖά σου Μελέαγρε, φώναξε τότε ὁ μέγας τοῦ θεοῦ. Σκότωσες τὸ θηρίον. Τὸ βραβεῖο εἶναι δικό σου.

— Ἡ τιμὴ τῆς νίκης δὲν εἶναι δική μου, εἶπε ὁ Μελέαγρος. “Εγὼ ἀποτέλειωσα μόνον τὸν κάπρον πού πρώτη τὸν πλῆγωσε ἡ “Αταλάντη.

— Ψέμματα, λές, εἶπε ὁ δεύτερος θεὸς του. “Εσύ χτύπησες πρώτος. Σὲ εἶδα ἐγὼ μετὰ τὰ μάτια μου.

“Ἡ Νεραΐδα τοῦ δάσους δὲν καταδέχτηκε οὔτε νὰ διαμαρτυρηθῇ γιὰ τὴν ἀδικίαν. Σῆκωσε περήφανα τὸ κεφάλι κι' ἔκαμε νὰ φύγῃ.

— Στάσου τῆς φώναξε στενοχωρημένος ὁ Μελέαγρος. Τὸ δέρμα καὶ τὸ κεφάλι τοῦ κάπρου εἶναι δικά σου. “Ὅλοι οἱ ἥρωες κι' ὁ πατέρας μου πρῶτος πρώτος, μποροῦν νὰ τὸ μαρτυρήσουν πῶς ἐσύ χτύπησες πρώτη τὸ θηρίον.

— Δὲν χρειάζεται ἡ μαρτυρία τους εἶπε ἡ “Αταλάντη. Τὸ ξέρω ἐγὼ καὶ μοῦ φτάνει. Δὲ νιάζομαι γιὰ βραβεῖα.

— “Ὅχι, ὄχι, τὸ τρόπαιον εἶναι δικό σου, ξαναῖπε ὁ Μελέαγρος κι' ἔδωκε προσταγὴ στοὺς ἀνθρώπους του νὰ γδάρουν τὸ ζῶα καὶ νὰ φέρουν τὸ δέρμα καὶ τὸ κεφάλι στὴν κόρη πού τάχε κερδίσει.

Μὰ ἡ Νεραΐδα τοῦ δάσους δὲν πρόσμενε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς. Χαιρέτησε τὸν Μελέαγρον καὶ τοὺς ἄλλους ἥρωες κι' ὕστερα τινάζοντας πίσω τὸ κεφάλι περήφανη γύρισε κι' ἔφυγε σὲ λαφίνα μέσα ἀπ' τὸ λόγγο...

Οἱ ἥρωες τὴν κοιτοῦσαν μετὰ θαυμασμό, ὥσπου χάθηκε σὰν ἐξαίσιο, ὄνειρο. Καὶ τότε ὠρκίστηκε μέσα του ὁ καθένας νὰ κάμῃ τ' ἀδύνατα δυνατὰ νὰ τὴν πάρῃ γυναῖκα του.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

Στὸ ἄλλο φύλλο θὰ τελειώσουμε μετὰ τὸ μῦθον γιὰ τὸ γάμον τῆς “Αταλάντης πού ἔχει κι' αὐτὸς τὴν παράξενη ἱστορίαν του.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ο Θάνατος μαθαίνει τι είναι τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ νόμοι

— Παπού, ήθελα ἀπὸ μέρες τώρα νὰ σὲ ρωτήσω κάτι: Τί παναπή «σύνταγμα», ἀλήθεια; Δὲ θέλω νὰ πῶ τὸ σύνταγμα τοῦ στρατοῦ, αὐτὸ τὸ ξέρω, Ἀλλὰ μὲ φάνηκε πὼς τὸ αὐτὶ μου πήρε πολλές φορές αὐτὴ τὴ λέξη, ὅταν κουβεντιάζουν οἱ μεγάλοι.

— Οἱ μεγάλοι κουβεντιάζουν γιὰ πολλά πράγματα πού δὲν εἶναι γιὰ τὰ παιδιά, γιατί εἶναι ἀκόμη μικρά καὶ δὲν καταλαβαίνουν, εἶπε χαμογελώντας γαλήνια ὁ παπούς.

— Ἄν νομίζης, παπού, πὼς δὲν ἔφτασε ἀκόμη ὁ καιρὸς νὰ μὲ ἐξηγήσης, δὲν ἐπιμένω. Ἐσὺ ξέρεις καλύτερα!

— Ὅχι, Θάνο μου, θὰ σοὺ τὸ ἐξηγήσω, γιατί εἶναι κάτι πού ἀκόμη κι' ἓνα μικρὸ παιδί μπορεῖ νὰ τὸ καταλάβῃ. Εἶχες τὴ μεγάλη τύχη νὰ γεννηθῇς σὲ μιὰ ἀληθινὰ ἐλεύθερη χώρα, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ καταλάβῃς ἀπὸ νωρὶς ὅλα ἐκεῖνα τὰ πράγματα πού κάνουν τὸ μεγαλεῖο της. Τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἓνα «σύνταγμα» πού ὅλοι τὸ σέβονται καὶ τὸ τηροῦν, εἶναι κάτι πού πρέπει νὰ κάνῃ τοὺς πολίτες της νὰ εἶναι ἀληθινὰ περήφανοι.

— Ὡστόσο δὲν μὲ ἐξηγήσες τί εἶναι τὸ σύνταγμα.

— Ἄν ἀνοίξης ἓνα λεξικό, Θάνο μου, στὴ λέξη «σύνταγμα» θὰ δῇς γραμμένο: τὸ σύνταγμα εἶναι θεμελιώδης νόμος τῆς Πολιτείας.

— Πῶ, πῶ τὴ δύσκολη φράση, παπού! Διόλου δὲν τὴν καταλαβαίνω!

— Μὰ ἂν τὴν καταλάβαινες, τότε... τί ἀνάγκη νὰ στὴν ἐξηγήσω; Τώρα ὅμως θὰ δῇς τί εὐκόλο πράγμα εἶναι, Θάνο! Αὐτὸν τὸν τελευταῖο καιρὸ, μιλῆσαμε ἀρκετὲς φορές γιὰ νόμους, γραφοὺς κι' ἀγραφοὺς. Ἐλπίζω νὰ κατάλαβες τί εἶναι ὁ νόμος καὶ σὲ τί χρειάζεται.

— Ναί, παπού, μὲ εἶπες καὶ τὸ κατάλαβα πολὺ καλά, πὼς οἱ νόμοι κανονίζουν ὅλες τὶς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων. Τὶς ἐξωτερικὲς τοὺς σχέσεις, αὐτὲς πού φαίνονται. Κατάλαβα ὅτι πούλας, ἀνοράξεις, νοικιάσεις ἓνα σπίτι ἢ ἓνα κτῆμα, γράφεις τὴ διαθήκη σου, υἱοθετεῖς ἓνα παιδί, ἐλεύθερα μὲν, ἀλλὰ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο. Τώρα αὐτὸ, φωνά μὲ τὸ νόμο, δὲν τὸ καταλαβαίνω! Πὼς «ἐλεύθερα» καὶ «αὐθαιρετῶς» καὶ «ἐκτὸς τοῦ νόμου»; Ἡ τὸ ἓνα ἢ τὸ ἄλλο πρέπει νὰ γίνονται!

— Μπᾶ! Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὸ καταλάβῃς. Πες ὅτι πούλας ἓνα κτῆμα τοῦ κύρ Δημήτρη, ὁ ἓνα ἑκατομῦριο δροαχμῆς. Ὁ κύρ Δημήτρης μὲ δίνει ἑξακόσιες χιλιάδες καὶ πάει καὶ παίρνει τὸ κτῆμα μου. Ἐγὼ τὸ λέω «ἐξῶφλησέ με πρώτα!», ἐκεῖνος μὲ λέει: «Ἀργότερα! Δῶς μου γιὰ τὴν ὥρα τὸ κτῆμα καὶ μὲ τὸν καιρὸ σὲ ἐξῶφλῶ!» Ἐ-

γὼ λέω: «Ὅχι... Ἡ θὰ μὲ τὰ δώσης ὅλα, εἰδεμὴ τὸ κτῆμα τὸ κρατῶ ὡς νὰ ἐξῶφλησῃς!» «Μὰ σοῦδωσα ἀρκετὰ, κύρ-Τέλη!» «Τὰ θέλω ὅλα, ἄμα ἐξῶφλησῃς, δικό σου εἶναι τὸ κτῆμα!» Ποιὸς ἔχει δίκιο;

— Ξέρω γώ; ἔκανε ὁ Θάνατος. — Νὰ ὅμως πού ὑπάρχει ὁ νόμος πού λέει πὼς ὁ κύρ Δημήτρης γιὰ νὰ πάρῃ τὸ κτῆμα πρέπει νὰ δώσῃ ὅλο τὸ τίμημα, ἔχτος ἂν κάναμε ἰδιαίτερη συμφωνία μὲ χαρτί.

— Ἄ! Καταλαβαίνω! φώναξε ὁ Θάνατος.

— Θέλεις κι' ἄλλο παράδειγμα; Νοικιάζω ἓνα σπίτι στὸν κύρ Μήτσο. Σὲ λίγο ἔρχεται καὶ μὲ λέει: «Χάλασαν τὰ κεραμῦδια, κύρ Τέλη. Τί θὰ γίνῃ;»

«Ξέρω γώ, κύρ Μήτσο μου;» τὸ λέω. «Ἐσὺ κάθῃσαι μέσα! Φτιάστα!» «Μὰ τὸ σπίτι εἶναι δικό σου, κύρ Τέλη μου!» Ποιὸς ἔχει δίκιο, Θάνο;

— Ξέρω γώ; εἶπε ὁ Θάνατος. Ἄναλόγως!

— Ἐρχεται ὅμως ὁ νόμος καὶ λέει πὼς τὰ κεραμῦδια πρέπει νὰ τὰ διορθώῃ με δικά του ἐξοδα ὁ ἰδιοκτῆτης. Ἔτσι, ὅταν νοικιάζω τὸ σπίτι μου, ξέρω τί ὑποχρεώσεις ἔχω, καὶ ζητῶ ἀνάλογο νοίκι...

— Τώρα καταλαβαίνω!... φώναξε ὁ Θάνατος. Τί θαυμάσιο πράγμα νὰ ζῇς σὲ μιὰ χώρα πού ὅλα τὰ κανονίζουν οἱ νόμοι...

— Ναί... Οἱ νόμοι σὲ προστατεύουν γιατί εἶναι δίκαιοι.

Στίχοι ἀναγνωστῶν

Ἐπέρασε κι ἡ ἀνοιξη ἡ τόσο λατρευτὴ,
ἐπέρασε μὰ ἄφησε ἓνα συμπληρωτὴ:
τὸ θέρος μὲ τίς ζέστες του μᾶς ἔφθασε καὶ πάλι.
Στὶς θάλασσες καὶ στὰ βουνὰ πάνε μικροὶ μεγάλοι
νὰ ἀπολαύσουν τίς χαρὲς, νὰ δροσιστοῦν λιγάκι.
ἀπ'τὰ νερά τῆς θάλασσας ἢ κατ'ἀπ'τὰ δενδράκι.

Τὸ δρέπανό του, ὁ γεωργὸς τοιμάζει καὶ τὸ φτιάγῃ
πρῶτ' πρῶτ' πιά ξεκινᾷ γιὰ τὸ μεστὸ σιτάρι
καὶ εἶναι τώρα ὀλημερίς μὲς στὸν ζεστὸ ἀέρα.
Οἱ κόποι του πού πέρασε πληρώνονται μιὰ μέρα!

Γιὰ τὸ φτωχὸ τὸ γεωργὸ, τί ἀπέραντη εὐτυχία νὰ χαίρεται τοὺς κόπους του μακριὰ ἀπ' τὴ δυστυχία!

ΜΙΧΑΗΛ ΠΑΝΤΕΛΙΔΑΚΗΣ
Μαθητὴς Σεβαστοπ. Σχολῆς

Δὲν τοὺς ἔφτιασε ἓνα μονάχα ἄνθρωπος μὲ τὸ μυαλό του, ἀλλὰ πάρα πολλοὶ μαζί. Δὲν τοὺς ἔφτιασε μιὰ μονάχα γενιά, παρὰ πάρα πολλές γενιές. Οἱ νόμοι κλείνουν μέσα τους τὴ γνώση, τὴν πείρα, τὸν πολιτισμὸ δακερῆς τῆς ἀνθρωπότητος... Καλὸτυχη ἡ πολιτεία πού ἔχει καλοὺς νόμους! Ἐκεῖ κι' ὁ πῶς ἀδύνατος δρῖσκει προστασία. Ἐκεῖ κι' ὁ πῶς κακὸς, γίνεται ἀνίκανος νὰ βλάψῃ... Ποιὸς ὅμως φτιάχνει τοὺς νόμους, Θάνο;

— Μά... ἡ πολιτεία... Τὸ κράτος!

— Σωστὰ εἶπες καὶ τὰ δυὸ μαζί... Κράτος καὶ πολιτεία εἶναι τὸ ἴδιο πράγμα. Τὸ κράτος ὅμως δὲν εἶναι κανένας ἄνθρωπος... Πὼς φτιάχνει τοὺς νόμους;

— Πού θέλεις νὰ ξέρω ἐγώ, παπού;

— Βλέπεις; Χρειάζεται ἓνας νόμος πού νάναί πιὸ σπουδαῖος, πιὸ δυνατός, πού ν' ἀλλάξῃ πιὸ δύσκολα ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους νόμους καὶ πού νὰ ὀρίξῃ ποίον θάναί ἐκεῖνοι πού θὰ φτιάξουν τοὺς νόμους. Ἐνῶς νόμος πού θάναί ἓνα εἶδος συμφωνίας μεταξὺ τοῦ ἀπλοῦ πολίτη καὶ τῆς πολιτείας, ὅπου ἡ πολιτεία θὰ ὑπόσχεται στὸν πολίτη νὰ τὸν σέβεται καὶ νὰ σέβεται τὴν ἐλευθερία του καὶ τὴν ἀξιοπρέπεια του. Ὅπου ἡ ἴδια αὐτὴ ἡ πολιτεία θὰ ὀρίξῃ ποίον θὰ κάνουν νόμους γιὰ τὸ καλὸ του, ποίον θὰ τὸν κυβερνοῦν, μὲ ποῖο τρόπο θὰ τὸν κυβερνοῦν, ποίον θὰ τὸν δικάζουν, καὶ μὲ ποῖο τρόπο θὰ τὸν δικάζουν. Κι' ἀκόμη θὰ διαλέγῃ τοὺς κυβερνήτες του καὶ πὼς θὰ τοὺς ἐλέγῃ... Αὐτὸς ὁ νόμος, Θάνο, πού εἶναι πιὸ δυνατὸς ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους νόμους καὶ πιὸ σπουδαῖος, εἶναι τὸ Σύνταγμα. Ἔτσι λέγεται! Αὐτὸς ὀρίζει ὅχι πιά τίς καθημερινὲς μας σχέσεις μὲ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ τίς σχέσεις τοῦ καθενὸς πολίτη μὲ τὴν πολιτεία... Γι' αὐτὸ ἡ Ἑλλάδα εἶναι μιὰ ἐλεύθερη, δημοκρατικὴ χώρα, Θάνο. Γιατί αὐτὸ τὸ θαυμάσιο, τὸ μεγαλειώδες πράγμα πού εἶναι ἡ πολιτεία, τὸ κράτος, ἀναγνωρίζει πὼς κι' ὁ πῶς ἀσήμαντος πολίτης ἔχει δικαιώματα: νὰ διαλέγῃ τὸν βουλευτὴ πού θέλει, νὰ πῇ καὶ νὰ γράψῃ ἐλεύθερα τὴ γνώμη του; ν' ἀπαιτήσῃ νὰ μὴν τὸν φυλακίσουν μὲ τὸ ἔτσι θέλω, ἀλλὰ μόνον ὅταν οἱ ἐπίσημοι δικαστὲς βροῦν ὅτι πᾶτησε κάποιο νόμο...

— Καταλαβαίνω τώρα γιατί τὸ σύνταγμα λέγεται «θεμελιώδης νόμος τῆς πολιτείας»! εἶπε ὁ Θάνατος.

— Ναί... Δηλαδή πρωταρχικός... Ὁ σπουδαιότερος... Ὡστόσο δὲν τελειώσαμε. Ἐχω κι' ἄλλα πολλὰ νὰ σοὺ πῶ γιὰ τὸ σύνταγμα καὶ γιὰ τὸ νόμο, Αὐρίο, πού εἶναι Κυριακὴ, θύμισι μου νὰ τὰ ξαναποῦμε!

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Ο ΝΙΚΟΛΟΣ Ο ΜΟΥΤΣΟΣ

Ἡ μπρατσίε-
ρα «Ἀγία Μα-
ρίνα» ἦταν ἕ-
να γερό καὶ
καλοθάλασσο
σκαρί. Εἶχε φι-
αστή στοὺς δυο-
φοῦς τοῦ τοῦ
Σκύρου κι' ἦ-
ταν χτήμα τοῦ καπετάν Παναγῆ, ἐνὸς
ἀνοιχτόκαρδου — ὅπως εἶναι οἱ περισσό-
τεροι — θαλασσινοὶ. Εἶχε πλήρωμα ἄλ-
λους τρεῖς ναυτεῖς κι' ἕνα μικρὸ μούτσο, τὸ
Νικόλο, μακρινὴ συγγενὴ του. Ὁ Νικόλος
ἦταν λιγάκι ἀγαθός, γι' αὐτὸ στοὺς χωρι-
οὺς καὶ μέσα στοὺς καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ γινό-
τανε στόχος πειραγμάτων καὶ ἀστείων.
Τοῦ σκάρωναν πολλὰ φάσεις τοῦ φου-
καρά τοῦ Νικόλου καὶ πιότερες ὅταν ἦταν
πρωτοτάξιδος, ὅπως τὸν καιρὸ πού γίναν
αὐτὰ πού παρακάτω θὰ διηγηθούμε.

Ἐνα πρωινὸ ὁ Νικόλος μπρατσίερε στὴ
Σκύρο σάν μούτσος στὴν «Ἀγία Μαρίνα».

— «Ε, Νικόλο, καὶ καπτανίος καλορί-
ζικος, τοῦπαν οἱ ἄλλοι ναυτεῖς.

— Ἀμὴν, ἔκαμε ὁ Νικόλος καὶ σταυ-
ροκοπήθηκε γελώντας μὲ ὑπερβολαίνα
κάτω ἀπὸ τὸ χνουδὶ τῶν μουστακιῶν του.

Σὲ λίγες ὥρες ἡ μπρατσίερα ἔλυσε
τὶς πρυμάτσες ἀπὸ τὸ γοσφικὸ μῶλο τοῦ
νησιού κι' ἀνοίχτηκε στοὺς πέλαγους.

Ὁ Νικόλος ἦταν γεροφτιαγμένος κι' ὄχι
ἀπειρος στὴ θάλασσα, εἶχε κάνει κατὰ
καιροὺς ταξίδια μὲ τὸ θεῖο του καὶ μ'
ἄλλα ψαροκάϊκα τοῦ νησιού του. Βοηθοῦσε
τοὺς ναυτεῖς καὶ τὸν καπετάν Παναγῆ στο
τιμὸν, ἤερε τὶς μανούδρες καὶ τὰ σκα-
τάριασμα τῶν πανιῶν ὅταν τὸ πλεούμενο
εἶχε κόντρα τὸν ἀέρα κι' ἔκανε δόλτες ἢ
κοντοβόλτια.

Ἡ «Ἀγία Μαρίνα» μὲ εὐνοϊκὸ τὸν καιρὸ
συνέχιζε τὸ ταξίδι τῆς. Ἐνα βράδυ ξαπλώ-
μενος μὲ δυὸ ἄλλους ναυτεῖς στὴν πλώρη
ἔλεγαν ἱστορίες καὶ διάφορα ἄλλα. Πεί-
ραζαν οἱ ἄλλοι τὸ Νικόλο καὶ τοῦλεγαν
γιὰ τὶς γοργόνες πού παίρνουνε τὴ μιλιὰ
καὶ γιὰ τὶς νεράιδες τῆς θάλασσας πού
παίρνουν τὰ παλληκάρια.

— Ἐγὼ ρώτησα τὸ θεῖο μου καὶ μού-
πε πὼς δὲν ὑπάρχουνε γοργόνες, παρὰ
μόνο ἔβλινες, αὐτὲς πού στολίζουνε τὶς
πλώρες τῶν καϊκιῶν, εἶπε ὁ Νικόλος.

— Καλὰ αὐτές, τοῦ λέει ὁ μεγαλύτε-
ρος ἀπὸ τοὺς δυὸ ναυτεῖς, μὰ πού νὰ ξέρης
γιὰ τὸν Κάβο—Ἀράπη, πού θὰ περάσου-
με ὅταν γυρνᾶμε στὴν πατρίδα.

— Καὶ τί κάνει ὁ Κάβο—Ἀράπης;
ρώτησε ὁ Νικόλος.

— Θὰ σοῦ πῶ ὅταν γυρνᾶμε. Ἄντε
τώρα νὰ κοιμηθούμε, Νικόλο.

Κατέβηκε ὁ Νικόλος στὴν κουκέτα του,
μὰ γιὰ νὰ κοιμηθῇ.

Τὴ νῆαν ὁ ὁ Κάβο - Ἀράπης, συλ-
λογιζόταν. «Ὅ, τι καὶ νῆαν, ἔλεγε πάλι,
μὲ τὴ βοήθεια τ' ἁγίου θὰ τὸν περάσω».

Κ' ἔσφιγγε στὸν κόρφο του ἕνα μικρὸ
εἰκονισματάκι ἀσημένιο τοῦ ἁγίου Νικόλα,
πού τοῦ τόχε δώσει ἡ θειὰ ἡ Σμαραγδὴ
καὶ τοῦπε νὰ μὴν τὸ ἀποχωρίζεται ποτέ.
Ἀργὰ τὸν πήρε ὁ ὕπνος, ἀφοῦ ἀποφάσισε
νὰ ρωτήσῃ τὴν ἄλλη μέρα τὸ θεῖο του.

Ξημέρωσε ἡ ἄλλη μέρα καὶ ἡ μπρατσίε-
ρα πετοῦσε πάνω στὰ γαλάζια νερά τῆς
θάλασσας. Ὁ Νικόλος δίπλα στοὺς μπά-
ρμα τοῦ κρατοῦσε τὴ λαγουδέρα καὶ τὸν
ἀκούε προσεκτικὰ ὅταν τοῦδινε συμβου-
λὲς καὶ ὁδηγίες σάν ἔκανε καμμιὰ παρα-
τιμωρία. Κάποια στιγμή ὁ Νικόλος δὲν
κρατήθηκε πιά καὶ ρώτησε:

— Δὲ μοῦ λές, μπάρμπα, καὶ τίποτα
γιὰ τὸν Κάβο—Ἀράπη;

Ὁ καπετάν Παναγῆς πού τὸν κύτταξε λο-
ξὰ καὶ μὲ κόπο κρατώντας τὰ γέλια, γιὰ τὴ
μπήκη στοῦ νόημα, τοῦπε:

— Σάν θὰ περάσουμε καμμιὰ φορὰ,
θὰ σοῦ πῶ. Μὴ σκιάζεσαι. Ὅρτσα τώρα,
Νικόλο.

Ὁ Νικόλος ὁρτοάρισε τὴ στιγμή ἀ-
κριβῶς πὼς ὁ ἀέρας ἔπεφτε δυνατὰ μέσ'
τὰ πανιά τῆς μπρατσίερας. Ὁ Νικόλος
δὲν ξαναμίλησε ὥς τὴν ἡμέρα πού ἔφθα-

σαν στοὺς λιμάνι, ξεφόρτωσαν τὸ φορτίο,
φορ-ώσανε πάλι κι' ἀνοίχτηκεν στοὺς πέ-
λαγους.

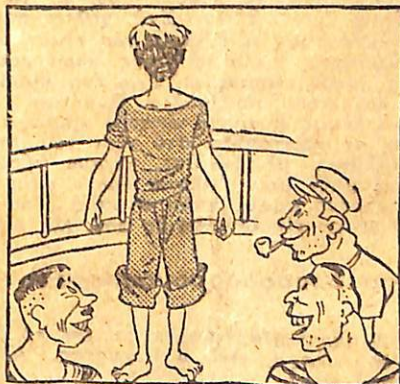
Τὰ βραδάκια στὴν πλώρη ἢ παρέα τοῦ
κι' ὁ Νικόλος συνεχίζανε τὶς κουβέντες
τους, ὅπου ἕνα βράδυ ὁ ἥρωάς μας τοὺς
θύμησε τὴν ὑπόσχεσή τους νὰ τοῦ μιλή-
σουνε γιὰ τὸν Κάβο—Ἀράπη.

— Θὰ περάσουμε αὔριο βράδυ, Νίκο-
λό, τοῦπαν, γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ξέρης τὴν
ἱστορία του. Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, μιὰ
νύχτα περνοῦσε ἕνα μπάρκο ἀπὸ τὰ νερά
τοῦ κάβου, ἦταν περασμένα μεσάνυχτα
ὅταν ξαφνικὰ ὁ τιμονιέρης εἶδε δίπλα του
νὰ κάβεται ἕνας ἀράπη. Ὁ ἀνθρώπος κέ-
ρασε. Παράτησε τὸ τιμὸν καὶ σταυροκο-
πήθηκε. Τότε ὁ ἀράπης γάθηκε σιγά-σιγά
ἐνῶ τοῦ ἔλεγε γελώντας ἄγρια:

— Κάθε τόσο ἕνας ἀπὸ σὰς τοὺς ἄ-
στρους πού θὰ περνᾶτε τὸν κάβο, θὰ γί-
νεται μαύρος.

Καὶ ἀπὸ τότε πολλοὶ πού περνᾶνε τὸν
κάβο μὲ καϊκία ἔχουν μαυρίσει.

— Ἀλήθεια; εἶπε τρομαγμένος ὁ Νί-
κόλος. Ἐχετε δὴ σεῖς κανένα;

— Τὰ μούτρα σου εἶναι κατάμαυρα...
Ἐγίνες ἀράπης...

— Καὶ βέβαια ἔχουμε ἰδίᾳ. Μὰ αὐτὸ
γίνεται πολὺ ἀραιὰ, ὅταν εἶναι θυμωμέ-
νος ὁ ἀράπης. Ἐτοί λένε.

Ὁ φίλος μας κάπως ἡσύχασε στὰ τε-
λευταία λόγια τοῦ συναδέλφου του.

Ξημέρωσε καὶ βράδυσε ἡ ἄλλη μέρα.
Κατὰ τὰ μεσάνυχτα θὰ πέοναγαν τὸν κά-
βο. Ὁ Νικόλος ἦταν νευρικός. Κοιμήθηκε
νωρίτερα.

Μὰ ὅταν τὸ ἄλλο πρωὶ ἀνέβηκε στὴν
κουβέρτα, εἶδε τοὺς τρεῖς ἄλλους ναυτεῖς
νὰ τὸν κυττᾶνε περιέργα καὶ τρομαγμένα
καὶ νὰ σταυροκοποιοῦνται.

Ὁ Νικόλος τὰ χρειάστηκε.

— Τὴ μὲν κὺττανε ἔτσι; εἶπε τρομαγ-
μένος. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Νικόλος.

— Μὰ τὰ μούτρα σου εἶναι κατάμαυ-
ρα, τοῦ εἶπανε, ἔγινες σάν ἀράπη. Πα-
ναγία μου! Τὰ μούτρα σου μόνο. Τὰ χέ-
ρια σου καὶ τὰ πόδια σου ὄχι.

— Αὐτὸ θὰ πῶς θ' ἀσπρίσης πάλι,
εἶπε ὁ γεροντώτερος ναυτής. Γιατὶ εἶχε
προσέξει ὅτι ὁ φίλος μας ἀρχισε νὰ τρέ-
μη. Μόνο δὲν πρέπει νὰ κυττάγεις σὲ κα-
θρέφτη...

Πήγνινε πλάγιασε, εἶπε στοὺς Νί-
κόλο.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ καπετάνιος πήρε μυ-
ρουδιά τὴ δουλειὰ πού σκάρωσαν στο
φτωχὸ τὸ Νικόλο καὶ γέλασε μὲ τὴν καρ-
διά του γιὰ τὴν ἀφέλεια τοῦ μικρανεισιῦ
του.

Ὅταν ὕστερα ἀπὸ πολλὴ ὥρα τὸν εἶδε
στὴ πρὸνυμν τοῦ εἶπε:

— Περαιστικά σου, Νικόλο. Τὶ ἔπαθες;

— Τὶ νὰ πάθω, κόντεψα νὰ γίνω ἀρά-
πης γιὰ πάντα, μπάρμπα. Καὶ πὼς θὰ
πήγαινα στοὺς χωριῶ;

— Ἐσένα ἄρκε ὁ Ἀράπης;

— Καὶ ἐγὼ αὐτὸ εἶπα, μπάρμπα.

— Ἐλα, μὴ χολοσκᾶς. Αὐτὸ θὰ πῇ
πὼς θὰ γίνης καλὸς καπετάνιος. Ἐτοί
θέλουμε νὰ πούμε, ὅποιος μαυρίσῃ κι' ἄ-
σπρίσῃ πάλι περνώντας τὸν Κάβο—Ἀ-

Παρατείνεται ὁ
διαγωνισμός μας

Κατόπιν παρακλήσεως πολλῶν φί-
λων μας, πού ἐξ αἰτίας τῶν ἐξετά-
σεων δὲν πρόφτασαν νὰ λάβουν μέρος
στὸν Ἀ' Διαγωνισμὸ τῆς «Παιδοπολέ-
ως», παρατείνουμε τὴν προθεσμία ὑπο-
βολῆς τῶν ἐκθέσεων μέχρι 31 Ἰουλίου.

Παρακαλοῦμε θερμὰ τοὺς φίλους
μας νὰ διαβάσουν στοὺς 7ο φύλλο τοῦ
περιοδικοῦ μας τὴν προκήρυξη τοῦ δια-
γωνισμοῦ.

Τὶς τελευταῖες ἐκθέσεις μας ἔστειλαν
οἱ φίλοι μας ἸΩΑΝΝΗΣ ΔΗΜ. ΛΑΖΑ-
ΡΟΥ (*Ἀγιοὶ Θεόδωροι Κορινθίαι),
ΣΟΦΙΑ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ τοῦ ΓΕΩΡΓΙ-
ΟΥ (*Ἰωάννινα), ΕΙΡΗΝΗ ΧΑΡΑΛΑΜ-
ΠΟΥΣ ΜΑΤΙΑΤΟΥ (Παράδεισος Ἀ-
μαρουσίου 22), ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΕΥΑΓ-
ΓΕΛΟΥ ΓΚΙΣΑΝΗΣ (Λαμία), ΠΡΟ-
ΔΡΟΜΟΣ ΔΙΟΝ. ΜΗΤΡΟΥΣΙΔΗΣ
(Φλάμπουρον Φλωρίνης), ΤΡΙΑΝΤΑ-
ΦΥΛΛΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΣ (Παι-
δόπολη Σύρου), ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΙΩΑΝ-
ΝΟΥ ΚΑΡΑΛΗ (Αἴγιον), ΠΑΥΣΑΝΙ-
ΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΥΛΩΝΑΣ (Γυμνά-
σιον Βάτης), ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΤΕΦΑ-
ΝΙΔΗΣ (*Ἰωσηφόγλειον), ΙΩΑΝΝΗΣ
ΚΟΡΙΔΗΣ (*Ἰωσηφόγλειον), ΓΕΩΡ-
ΓΙΟΣ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ (*Ἰωσηφό-
γλειον), ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΑΓΓΟ-
ΠΟΥΛΟΣ (*Ἰωσηφόγλειον), ΔΗΜΗ-
ΤΡΙΟΣ ΠΑΛΤΑΚΑΣ (Λευκίμη—Θρά-
κη), ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΠ. ΚΑΡΑΜΑΣΗ
(Δερβένι). Ἀνυπόγραφη ἐκθεση
πού ἀρχίζει: «τὸ ἐγκληματικὸ καὶ δαρ-
δαρο χέρι τῶν προδοτῶν», ΧΡΗΣΤΟΣ
ΤΟΚΑΤΙΔΗΣ τοῦ ΘΕΟΦΥΛΑΚΤΟΥ
(Καστρί), ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
ΤΕΝΤΑΣ (*Ἰωάννινα), ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α-
ΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΒΛΑΣΗΣ (Λευκίμη Κεο
κύρας), ΑΡΕΤΗ ΔΗΜΟΣΘ. ΜΑΛΑΜΗ
(*Ἰωάννινα), ΚΑΙΤΗ ΡΑΠΤΗ (*Ἰωάν-
νινα), ΙΩΑΝ. ΠΑΝ. ΠΑΣΣΑΛΗΣ
(*Αττάλντη), ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΑΘ. ΤΣΑ-
ΚΙΡΗΣ (Τρίπολις), ΜΙΧ. Δ. ΝΕΟ-
ΦΥΤΟΥ (*Αμπέλιος Σχολή. Καίρου),
ΓΕΩΡΓ. ΕΜΜ. ΚΟΣΜΑΔΑΚΗΣ (Βρα-
χάσι Μεραβέλου Κρήτης), ΦΩΤΙΟΣ
ΝΙΚ. ΒΟΓΙΑΤΖΗΣ (γυμνάσιον Καρ-
δίτσας), ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΙΟΝ. ΚΟΥΒΕ-
ΛΟΣ (Μεθώνη), ΑΡΓΥΡΙΟΣ Δ. ΚΑ-
ΛΥΒΑΣ (Καρπενήσι), ΑΝΤΩΝΙΟΣ
ΓΡ. ΣΕΛΚΟΣ (Καστρί), ΒΑΣΙΛΕΙ-
ΟΣ ΣΙΔΟΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρέβεζα), Η-
ΡΑΚΛΗΣ ΠΑΠΑΓΕΡΜΑΝΟΣ (*Ἅγιος
Δημήτριος Καστορίας), ΑΛΕΚΟΣ ΓΕ-
ΩΡΓΙΟΥ ΧΑΤΖΗΜΜΑΝΟΥΛΑ (Πλά-
τανος), ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΨΩ-
ΜΑΣ (ἐξ ἀνατ. Μυλοποτάμου Κρήτης),
ΜΙΧΑΗΛ ΘΕΟΔ. ΑΠΟΜΑΚΡΙΝΙΔΗΣ
(Καστρί), ΚΩΝ. ΕΠΑΜ. ΣΚΟΥΡΑΣ
(Παλαιχώριον Γραβιάς Παρνασσίδος),
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ-
ΚΑΚΟΣ (*Αρεόπολη Λακωνίας).

ράπη, θὰ γίνη καλὸς θαλασσινός.

Κι' ὁ Νικόλος σὰ νὰ παρηγορήθηκε μ'
αὐτὰ τὰ λόγια, ἔφτιαξε πιὸ στραβὰ τὸ
σκουφο πού τοῦχε πλέξει ἡ θειὰ Σμαραγδὴ
κι' ἔτρεξε στὸ μαστουρίνι τῆς μπρατσίερας
νὰ μαυνοβράχῃ τὸν φλόκο, γιὰτὶ ὁ καιρὸς
ἐρχότανε πλώρα καὶ τὸ πλεούμενο τοὺς
ἔκανε κοντοβόλτια γιὰ νὰ προχωρή.

Ἐπὶ ἀπὸ δυὸ μέρες ἔφθασαν στὸ
νησί καὶ ὁ Νικόλος, σάν τέλειωσε τὶς δου-
λειές του, καμαρωτὸς ἀνηφόρισε γιὰ τὸ
σπιτικό τῆς θειας του.

— Ε, Νικόλο, περαστικά σου! Τὶ ἔ-
παθες; τοῦ ἔλεγαν οἱ συγχωριανοὶ του,
γελώντας πονηρά.

— Ἔρω κι' ἐγὼ; Σάμπως εἶδα τὰ μού-
τρα μου;

Τὰ χρόνια πέρασαν. Ὁ Νικόλος ἔγινε
ἕνας καλὸς θαλασσινός — ὄχι βέβαια
γιὰτὶ μαύρισε κι' ἄσπρε περνώντας τὸν
κάβο — ὁ μπάρμπα τοῦ πού δὲν εἶχε
κληρονόμους, τοῦ ἀφῆκε τὴν «Ἀγία Μαρί-
να», μὰ στοὺς νησιὸς δὲν τὸν εὕρισκε ἀν δὲν
ἔλεγεσ ὅτι ζητᾶς τὸν Νικόλο τὸν ἀράπη,
κι' ὅς ἦταν ἄσπρος ὁ φουκαράς.

Σελίδα των Μυθών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

ΜΙΛΕΙ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

‘Αγαπητά μου παιδιά,

Θά σάς πω σήμερα μιὰ κουβέντα πού είχα μ’ ένα ξεφυλλισμένο παλιό βιβλίο τής εγγονούλας μου τής ‘Ανθής... Γ

...υχε να πιάσω αυτή την κουβέντα και ν’ ακούσω τὰ παράπονά του θά σάς τὸ πῶ μέσως.

‘Η ‘Ανθὴ πού πηγαίνει στὴν πρώτη τάξη, γύρισε σήμερα ἀπὸ τὸ σχολεῖο ἀνάστατη. ‘Ηταν, ἡ τελευταία μέρα καὶ μάς ἔφερνε θριαμβεύ... τὸ ἐνδεικτικὸ τῆς πού τ’ ἀνέμιζε σὰ σημαία ἀπὸ μακριὰ γιὰ νὰ μάς θαμπώσει. Μπήκε λοιπὸν στὸ σπίτι, κι’ ἀφοῦ μάς ἔδειξε τὸ ἐνδεικτικὸ, ἔβγαλε ἀπ’ τὴ σακκία τῆς τὸ ἀλφabethάριο καὶ τὸ πέταξε μὲ περιφρόνηση στὴν αὐλή.

— Δὲν χρειάζεται πιά, μάς εἶπε. Τοῦ χρόνου θά πάρουμε ἓνα μεγάλο βιβλίο πού τὸ λέν ‘Αναγνωσμάτριο.

— Καί γιατί τὸ πετάς; τὴ ρώτησα...

— ‘Ετσι... Νὰ κι’ ὁ Δημητρός ἔσπασε στὸ δρόμο τὸ καλαμάρι του κι’ ἡ Γιαννούλα ἔσκισε τὰ τετράδιά της... ‘Αμα κλείνουνε λέει τὰ σχολεῖα ἔτσι κάνουνε τὰ παιδιὰ ὅλα...

‘Η ‘Ανθὴ πεινούσε δὲν κάθισε ν’ ἀκούση ἂν εἶχα νὰ τῆς πῶ τίποτε γιὰ τὸ παλιὸ ἐκείνο συνηθιεῖο πού σὰν μαῖμουδάκι τὸ μιμόταν τώρα κι’ ἐκείνη πρὶν βγῇ ἀπ’ τ’ αὐτό. ‘Εγὼ ὅμως, δὲν ξέρω γιατί, πήγα στὴν αὐλή, γιὰ νὰ περιμαζέψω κείνο τὸ βιβλίο τὸ πεταμένο.

Σὲ τὴ κατάσταση βρισκόταν τὸ δύστυχο... Ξεφυλλο, ζαρωμένο, μουτζουρωμένο ἐδῶ κι’ ἐκεῖ... Μερικὲς σελίδες του εἶχαν σκιτιστῇ, ἄλλες εἶχαν ξεβωριάσει κι’ οἱ εἰκόνες μὲς ξεχώριζαν. Κούνησα τὸ κεφάλι μου ἀπὸ λύπηση καὶ τότε σὰ νὰ μοῦ φάνηκε πὼς τὸ παλιὸ ἐκείνο βιβλίο πῆρε φωνὴ καὶ μοῦ εἶπε:

— Κουνᾶς τὸ κεφάλι σου, ἔ; Καὶ βέβαια ἔχεις δίκιο. Στὰ χάλια πού με κατάντησε ἡ ἐγγονή σου εἰμαι ἀξιολύπητο... Μὰ νὰ ξέρης, κυρά μου, πὼς ἦμουν κάποτε κι’ ἐγὼ ἓνα ὁμορφο καὶ σπουδαῖο βιβλίο. Ουμᾶμαι τί χαρὰ ἔκαμε αὐτὸ τὸ ἄκαρδο πλάσμα, ὅταν με πρωτοπῆρε στὸ χέρι του. Μ’ ἀγκάλιασε, με φιλοῦσε, χόρευε γύρω γύρω μαζί μου. ‘Ακοπο ἦμουν ἀκόμη κι’ ἔτρεμε μὴ με κόψη στραβῶ... Τρελλάθηκε με τίς ζωγραφιές μου. Μὲ πό-

σα παιδάκια δὲ γνωρίστηκε μέσα στὶς ὁμορφες ἱστορίες μου... Σὲ πόσα ὁμορφα μέρη δὲν πήγαμε μαζί...

‘Εγὼ τὴν ἔμαθα νὰ συλλαβίζῃ, νὰ μαθαίνῃ τὴν κάθε φωνούλα... Ξέρεις τί καλὲς φίλες εἴμαστε, γιὰγιά, με τὴν ἐγγονή σου! Τί κακὸ τῆς ἔκαμα τώρα, καὶ με πέταξε ἔτσι σκληρά; Κοίτα ἐδῶ; ‘Εχει πατικώσει μέσα στὰ φύλλα μου λουλουδάκια γιὰ νὰ μυρίζω... Πολλὲς φορές ἤθελε νὰ με ζωγραφίσῃ μὰ ἡ δασκάλα δὲν ἄφηνε γιὰτὶ λέει ὑπάρχουν ἰδιαιτέρη διδλία γιὰ νὰ κάνουν ζωγραφικὴ τὰ παιδιὰ.

Μὰ ἐμένα ἡ ‘Ανθούλα σου μ’ ἀγαπούσε καὶ με γέμιζε χρυσοκλωστὲς καὶ χαρτάκια ζωγραφιστά... Πὼς με ἔχασε τώρα; Δὲν ἔκανε νὰ με ντύσῃ προσεκτικά, νὰ προσέξῃ τὰ φύλλα μου νὰ μὴ βγοῦν, νὰ μὴ με ζαρώσῃ καὶ νὰ με δώσῃ τοῦ χρόνου σ’ ἓνα παιδάκι φτωχὸ πού δὲ ἔβαλε ν’ ἀγοράσῃ;

Σὲ παρακαλῶ πήγαινε νὰ τῆς πῆς ὅλα αὐτά, γιὰγιάκα γιὰ νὰ μὴν κάμῃ τοῦ χρόνου τὰ ἴδια καὶ στ’ ὠραῖο τῆς ‘Αναγνωσμάτριο.

Αὐτὰ εἶπε τὸ βιβλίο, καλὰ μου παιδιά, καὶ προτοῦ τὰ πῶ στὴν ‘Ανθὴ, σκέφτηκα νὰ τὰ πῶ ἀπὸ τούτῃ τῇ στήλῃ σὲ ὅλους σας... Γιὰ νὰ μὴν πικράνετε κι’ ἐσεῖς τὸ παλιὸ σας βιβλίο.

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Οἱ γίγαντες

Μιά φορὰ κι’ ἓνα καιρὸ ζούσε σὲ κάποια πόλῃ ἓνα μικρὸ ἀγόρι πού τὸ ἔλεγαν Γρηγόρη. Κάθε μέρα ὁ Γρηγόρης πήγαινε με τὸν πατέρα του στὸ δάσος καὶ τὸν βοηθοῦσε νὰ κόβῃ ξύλα καὶ νὰ τὰ πηγαίνει ἔπειτα γιὰ πούλημα στὴν πόλῃ. Κι’ ἔτσι ἦσαν κι’ εὐτυχισμένα περνοῦσαν τὰ χρόνια, ὥσπου ὁ Γρηγόρης μεγάλωσε. Μιά μέρα ὁ πατέρας του τὸν φώναξε καὶ τοῦ εἶπε:

— Παιδί μου, εἶναι καιρὸς πιά νὰ ταξιδέψῃς στὸν κόσμον καὶ νὰ μάθῃς νὰ εἶσαι χρήσιμος στὸν ἑαυτὸ σου. Κι’ ὁ Γρηγόρης ξεκίνησε ἀμέσως, κι’ ἔφτασε σὲ μιὰ μεγάλη πολιτεία κι’ ἔπιασε δουλεῖα σ’ ἓνα σιδεράδικο.

Μιά μέρα, ἐκεῖ πού δούλευε, πέρασε ἀπὸ μπρὸς του κάποια πανέμορφη πριγκίπισσα πᾶν σ’ ἓνα πανώριο ἀτί. ‘Ο Γρηγόρης μὲς τὴν εἶδε, εἶπε μέσα του. Πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ τῆς προσφέρω τίς ὑπηρεσίες μου.

Καὶ μιὰ καὶ δυὸ, τρέχει στὸ Βασιλεῖο. Πολυχρονεμένο μου, τοῦ λέει, θέλω νὰ δουλέψω γιὰ τὴν ὁμορφὴ πριγκίπισσα.

— Δὲν εἶναι εὐκόλο αὐτὸ πού λῆς. ‘Αν θές νὰ δουλέψῃς ἐδῶ, ἀπαντᾷ ὁ βασιλεὺς, πρέπει πρώτα νὰ δείξῃς πὼς εἶσαι ἱκανός. Καὶ γιὰ νὰ πεισθῶ, θὰ πᾶς νὰ μοῦ φέρῃς τὰ μαργαριτάρια πού βρίσκονται στὴ θάλασσα τοῦ Βορρά.

Τὴν ἄλλῃ μέρα, πρωτὶ—πρωτὶ, ξεκίνησε ὁ Γρηγόρης γιὰ τὸ μακρινὸ ταξίδι του. Περπάτησε ὥρες καὶ τέλος, κουρασμένος, κάθισε κάτω ἀπὸ ἓνα δένδρο νὰ ξεποστάσῃ. Ξαφνικά ἓνας γέρο—Γίγαντας πρόβαλε μπροστά του. ‘Ο Γρηγόρης σηκώθηκε ἀμέσως νὰ τὸν καλωσορίσῃ.

— Μήπως μπορῶ νὰ σοῦ φανῶ σὲ τίποτα χρήσιμος; τὸν ρώτησε.

— Οχι, παλληκάρι μου. Δὲν μοῦ χρειάζεται τίποτα. ‘Εμένα ἡ δουλειά μου εἶ-

ναι νὰ τρέχω πὶὸ γρήγορα κι’ ἀπ’ τὸ πὶὸ γρήγορο ἄλογο, εἶπε ὁ Γίγαντας. ‘Αλλὰ ἐσύ πού πᾶς;

— Πηγαίνω νὰ βρῶ στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας τοῦ Βορρά τὰ μαργαριτάρια γιὰ τὸν βασιλεῖ. Θέλεις νάρθῃς μαζί μου γιὰ νὰ με βοηθήσῃς νὰ γυρίσω, γρήγορα; ‘Οσο πὶὸ γρήγορα γυρίσω, τόσο πὶὸ πολὺ καιρὸ θὰ δουλέψω κοντὰ στὴν πριγκίπισσα.

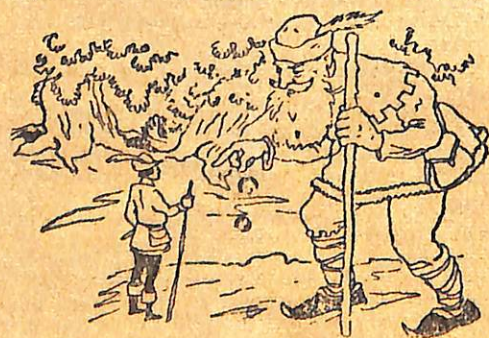
— Μὲ χαρὰ μου, εἶπε ὁ Γίγαντας καὶ ξεκίνησαν κι’ οἱ δυὸ γιὰ τὴν θάλασσα. ‘Εκεῖ πού πήγαιναν βλέπουν μπροστά τους ἓναν δευτέρου γίγαντα νὰ κοιμάται κάτω ἀπὸ ἓνα δένδρο. ‘Ο Γρηγόρης ἔτρεξε ἀμέσως γιὰ νὰ κόψῃ κλαδιὰ καὶ νὰ σκεπάσῃ τὸν γίγαντα γιὰ νὰ μὴν τὸν καίῃ ὁ ἥλιος.

Μὰ ὁ Γίγαντας εὐπνήσῃ καὶ εἶπε:

— Δὲν ξέρεις πὼς ὁ ἥλιος δὲν μπορεῖ νὰ με πειράξῃ; ‘Εχω τόσο δυνατὰ μάτια πού μπορῶ νὰ τὸν βλέπω ὅσο κι’ ἂν θαμπώνῃ. Καὶ βλέπω πολὺ μακριὰ.

— ‘Αφοῦ εἶναι ἔτσι, εἶπε ὁ νέος, θέλεις νάρθῃς μαζί μου καὶ νὰ με βοηθήσῃς νὰ βρῶ τὰ μαργαριτάρια στὸν βυθὸ τῆς θάλασσας τοῦ Βορρά;

— Μετὰ χαρὰς τοῦ εἶπε ὁ δευτέρος Γίγαντας καὶ ξεκίνησαν κι’ οἱ τρεῖς μαζί.

— Δὲν θέρεις πὼς ὁ ἥλιος δὲ μπορεῖ νὰ με πειράξῃ

‘Αλλὰ δὲν εἶχαν ἀκόμη προχωρήσει καμμιὰ ὥρα καὶ ὁ Γρηγόρης βλέπει ἓνα καινούργιο Γίγαντα καθισμένον κάτω ἀπὸ ἓνα πελώριο δένδρο. Μὰ καθὼς ἔφταναν κοντὰ του, ἓνας δυνατὸς ἀγέρας φύσηξε καὶ τοῦ πέταξε μακριὰ τὸ καπέλλο.

«Τρέχω νὰ στὸ φέρω», εἶπε ὁ Γρηγόρης, καθὼς ὅμως ξεκίναγε, ὁ τρίτος Γίγαντας ἄπλωσε τὸ μακρὺ του χέρι, ἔπιασε τὸ καπέλλο καὶ τὸ ξανάβαλε στὸ κεφάλι του.

— Δὲν ξέρεις, νεαρέ μου, τοῦ εἶπε τότε ὁ τρίτος Γίγαντας, πὼς ἔχω τὸ χάρισμα ν’ ἀπλώνω τὰ χέρια μου ὅσο μακριὰ θέλω;

— ‘Ελα τότε μαζί μου, παρακάλεσε ὁ Γρηγόρης, γιὰ νὰ με βοηθήσῃς νὰ πᾶσω τὰ μαργαριτάρια ἀπ’ τὸ βυθὸ τῆς θάλασσας τοῦ Βορρά.

— Θάρρω γιατί εἶσαι καλὸ παιδί. Κι’ ἔτσι οἱ τρεῖς Γίγαντες κι’ ὁ νέος συνέχισαν μαζί τὸν δρόμο τους. Περπάτησαν, περπάτησαν ὥσπου κάποτε ἔφτασαν στὴ θάλασσα τοῦ Βορρά.

‘Αμέσως μπήκαν σὲ μιὰ μεγάλη βάρκα γιὰ νὰ χωρᾷ τοὺς γίγαντες κι’ ὁ τράβηξαν γιὰ τ’ ἀνοιχτά. ‘Επρεπε τώρα νὰ βροῦν τὸ μέρος πού βρίσκονταν τὰ μαργαριτάρια, μὰ αὐτὸ τώρα δὲν ἦταν καὶ πολὺ δύσκολο. ‘Ο Γίγαντας πού μποροῦσε νὰ δῇ ὅσο μακριὰ ἤθελε, ἔσκυψε στὸ νερὸ κι’ ἀμέσως ἀνακάλυψε μὲ τὴ ματιά του στὸ βυθὸ τὰ μαργαριτάρια. ‘Επειτα ὁ ἄλλος Γίγαντας ἄπλωσε τὰ μακριὰ χέρια του καὶ τὰ ἔπιασε καὶ καμαρώνοντας τὰ ἔδωσε στὸν νέο. ‘Επειτα ξαναγύρισαν με τὴν βάρκα στὴν ἀκρογιαλιά. Κι’ ὁ Γρηγόρης ἀφοῦ εὐχαρίστησε τοὺς δυὸ Γίγαντες, ἀνέβηκε στὴν πλάτη τοῦ τρίτου καὶ γρήγοροι, σὰν ἀστραπή, ξαναγύρισαν στὸ παλάτι τοῦ βασιλεῖ. Κι’ ὁ νέος πρόσφερε τὰ μαργαριτάρια στὴν πριγκίπισσα, πού τὸν ἀντάμειψε κι’ αὐτὴ μὲ πολλὰ δῶρα. Εἶχε πετύχει τὸ σκοπὸ του γιατί ἦταν ἓνα καλὸ παλληκάρι.

Η ΑΝΕΜΗ

Τα παιδιά γράφουν

ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ

Με μυστικό παράπνοο
Λευκή ριμαγμένη,
μέσ' στη βουνοπλαγιά δογγάς.
τίποτε δέν σου μένει.

Άπο τις πρώτες όμορφίες
πάνω στο μέτωπό σου,
είναι γραμμένη ή καταχνιά
καί το παράπνοό σου.

Ριμάξανε τὰ σπίτια σου,
σκορπίσαν τὰ παιδιά σου
ώσαν τὰ έρρημα πουλιά
μέσα άπ' την άγκαλιά σου.

Βουβάθηκαν οί δρόμοί σου,
σβύσαν χαρές, τραγούδια,
μαράθηκαν χωρίς νερό
στis γλάστρες τὰ λουλούδια.

ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ Κ. ΚΑΛΙΑΝΤΖΗ
(Παιδόπολη Μυτιλήνης)

ΕΛΛΑΔΑ

Ή ώρα είναι 10 μ.μ. Ή φωτιά, άντί-
κρου μου, σκορπά παιχνιδιάρικα τις φλό-
γες της, άλλ' έμένα ό νους μου φτερουγά
κάπου μακριά... Μιά γυναίκα άντικρύζω,
τό φόρεμά της λάμπει σαν τόν ήλιο. Ξα-
φνικά άκούω φωνές νά λένε: «Ή Έλλάδα,
ή Έλλάδα».

— Ή Έλλάδα, ναι! Ή Έλλάδα, μονο-
λογώ.

Τήν βλέπω νά πλησιάζη. Στο κεφάλι
έχει στεφάνι άπό δάφνη. Το πρόσωπό της
λάμπει καί μέ το χέρι της κάτι μου δεί-
χνει.

— Έλλάδα γλυκειά, λέω καί γονατί-
ζω μπροστά της.

Μιά γλυκειά, γαλήνια φωνή άκούστηκε:
«Κόρη μου, δίνω μία συμβουλή στους
νέους. Θέλω νά μέ δοξάσετε, άλλα πάνω
άπό όλα θέλω νά ένωθήτε καί νά βασιλέψη
στή χώρα μου ή Ειρήνη. Άπό σας έξαρ-
τάται αυτό. Άπό σας τους νέους».

Ειρήνη, άκούω νά φωνάζουν πολλές φω-
νές καί έξηκολούθησε:

«Ναι, κόρη μου, τό Έθνος μας, έπειτα
άπό τὰ χρόνια της κατοχής, έχει χάσει
τήν δύναμή του καί άπό σας τους νέους
περιμένει πολλά. Νά τό δοξάσετε, νά τό
κυβερνήσετε καλά, νά τό μεγαλώσετε, νά
τό σηκώσετε ψηλά».

ΚΥΡΙΑΚΗ Ι. ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ
(Μαθήτρια Ε' Γυμν. Χώρας Τριφυλίας)

ΤΟ ΧΩΡΙΟΥΔΑΚΙ ΜΟΥ

Πάνω στην πράσινη ραχούλα, τό χω-
ριουδάκι μου, μέ τὰ κάτασπρα σπιτάκια
του, στέκει έξυνοιστό καί εύτυχισμένο.
Μέσα σ' όλα τὰ σπιτία, διακρίνεται τό
ψηλό, κάτασπρο καμπαναριό της Άγίας
Παρασκευής.

Πέρα εκεί, μακριά, άρχίζει νά προβάλλη
ένα φιδωτό ποταμάκι, πού διασχίζει την
καταπράσινη πεδιάδα, χρυσίζοντας στο
φώς του ήλιου.

Πιο κάτω, βρίσκεται ή γάργαρα θρυ-
σούλα.

Ω! Τί ώραίο θέαμα είναι νά ρίξη κα-
νείς μία ματιά άπ' τό ψηλό καμπαναριό
στή γύρω φύση.

Τί μαγευτικό τοπίο πού βλέπει κανείς!
Έναν κάμπο άπέραντο, τὰ κλώνια της
δερυκοκίας της άχλαδιάς, της άμυγδα-
λιάς, νά γέρνουν καταφορτωμένα στη γή.
Καί τό άσημένιο φίδι, νά κυλά ήσυχα τὰ
χουσα νερά του.

Άπέναντι στο πράσινο βουνάκι νά
βάσκουν ένα κοπάδι πρόβατα κι' ένα γλυ-
κό τραγούδι νά άγκαλιάζει τις ράχες. Εί-

ναι ένα τσοπανόπουλο πού τραγουδά μέ
τή φλογέρα του.

Τὰ κουδούνια τών προβάτων άκούγον-
ται χαρωπά: Τράγκ, τράγκ.

Πιο πέρα ή βοσκοπούλα, γελά εύτυχι-
σμένη, καθώς γνέθει τή ρόκα της.

Άλήθεια! Πόσο όμορφο είναι τό χω-
ριουδάκι μου! Νομίζω πώς όμορφότερο
άπ' αυτό, σ' όλη την πλάση, δέν είναι έλ-
λο. Καί τώρα πού βρίσκομαι έδώ, στην
Παιδόπολη, πόσο τό νοσταλγώ! Πότε νά
ξαναγυρίσω κοντά του, γιά νά δώ καί πάλι
τὰ κάτασπρα σπιτάκια του, πού μοιά-
ζουν σαν λευκά προβατάκια.

Ν. ΓΑΚΙΔΗΣ
(Παιδόπολη Ψυχικού. Μαθητής Β' Γυμν.)

Η ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑΣ

Δέν ξέραμε τί νά πρωτοθαυμάσωμε άπό
τὰ ώραία άνοιξιάρικα στολίδια του τόπου
μας, όταν καταθήκαμε άπό τό έκδρομικό
μας άυτοκίνητο.

Άφου μάς είπε ό άρχηγός μας ως πού
έπρεπε νά πάμε, σκορπίσαμε σαν τὰ προ-
βατάκια νά χαρούμε τὰ ώραία στολίδια
της φύσεως.

Ή γή, τριγύρω μας, έχει φορέσει ένα
βελοούδινο, καταπράσινο φόρεμα. Ο ήλιος
λούζει μέ τις χρυσές του άκτίνες την χι-
λιόχρομη φύση. Όχι όμως καί σαν τις
άλλες ημέρες πού ήταν λιακάδα. Τά δέν-
τρα γέρνουν τὰ κλαδιά τους εύχαριστημέ-
να. Πάνω στο δουνό, άκούγονται οί γλυ-
κοί ήχοι φλογέρας. Δεξιά μας ή πηγή μάς
περιμένει νά δροσιστούμε. Τά πουλάκια,
κουμένα μέσα στις φυλλωσιές τών δέν-
τρων, κελαιοδούν γλυκά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΓΡ. ΣΕΛΚΟΣ
(Παιδόπολις Ψυχικού. Μαθητής Ε' Δημ.)

ΠΡΟΓΟΝΙΚΗ ΛΑΤΡΕΙΑ

Παιδιά, ένδρόξων προγόνων, έλάτε
νικητήριου ύμνου νά κούμε μαζί
τών ήρώων, λευτεριάς κληροδότες,
πού κοιμούνται στην ένδοξη γή.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΟΡΜΙΤΗΣ

Η ΗΜΕΡΑ ΤΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ

Είκοσι ένένα του μηνός
μέρα σκοτεινισμένη
καί ή μικρή Έλλάδα μας
στο πένθος φορεμένη.

Κυττάζει πίσω στα βουνά
στο πράσινα της δάση
καί θέλει τὰ παιδάκια της
σφιχτά νά τ' άγκαλιάσει.

Βάνει τό πένθος της βαρύ,
μαύρο τό φόρεμά της
κι' αναζητά ή με σποργή
τὰ σπλάχνα, τὰ παιδιά της.

Σαν τέτοια μέρα οί έχθροί
έπήραν τὰ παιδιά της
τὰ ξεριζώνανε βαθειά
μέσα άπ' την καρδιά της.

Ή μάνα μας πένθοφορεί
τά μάτια της στελώνει
πρός τόν πανάγαθο Θεό
νά πάψουν οί πόνοι.

Ή μάνα μας δροντοφωνεί
σ' όλη την οίκουμένη
άπό τους φίλους καί γνωστούς
βοήθεια περιμένει.

ΚΟΣΜΑΣ ΚΑΠΠΗΣ
(Παιδόπολη Άποστόλου Άνδρέου
Πετρών)

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Ξεψυχώντας κατακόκκινος ό ήλιος στη
ματωμένη δύση, άφήνει ένα πύρινο χρώ-
μα γύρω του. Στέλνει τὰ στερνά του χά-
δια στα γαλανά νερά της γαληνεμέ-
νης θάλασσας, στίς περήφανες κορφές τών
κυπαρισσιών καί σ' όλα τὰ γύρω μικρά
λουλουδάκια, πού νυσταγμένα γέρνουν τὰ
κεφαλάκια τους.

Κάτω άπό μία γέρικη έλιά, όπου μό-
λις κοκκινίζει λιγάκι άπό τὰ τελευταία
χάδια μιάς άκτίνας, ό γέρο—βοσκός παί-
ζει διάφορους σκοπούς μέ την φλογέρα
του.

Πιο πέρα, άκούγεται ό ήχος τών κου-
δυνιών άπ' τ' άρνάκια, πού γυρίζουν
κι' αυτά στο μαντρί τους. Σε λίγο γαλή-
νη άπλώνεται παντού. Μόνο ή προσευχή
τών πουλιών άκούγεται προς τόν Πλάστη.

Έξαφνα, τό άόρατο χέρι της νύχτας,
νάρκωσε όλη τή φύση, σκεπάζοντάς την
μέ τό όλοσκοτεινό πέπλο της.

ΞΕΝΟΦΩΝ ΣΠΥΡΑΚΟΣ

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Βράδυασε, μά οί μάνες τριγυρίζουν σαν
τρελλές άκόμη, ψάχνοντας τὰ χαμένα παι-
διά τους. Όλη τή μέρα έυπόλυντες καί ξε-
μαλλιασμένες έτρεχαν στους δρόμους. Έ-
κλαιγαν, ξεφώνιζαν. Ξεχύθηκαν στα περι-
βόλια, στα χωράφια φωνάζοντάς τα. Ή-
ξεραν ότι οί κακοί άνδρωποι πήραν τὰ
παιδιά τους μέσ' άπό την άγκαλιά τους,
τό είδαν μέ τὰ μάτια τους, μά δέν θέλουν
νά τό πιστέψουν. Είναι αυτό δυνατό; Για-
τί; Σε τί έφταιξαν τὰ άθώα πλάσματα;
Καί ή πιο σκληρή ψυχή μαλακώνει μπρο-
στά στο άθώο παιδικό βλέμμα. Πώς λοι-
πόν μπόρεσαν αυτά νά μείνουν άσυγκίνη-
τα στο δράμα του χωρισμού τών παιδιών
άπό τις μανάδες τους; Άπό τί είναι πλά-
σμένοι αυτοί;

Τρεκλίζοντας καί άποκαωμένες γύρι-
ζαν στα σπιτία τους. Μιά άπ' αυτές, μέ
ορθάνοιχτα τὰ μάτια της άπ' την άγωνία,
μπήκε στο ρημαγμένο περιβόλι, πέρασε
στην αύλή καί κύτταξε μέ σπαρταγμό τὰ
παιχνιδάκια, τὰ σπιτάκια, πού είχαν άρ-
χίσει νά φτιάσουν τό πρωί τὰ παιδιά της.
Χαίδεψε μία κούκλα άπό πανιά, πού είχε
πέσει άπό τὰ τρομαγμένα χεράκια της
κορούλας της καί σέρνοντας τὰ πόδια
της μπήκε στο έρημο φτωχικό της μέ βα-
ρεια καρδιά. Έξαφνα άκουσε ένα κλάμα.
Ήταν τό μωρό της, πού δέν τό άνεκάλυ-
ψαν οί κακούργοι. Αυτό μόνο είχε σωθή.
Τότε συνήλθε, έτρεξε κοντά του, τό πήρε
στην άγκαλιά της, τό λούφαξε, τό τάισε
καί έγειρε δίπλα στην ξύλινη κουνίτσα του
παιδιού. Δάκρυα τρέχουν άπό τὰ μάτια
της, μαύρες σκέψεις έρχονται καί την τα-
ράζουν. Σε μία στιγμή, άποκοιμήθηκε βα-
θεία. Βλέπει στον ύπνο της. Βλέπει πώς
σ' όλο τόν κάμπο, άπ' τόν ούρανό, ξεχύ-
νεται άπαλό φώς, πού όλο δυναμώνει.
Λάμπει τώρα όλος ό τόπος, πέρα ως πέ-
ρα. Καί γλυκιές ψαλμωδίες άκούγονται
καί ό ούρανος γεμίζει άπό άγγελάκια, χι-
λιάδες άγγελάκια, στα κάτασπρα ντυμέ-
να. Φτερούγισαν πάνω άπ' τό ρημαγμένο
χωριό καί πετούσαν γρήγορα—γρήγορα.
«Πού πάτε, καλά μας άγγελάκια;» φώνα-
ξαν όλες οί μάνες μαζί. «Πάμε στα παι-
δάκια σας, μάς στέλνει ό Χριστός μας. Έ-
μείς θά τὰ προσέχουμε, έμείς θά τὰ φυ-
λάμε άπό κάθε κακό, έμείς θά τό σκεπά-
ζουμε μέ τις φτερούγες μας νά μη κρυώ-
σουν, έμείς σιγά—σιγά τὰ ατάκια τους
θά τους φιθυρίζουμε πώς είναι Έλληνό-
πουλα, καί ότι γρήγορα θά γυρίσουν στα
σπιτάκια τους καί στους γονείς τους».

ΔΗΜ. Ν. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ
(Μαθήτρια Ζαχάρω)

ΠΕΡΑΣΤΕ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΕΤΕ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ

«ΠΕΡΑΣΤΕ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΑΣ», μ' αυτή τη φράση, υποδέχτηκε τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασίλισσα ἓνα παιδί στὸ χωριὸ Κορησὸ τῆς Καστοριάς. «Περάστε στὸ σπίτι μας» λένε κι' ἀστράφτουν τὰ μάτια στὰ χαρούμενα πρόσωπα ὅλων τῶν παιδιῶν τοῦ χωριοῦ, ποὺ εἶναι ἐκεῖ συγκεντρωμένα. Κι' αὐτὸ εἶναι ἓνα ἀπὸ τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» γιὰ τὰ ὁποῖα σὰς ἔχουμε μιλήσει πολλές φορές.

Στὴν τελευταία περιοδεία ποὺ ἔκαναν οἱ Βασιλεῖς στὴ Δυτικὴ Μακεδονία, ἐγκαινίασαν 3 «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» στὴν Κορησό, καὶ τὸ Κοσταράζη τῆς

Καστοριάς καὶ στὶς Ἄνω Κλεινὲς τῆς Φλώρινας.

«Περάστε στὸ σπίτι μας». Διαβαίνουμε στὸ κατῶφλι μὲ μεγάλη συγκίνηση γιὰ τὸ ὄνειρό μας ποὺ βγήκε ἀληθινό. Ὅλα μέσα εἶναι πεντακάθαρα κι' ἀρχοντικά βαλμένα.

Λουλούδια φρέσκα τοῦ ἀγροῦ στὶς γωνιὲς καὶ χαρούμενες εἰκόνες στοὺς τοίχους, φαντὰ λουλουδιαστὰ κουρτινάκια στὰ παράθυρα. Ἐδῶ ἀραδιασμένα τὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα, μὲ τὰ ὁποῖα τὰ παιδιὰ καλλιεργοῦν τὸ χωράφι ποὺ χάρισε ἡ Κοινότητα στὸ «Σπίτι» τους. Ἐ-

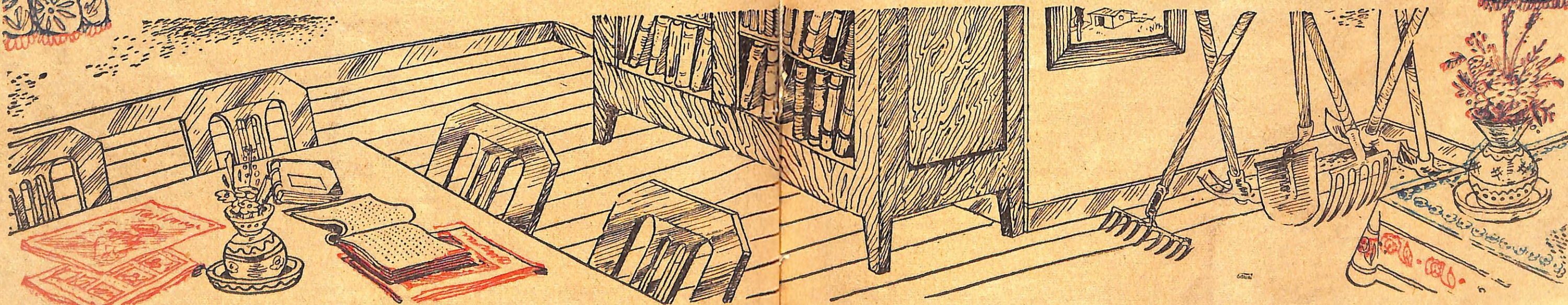
κεῖ στὸ διπλανὸ δωμάτιο ὁ ἀργαλειὸς καὶ τὸ τραπέζι τῆς δουλειᾶς γιὰ τὶς μικρὲς νοικοκυρές.

Στ' ἀπάνω πάτωμα ἡ μικρὴ Βιβλιοθήκη καὶ λογιῆς — λογιῆς καλαδιαλεγμένα βιβλία καὶ περιοδικά. Κοντὰ, ἓνα μικρὸ τραπέζι καὶ καθίσματα ποὺ σὲ κράζουν νὰ καθίσης.

Ἐδῶ ἡ Βασίλισσα ἔχει τὶς ἰδιαιτέρες τῆς γνωριμίες... Παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ποὺ μόλις ἔχουν ἐπιστρέψει κουβεντιάζουν χαρωπὰ καὶ πρόσχαρα μαζί της. Ἐχουν νοιώσει καλὰ πὼς ὅτι ὠφελήθηκαν τρία χρόνια στὴν παιδό-

πολη εἶναι κατῆκον τοὺς νὰ το μετασώσουν γύρω τους. Αὐτὸ εἶναι πολὺ μεγάλη χαρὰ γιὰ τὴ Βασίλισσά μας, γιατί βλέπει μὲ ἱκανοποίηση ὅτι οἱ κόποι τῆς ὄχι μόνον ἔσωσαν τὰ παιδιὰ ἀπ' τὴν σκλαβιά, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἴδια τὸ παιδιὰ γίνονται σήμερα οἱ ἀξιοὶ βοηθοὶ τῆς στὸ καινούργιο ἔργο τῆς.

Καὶ ὅταν τὰ παιδιὰ μ' ἓνα στόμα καὶ μιὰ καρδιά εἶπαν τὸ «περάστε στὸ σπίτι μας» ἦταν στ' ἀλήθεια τὸ σπίτι τοὺς ποὺ ἀγάπησαν καὶ ποὺ ξέρουν ὅτι ἀπ' τοὺς ἴδιους ἐξαρτᾶται νὰ γίνη ἡ ψυχὴ τοῦ χωριοῦ, γιὰ ὅ,τι καλὸ καὶ ὁμορφό

Τά νά γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Πρὸς τὴν Ὀλυμπία

Εἶναι Κυριακὴ μεσημέρι. Τὸ τραῖνο σκίζει τὴν πεδιάδα τῆς Μανωλάδας πηγαίνοντας πρὸς τὴν Ὀλυμπία. Ἀπέραντα δάση ἀπὸ βελανιδιές, βοσκοτόπια πράσινα, πού στὰ χορτάρια τοὺς βόσκουν ἀμέτρητα πρόβατα.

— Ἐδῶ θάχη ὠραῖο τυρί, εἶπε ὁ Φάνης.

— Ναί, ἡ φέτα τῆς Μανωλάδας εἶναι ἀπ' τὰ καλλίτερα τυριά, ἐξήγησε ὁ θεῖος Βρασίδας. Μὰ καὶ τὸ γιαοῦρτι της δὲν πάει πίσω...

Καθὼς τὸ τραῖνο σκαρφάλωνε ἕνα ὄμαλὸ ὕψωμα εἶδαν ἕνα τοσοπάνουλο πού κρατοῦσε ἀγκαλιά ἕνα κασιμάκι. Ὁ μικρὸς σκανδαλιάρης στεκόταν ἐπάνω στὶς ράγες κι' ἂν δὲν πρόφτανε νὰ τ' ἀρπάξῃ τὸ τοσοπάνουλο, τὸ τραῖνο θὰ τὸκανε λῶμα. Τώρα ἔτρεμε φοβισμένο στὴν ἀγκαλιά τοῦ μικροῦ βοσκού.

Περνοῦμε τὰ Λεχαιὰ τώρα: μιὰ θάλασσα ἀπὸ ἀμπέλια... Πέρα μακριὰ ξεχωρίζει τὸ Χλεμούτσι, τὸ περίφημο φράγκικο κάστρο.

Ὁ μικρὸς Πηνειὸς πού λέγεται ἔτσι γιὰ νὰ ξεχωρίσῃ ἀπ' τὸν ὁμώνυμό του τὸ πρῶτο βεσσαλὶκὸ ποταμό, κυλάει τὰ νερά του πότε δεξιὰ καὶ πότε ἀριστερὰ ἀπὸ τὴ γραμμὴ τοῦ σιδηροδρόμου.

Καμιὰ τριανταριά χωριά εἶναι ἄκορπισμένα ὁλόγυρα. Ὑστερα ἔρχεται ἡ Γαστούνη, ἡ Ἀμαλιάδα, ὁ Πύργος.

— Ἐδῶ πρέπει νὰ κατεβούμε λίγο, λέει ὁ θεῖος. Ὁ Πύργος εἶναι μεγάλη πολιτεία κι' ὁ Φάνης μας πρέπει νὰ τὴ δῇ.

— Πόσο πληθυσμὸς ἔχει;

— Μιὰ εἰκοσαριά χιλιάδες κατοίκους καὶ εἶναι κέντρο σπουδαῖο γιὰ τὸ ἐμπόριο τῆς σταφίδας. Τὸ σπουδαιότερο ὕστερα ἀπὸ τὴν Πάτρα. Πρὶν φτάσει ὡς ἐδῶ ἡ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ αὐτὸ τὸ ἐμπόριο γινόταν ἀπὸ τὸ Κατάκωλο, ἕνα κοντινὸ λιμανάκι στὸ Ἴονιο.

Κατεβαίνουμε στὸν Πύργο. Μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι καὶ τόσο ὁμορφος μὰ ἔχει ἕναν ἀέρα πολιτισμοῦ. Ὁ κόσμος ἐδῶ ζῇ περισσότερο ἀπὸ τὸ ἐμπόριο καὶ τὴ βιομηχανία παρὰ ἀπὸ τὴ γεωργικὴ παραγωγή.

— Γιατί ὀνομάστηκε Πύργος αὐτὴ ἡ πόλη; ρώτησε ἡ Μυρτώ. Δὲ μπορεῖ παρὰ νάχη κι' αὐτὴ τὸ ὠραῖο τῆς παρμυθι. Κι' ἀπὸ τ' ὄνομα Πύργος δὲ φαίνεται νᾶναι ἀρχαῖο.

— Σωστά μάντιφες, Μυρτούλα. Ὁ Πύργος εἶναι νεώτερη πολιτεία κι' ἡ ἱδρυστὴς στηρίζεται σ' ἕναν θρύλο πού μπορεῖ νᾶναι κι' ἀληθινός. Ἐνας λέει τυχερὸς ἀνθρωπος βρῆκε μιὰ φορὰ στὸν πάτο τοῦ πηγαδιοῦ του — πού τὸ δείχνουν ἀκόμα καὶ σήμερα — ἕναν θησαυρό. Ἦτανε τότε τουρκοκρατία κι' ὁ ἀνθρωπος πού μπορεῖ νάταν καὶ Τούρκος, πήρε τὰ φλουριά του καὶ τὰ πῆγε στὸ Σουλτάνο στὴν Κωνσταντινούπολη.

Αὐτὸς πού μαγεύτηκε ἀπὸ τὴν πλοῦσια προσφορά, κι' ἀπὸ τὴν καλὴ ἐξέθεση τοῦ πιστοῦ του, ἔκαμε τὸν ἀν-

θρωπο Μπέη καὶ τοῦδωκε ὅλη τούτῃ τὴν περιοχὴ γύρω. Ὁ καινούργιος μπέης μεγαλοπιάστηκε κι' ἔχτισε πύργο, σὰν ὅλους τοὺς μπέηδες, νὰ μὴν ὑστερήσῃ σὲ μεγαλεῖο.

Γύρω ἀπὸ κείνο τὸν πύργο μαζεύτηκαν λίγο λίγο κι' ἔχτισαν σπίτια οἱ ἄνθρωποι πού δουλεύανε στὰ χωράφια τοῦ μπέη κι' ἔτσι ἔγινε ἡ πολιτεία πού, ὅμως καὶ στὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς σκλαβιάς, καὶ στὴν Ἑπανάσταση τοὺς πολέμησε πολὺ τοὺς Τούρκους, σὰν κάθε γωνιά τῆς Ἑλλάδας μας.

Σὲ λίγο ξεκινᾶμε πάλι μὲ τὸ τραῖνο. Μπαίνουμε σὲ μιὰ κοιλάδα στενὴ μὲ σύνορα δυὸ καταπράσινοι λόφους καὶ δυὸ ποταμούς. Κάτι σὰν ἀποκάλυψη εἶναι τὸ γαλήνιο ἀγνάντεμά της. Ἄλλος κόσμος! Δέντρα καὶ πέτρες ἐδῶ καὶ νερά ἔχουν κάτι τὸ ἱερό, τὸ ἐξαισιο, τὸ γαλήνιο. Τ' ὄνομα τῆς Κοιλάδας προτοῦ τὸ προφέρουν τὰ χεῖλη, τὸ νιώθεις στὴ γοητεία τοῦ τόπου στὸ ἥρεμο φιλίσιμα τοῦ νεροῦ, στὴν πνοὴ τοῦ ἀγέρας πού λές καὶ φοβάσαι ἐδῶ μὴν ταραξῇ πανάρχαιους ἱσκιους.

— Ἡ Ὀλυμπία! Ἐκεῖνος ὁ λόφος εἶναι τὸ Κρόνιο κι' ὁ ἄλλος ἔχει τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου Ὀλύμπου...

Τὰ δυὸ ἀσημένια ὄβια πού καθρεφτίζουν τὸ φῶς τ' οὐρανοῦ, τόσο πλούσια, εἶναι ὁ Ἀλφειὸς κι' ὁ Κλάδεος.

Κάτω ἀπ' τὴν ὁλοφώτεινη βραδυὰ ἡ Ἄλτις, — ὁ στίβος ὁ ἱερὸς τὸν ἀγῶνων, — κρατεῖ ὅλη τὴν ὀλύμπια ὁμορφιά της. Δὲν τὴν βαραίνει ὁ ἱσκιος τοῦ Κρόνιου πού μακραίνει στὸ δειλινὸ σὰ νὰ θέλῃ νὰ προστατέψῃ ἀπὸ τοὺς τρόμους τῆς νύχτας τὸν ἅγιο χώρο, ὅπου κοιμούνται οἱ ἥρωες κι' οἱ μαρμάρινοι θεοί.

— Θὰ προφτάσουμε ἀπόψε νὰ δοῦμε τ' ἀρχαῖα; λέει ὁ Φάνης, καθὼς πλησιάζει τὸ τραῖνο στὴν Ὀλυμπία.

— Δὲν ξέρω, παιδί μου, εἶπα στὸν ἀνυπόμονο, μὰ καὶ νάχαμε τὸν καιρὸ δὲ θὰ σάφηναι νὰ τὰ δῇς, τέτοια ὦρα τ' ἀρχαῖα... Μόνο μὲ τὸ μεσημεριὰτικὸ ἥλιο θὰ καταλάβῃς τὸ νόημα τους. Ἐδῶ ὅλα ἦταν φῶς, νιὰτα, λάμψη, ζωὴ. Ἡ νύχτα μπορεῖ νὰ ταιριάζει στὰ μεσαιωνικὰ κάστρα πού εἶναι πάντα γεμάτα μυστήριο, ἀκόμα ἴσως καὶ στοὺς Δελφούς μὲ τὴν αἰνιγματικὴ τους Πυθίαν, μὰ δὲν ἔχει καμιὰ δουλειὰ στὴ φωτόλουστη καὶ εἰρηνικὴ Ὀλυμπία...

Οἱ ἀγῶνες γίνονταν μὲ τὸν ἥλιο τὸν καυτερό, μέρα μεσημέρι καὶ στὴν καρδιά τοῦ καλοκαιριοῦ. Ὁ χειμῶνας κι' ἡ νύχτα κι' οἱ ἱσκιὸι καὶ τὰ ρωμαντικὰ σουρουπά εἶναι ἀντίθετα μὲ τὴν ὁμορφίαν τὴν καθάρια πού λατρευόταν ἐδῶ... Τὴ διπλὴ ὁμορφίαν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος πού δὲν τρέμει τὸ φῶς...

— Τί σοῦ εἶναι τέλος πάντων αὐτοὶ οἱ γραμματιζόμενοι εἶπε πειράζοντάς με ὁ θεῖος Βρασίδας. Πού τὰ βρῆκες ὅλα αὐτὰ ξαδερφούλα; Ἐγὼ λέω πῶς οἱ ἀρχαῖοι διάλεξαν τὸ καλοκαίρι γιὰ τοὺς ἀγῶνες τους — κι' ἀς τοὺς γοουρούφλιζε ὁ ἥλιος — γιὰτί

ἄπλοῦστατα μόνον τότε δὲν ἦταν φόβος νὰ τοὺς πιάσῃ ἄξαφνα μιὰ βροχὴ καὶ νὰ πλημμυρίσῃ ἀπὸ λάσπη ὅλη τούτῃ ἡ πεδιάδα ὅπου θάχαν στήσῃ τις σκηνές τοὺς χιλιάδες ἄνθρωποι. Ἦταν βλέπετε σ' ὅλα τοὺς σοφοί, αὐτὸ πιά δὲν τ' ἀρνίεται κανένας.

— Δὲν εἶχαν ἄδικο, εἶπε ὁ Λεωνίδας... Γιὰ σκεφθῇτε τί θὰ γινόταν, ἂν ἄξαφνα ἔπιανε μπόρα χιονοπωριάτικη καὶ πλημμύριζε ὁ Ἀλφειὸς ὅπως συνηθίζει; Πού θὰ πήγαινε τὸςος κόσμος, πού πέντε μερόνυχτα — ὅσο βαστούσαν οἱ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες — μεροξημερωνόταν στὸ ὑπαιθρο; Ἐνῶ τὸ καλοκαίρι τὰ ποτάμια εἶναι νωθρά καὶ μακάρια καὶ τὰ καθάρια νερά τους θὰ ξεκούραζαν μ' ἕνα δροσιτικὸ λουτρὸ τὰ γιορταστικά πλήθη... Καὶ τὶς γλυκεῖες νύχτες τοῦ Ἰουνίου ἡ διανυκτέρευση στὸ ὑπαιθρο θάταν μιὰ ἀπόλαυση. Συμφωνῶ λοιπὸν μὲ τὸν πατέρα πῶς οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ἦταν σοφοὶ ἀκριβῶς γιὰτί ἦταν πρακτικοὶ καὶ διδάλεγαν πάντα μελετημένα καὶ τὸν καιρὸ καὶ τὸν τόπο καὶ κάθε τι πού τοὺς χρειαζόταν.

— Γιὰ ποῖο σκοπὸ ὅμως; τὸν ἔκοψε ὁ Φάνης. Γιὰ νὰ μὴν διακόψουν μιὰ τόσο μεγάλῃ γιορτῇ καὶ γιὰ νὰ μὴν τοὺς κόψῃ τὴν καλλιτεχνικὴ χαρὰ μιὰ ξαφνικὴ περιπέτεια... Μὰ θὰ διάλεγαν αὐτὴ τὴν ἐποχὴ ἂν δὲν ἦταν μὲ τὸ φῶς καὶ τὴν ἡρεμία της ἡ καταλλήλοτερη γιὰ νὰ δείξῃ πιδὲ μεγαλόπρεπο, ἐκεῖνο τὸ θαυμαστὸ ὄραμα τῆς ὁμορφιάς; Σκεφθῇτε πόσο ἀνάγλυφα καὶ ἀρμονικά θὰ ξεχώριζαν τὰ γυμνὰ καὶ καλλίγραμμα σώματα τῶν ἀθλητῶν, καθὼς θὰ τινάζονταν καὶ θὰ πάλαιαν κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο στὸ Στάδιο... Θὰ ἔμοιαζαν ἀλήθεια μὲ κινούμενα θεϊκὰ ἀγάλματα. Σοφοὶ λοιπὸν οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι γιὰτί βάζανε τὴν πρακτικότητά στὴν ὑπηρεσία τοῦ σκοποῦ τους πού ἦταν πάντα νὰ δείξουν τὴν ὁμορφίαν, τὸν πολιτισμό, τὴν ἀθάνατη ἀρμονία τοῦ σώματος καὶ τοῦ Πνεύματος.

Κοίταζα ξαφνιασμένη τὸ Φάνη καὶ ζήλεψα γιὰ τὴ μόρφωση πού παίρνουν στοὺς ξένους τόπους οἱ νέοι. Ἔτσι, ὠραῖα, λοιπὸν, διδάσκουν ἐκεῖ τὸν ἐλληνικὸ πολιτισμό, πού ὁ Φάνης, ἕως ἀγόρι δεκαπεντάχρονο, εἶχε μπῆ τόσο βαθειὰ στὸ νόημα τῆς ἀρχαίας Ὀλυμπίας!

Ὁ θεῖος Βρασίδας χαμογέλασε εὐχαριστημένος.

— Μιὰ χαρὰ τὰ κατὰφερες, διπλωμάτη μου. Ἐρρίξεις σ' ὅλους δίκιο καὶ μὰς ἀπόδειξες πῶς εἶσαι ὁ καλλίτερος ἀρχαιολόγος τῆς συντροφιάς. Ἐσύ θὰ μὰς ὁδηγήσῃς λοιπὸν πού πρέπει νὰ πάμε ἀπόψε, μόλις κατεβούμε ἀπὸ τὸ τραῖνο.

Ὁ Φάνης ἔδειξε τοὺς λόφους καὶ τὰ δυὸ ἀσημένια ποτάμια. Ἡ πρασιναδά των κυπαρισσιῶν καὶ των πεύκων — πού εἶχαν ἀντικαταστήσῃ τις ἀρχαῖες ἀγριελιές — τ' ἀμπέλια μὲ τὰ δροσερά τους φυλλώματα, τ' ἀσημένια νερά, πού παιχνίδιζαν μέσα στὶς ροδοδάφνες, γοήτευαν καὶ ξεκούραζαν τὸ μάτι.

— Ὑστερα ἀπὸ ἕνα κουραστικὸ ταξίδι, εἶπε τ' ἀγόρι, τὸ καλλίτερο πούχομε νὰ κάμουμε εἶναι ν' ἀφεθούμε στὸ πρόσχαρο αὐτὸ τοπίο. Θὰ κάμουμε ἕναν περίπατο ὡς τὸ γεφυράκι τοῦ Ἀλφειοῦ νὰ γνωρίσουμε μὲ τὴν πρωταρχικὴ θεότητα κάθε τόπου, τὴ φύση.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Ἡ Καίτη μετὰ τὶς ἐξετάσεις πρόκειται νὰ περᾷ-
 ση τὶς διακοπὲς τῆς σὲ κάποιο νησί τοῦ Αἰγαίου.
 Ἀλλὰ ἔχει καθυστερήσει καὶ τὸ πλοῖο φεύγει ἀπὸ
 στιγμὴ σὲ στιγμὴ. Θὰ προφτάσῃ μόνο ἂν ἀποφύγῃ
 τὰ ἑπτὰ ἐμπόδια ποὺ ὑπάρχουν στὸ δρόμο.

Μπορεῖς νὰ τὴν βοηθήσῃς ἐσύ;

Ἄν νομίζῃς πὼς θὰ τὸ καταφέρῃς, στήριξε τὴν
 μύτη τοῦ μολυβιοῦ σου σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς δυὸ δρό-

μους ποὺ ἀνοίγονται μπροστὰ στὴν κοπέλλα μὲ τὸ
 ποδήλατο καὶ τράβα τὴ γραμμὴ σου «μονοκονδυ-
 λιά» ὥς τὸ πλοῖο. Μπορεῖς νὰ σταματήσῃς γιὰ νὰ
 σκεφτῇς — χωρὶς νὰ σηκώσῃς τὴ μύτη τοῦ μολυ-
 βιοῦ σου... ἀλλὰ δὲν μπορεῖς ποτε νὰ γυρίσῃς
 πίσω!

Προσοχή, λοιπόν, νὰ ὀδηγήσῃς τὴν καυμένη τὴν
 Καίτη ὅσο πιὸ γρήγορα μπορεῖς στὸ βαπόρι.

Γεωργικές εργασίες και εργαλεία : Έχουμε μιλήσει για το αλέτρι, για τις σθάρνες και τους σκαριφήρες κι' ακόμη για τη σκαφτική φρέζα.

Καθώς βρισκόμαστε όμως στον θεριστή, και τον αλωνάρη είναι καιρός να μιλήσουμε για τα εργαλεία του θερισμού και του αλωνίσματος. Το θέρισμα, καθώς ξέρουμε, γίνεται με τα χέρια ή με τις μηχανές.

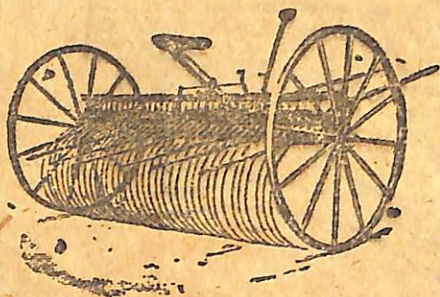
Όταν θερίζουμε με τα χέρια, μεταχειριζόμαστε το δρεπάνι, το λελέκι, ή την κοπίτσα.

Το θέρισμα με το δρεπάνι (που το ξέρουν όλοι) γίνεται τέλειο, γιατί ο θεριστής ξεδιανέμει και θερίζει μόνο τα στάρια κι' έτσι δεν έχουμε ξένους σπόρους στο άλωιγμα. Μόνο αργεί πολύ, και τα στάρια κόβονται ψηλά κι' έτσι έχουμε λιγότερο χόρτο.

Το λελέκι είναι ένα μεγάλο δρεπάνι, που χρησιμοποιείται όπως το μικρό, με την διαφορά πως ο θεριστής φοράει στο άριστερό χέρι την παλαμαριά, ξύλινο γάντι δηλαδή. Όπου μπαίνουν τα τρία δάχτυλα. Θερίζει λοιπόν με το λελέκι και μαζεύει τα στάρια με την παλαμαριά, κι' ή δουλειά πάει πολύ πιο γρήγορα.

Η πασιλιά, μεγάλο δρεπάνι ίσιο, με μακρύ χέρι, δεν χρησιμοποιείται πολύ, γιατί τα στάρια τινάζουν εύκολα κι' ή κοσιλιά θερίζει απότομα.

Σήμερα όμως το θέρισμα γίνεται στα περισσότερα μέρη με θεριστικές μηχανές. (Εκεί δηλαδή που το χωράφι είναι ίσιο

Χορτοσυλλέκτης

κι' όχι σε πλαγιές βουνού, κι' όπου τα στάρια δεν είναι πλαγιασμένα).

Θεριστικές μηχανές υπάρχουν δυο ειδών: Απλές και αυτοδυναμικές. Οι απλές, θερίζουν τα στάρια και τ' αφήνουν. Κατόπι έρχονται οι εργάτες και τα δένουν. Η αυτοδυναμική όμως τα δένει κιόλας, κι' αφήνει στο χωράφι δεμένα δεμάτια. Θερίζουν την ημέρα ως 50 στρέμματα!

Όταν θερίζουμε με μηχανές, πάντα μένουν στο χωράφι αρκετά στάρια που τα μαζεύουμε μ' ένα χορτοσυλλέκτη, που τον σέρνουν ζώα. Άλλα κι' όταν θερίζουμε με τα χέρια μένουν στάρια, μόνο που στα περισσότερα μέρη αφήνουν τους φτωχούς να πάν να τα μαζέψουν, σαν ένα είδος ψυχικού να πούμε. (Σταχυολόγημα).

Στο έρχόμενο θα μιλήσουμε για τις αγωνιστικές μηχανές.

ΤΟ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ (Τέλος)

Το ανοιξιάτικο καλαμπόκι μαζεύεται νυν Αύγουστο. Οι ρόκες κόβονται με το χέρι (με τη σερπέτα δηλαδή) και μεταφέρονται στο αλώνι, όπου πρέπει να ξεφλουρύνονται αμέσως. Αν μείνουν σε σωρό οι ρόκες με τα φλούδια τους πάνω από 24 ώρες, ξεσταίνονται και χαλάνε.

Πρέπει όμως να μείνουν να ξεραθούν καλά.

Το μάθημα των σπόρων, γίνεται με τρίψιμο ή με στούψισμα (ράβδισμα δηλαδή με τον κόπανο).

Τώρα όμως υπάρχουν τελειότερες έκοκιστικές μηχανές. Οι χειροκίνητες ξεκοκκίζουν 10—15 κιλά την ώρα. Οι μηχανοκίνητες όμως ξεκοκκίζουν πάνω από 3—4.000 δόκαδες την ημέρα.

Οι χωριάτες μας όταν δεν έχουν αποθήκες να το φυλάξουν, το κρατούν ανεκόνκιστο, κρεμασμένο στη στέγη ή το δάζουν σε πλεχτές κυλινδρικές καλύβες που λέγονται κοτσέκια και παίρνουν από κει όσο τους χρειάζεται κάθε φορά.

Όταν όμως αποθηκεύεται το καλαμπόκι, χρειάζεται καλό αερισμό, έλλειψη υγρασίας και χαμηλή θερμοκρασία (10ο). Πρέπει ν' αναποδογυρίζεται ταχτικά με το φτυάρι, γιατί ανάβει και χαλάει πολύ εύκολα.

Όταν στο μάζωμα το καλαμπόκι δεν ξεράθηκε καλά, το αλεύρι του προκαλεί

Ο ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ

Στο προηγούμενο ξηγήσαμε πως σπέρνουμε τα διάφορα χόρτα. Τώρα, σας δίνω ένα μεγάλο πίνακα, που θα σας οδηγήσει

στοις ανθρώπους μια επικίνδυνη αρρώστεια που λέγεται πελλάγρα.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Θερίζουμε το κανάβι και το λινάρι και μαζεύουμε τα καπνά. Μαζεύουμε και το μπαμπάκι.

Σκαλίζουμε και βοτανίζουμε τα δωμάτια που σπείραμε, κι' αρχίζουμε να μπάζουμε τ' άχαρα.

Κάνουμε τη δεύτερη φύτεψη της πατάτας.

Στ' αμπέλια βεισφίζουμε και ψεκάζουμε με νικατίνη.

Αρχίζουμε να καθαρίζουμε βαρέλια, καδιά, σταφυλοπιεστήρια κι' ό,τι χρειάζεται για τον τρύγο.

Ψεκάζουμε για το δάκο.

Μαζεύουμε και καταστρέφουμε τα φρούτα που πέφτουν σάπια από τα δέντρα, σκαλίζουμε και ποτίζουμε. Μπολιάζουμε τη φυσιτική με μάτι, και περιποιούμεθα τα κεντράδια.

πως να σπέρνεται το κάθε χόρτο χωριστά. Να τον διαβάσετε, σας παρακαλώ, προσεκτικά.

Χόρτα	Τρόπος που σπέρνεται	Πόσους σπόρους χρειάζεται κατά στρέμμα	Πότε σπέρνεται ή φυτεύεται	Απόδοση κατά στρέμμα
Σκόρδα	Κατά γραμμές	50—60 δόκαδες	Νοέμβριος και Φεβρουάριος	400—600 δκ.
Παντζάρια	»	1 1/2 δόκα	Όκτ. Νοέμβ. Φεβρ. Μάρ.	800—1.200 »
Καρότα	»	300 δράμια—1 δόκα	Όκτ. Νοέμβ. Φεβρ. Μάρ.	800—1.200 »
Κολακίδια	»	300 δρ.—1 δόκα	Τέλη Μαρτίου	1.300—1.800 »
Σπανάκια	»	3—4 δόκαδες	Σεπτέμβρ. Όκτώβρ. Φεβρ.	600—1.000 »
Πατάτες	»	80—100 δόκαδες	Τέλη Ιαν. Φεβρ. Μάρτ. Αύγ.	» Αναλόγως
Πεπόνια	Σε λάκκους	1—1 1/2 δόκα	Τέλη Μαρτίου, Απρίλιος	600—1.200 »
Μπάμιες	»	2—3 δόκαδες	» »	500—1.500 »
Μπιζέλια	»	12 δόκαδες	Φεβρουάριος, Μάρτιος	Πολύ διάφορος
Φασόλια	»	10—12 δόκαδες	Τέλη Μαρτίου, Απρίλιος	100—150 »
Κουκιά	»	20—25 δόκαδες	Όκτώβριος, Νοέμβριος	120—150 »
Ραδικία	Στά πεταχτά	1 1/2—2 δόκαδες	Όκτ. Νοέβ. Φεβρ. Μάρτ.	800—1.200 »
Ραπάνια	»	4—5 δόκαδες	Σεπτέμβριος μέχρι Απριλίου	500—800 »
Κρεμμύδια	»	1—1 1/2 δόκα	Σεπτ. Όκτ. Ιαν. Φεβρ.	1.200—1.600 »
Μελιτζάνες	Σε σπορείο	30—50 δράμια	Μάρτιος, Απρίλιος	400—700 »
Σέλινο	»	20—50 δράμια	Νοέμβ. Φεβρ. Μάρ. Απρ.	1.000—1.500 »
Λάχανο	»	100—150 δράμια	Σεπτ. Όκτώβρ. Φεβρ.	1.200—1.500 »
Μαρούλια	»	30—50 δράμια	Σεπτέμβρ. μέχρι Μάρτιο	900—1.200 »
Πιπεριές	»	διάφορες	Τέλη Φεβρ. Μάρτ. Απρ.	Διάφορος
Πράσσα	»	1—1 1/2 δόκα	Σεπτ. Όκτώβρ. Νοέμβρ.	1.000—1.500 »
Ντομάτες	»	40—50 δράμια	Φεβρουάριο Μάρτιο	800—1.200 »
Άγκινάρες	»	»	Όκτ. Νοέβρ. Φεβρ. Μάρ.	Διάφορος

ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ

Πότε χωρίζονται τα κουνελιά από τη μάνα τους.

Για νάχουμε καλά κουνελία, πρέπει να τ' αφήνουμε να θηλάσουν 40 μέρες. Όταν γίνουν 25 ημερών τα βγάζουμε στην πρασινάδα και στον ήλιο, και τ' αφήνουμε δυο—τρεις ώρες.

Όταν γίνουν τριών εβδομάδων, αρχίζουν μόνα τους και τρώνε από την τροφή της μάνας τους.

Είναι καλό να τους δίνουμε τριφύλλι, ξερό χόρτο, και μουσκεμένα πίτουρα. Ποτιστικά χόρτα πολύ λίγα, γιατί παθαίνουν έντερικά. Όταν κλείνουν τις σαράντα μέρες, τ' αποκόβουμε και τα κλείνουμε σε ένα μέρος με προσινάδα, για να μην τους κακοφανή πολύ που τα χωρίσαμε από τη μάνα τους.

Στο έρχόμενο θα μιλήσουμε για την τροφή τους.

Κατοικία των κουνελιών

Τα κουνελία πρέπει να μένουν σε ξεχωριστά κελιά. Κάθε κελί, πρέπει να έχει ύψος και πλάτος 70 πόντους για τ' αρσενικά κουνελία, 40 πόντους για κείνα που θέλουμε να τα παχύνουμε γρήγορα για να τα φάμε, και 80 πόντους μήκος με 80 ύψος, για την κουνέλια με τα κουνελάκια της.

Στην εικόνα βλέπετε ένα κουνελοτρο-

φείο που μπορείτε να το φτιάσετε και μόνοι σας.

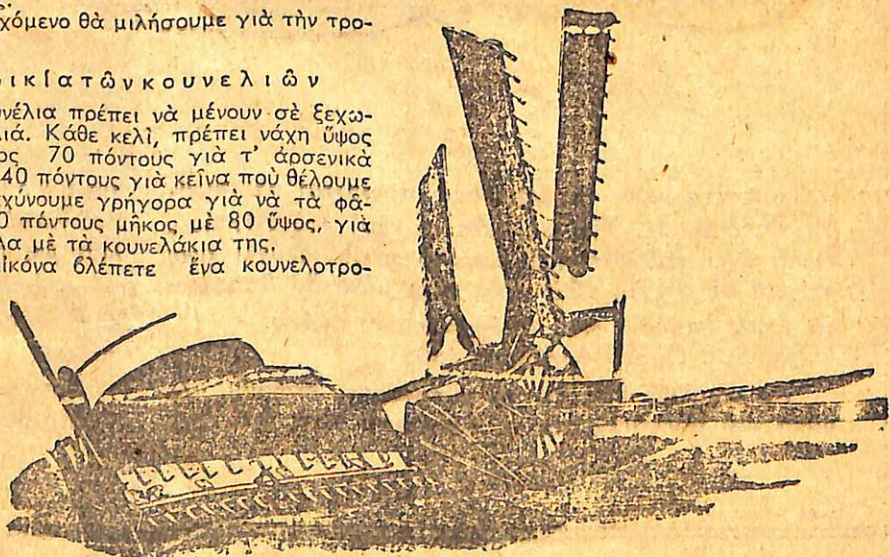
Να μην ξεχνάτε πως τα κουνελία υποφέρουν πολύ από την υγρασία, γι' αυτό οι φωλιές τους πρέπει να βρίσκονται 70 τουλάχιστον πόντους πιο ψηλά από το έδαφος.

Τα πατώματα πρέπει να είναι γυρτά και καλοπισωμένα για να καθαρίζονται και να πλένονται εύκολα.

ΟΙ ΚΟΤΕΣ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ

Πρέπει να τους δίνουμε δροσερή τροφή: λίγο καλαμπόκι, πολύ βρώμη και σκύβαλα, κι' άφθονη πρασινάδα (ραδικία και τριφύλλι). Σε 2 1/2 δόκαδες νερό, ρίχνουμε 2 δράμια θεικού σιδήρου (καρμπογιά) για να τ' απολυμαίνω.

Ο ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

Απλή θεριστική μηχανή

Τὰ παλαιὰ γράφουν

ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

— Βάρα παπὰ τὰ σήμαντρα...
'Ανταριασμένοι ο παπᾶς. Μέσα στὴ μαύρη νύχτα τὸν ξύπνησαν οἱ δαίμονες νὰ μαζέψῃ ὅλα τὰ παιδιά νὰ τοὺς τὰ παραδώσῃ. Πέντε—ἕξι—ἀντρεϊωμένοι, πέρα, στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, πολέμαγαν σκληρὰ. Γραμμὴ τὸ λιανοτούφεκο.

— Ποτέ, ξεφώνησε ὁ παπᾶς. Ποτέ! Τῆς ἐκκλησίας τὰ σήμαντρα οἱ κρᾶχτες τῶν δαιμόνων;

Σ' αὐτὴ τοῦ τὴν ἀπόφαση τὸν παραστέκουν σιμὰ δεκάδες ρασοφόροι. Ὁ Σαμουὴλ ποὺ τίναξε τὸ Κιούγγι τὸν ἀέρα. Ὁ Ἀλέξης, ὁ καλόγερος. Ὁ ἄλλος ἀπ' τ' Ἀρκάδι. Ὁ Διάκος, ποῦπεσε στῆς Ἀλαμάνας τὰ στενά. Τῆς Ἄρτας ὁ Δεσπότης, ὁ Ἰγνάντιος, ποὺ συναγε τὴν κλεφτουργιὰ ἀπ' ἐξω ἀπ' τὰ Γιάννενα καὶ τοὺς ὠρῆζε σ' ἕνα χρυσὸ σταυρὸ καὶ στὸ δικέφαλο ἀετὸ, τὸν εὐλογεῖ κι' αὐτός. Ὑψώθηκε ὁ σεβάσμιος, ὁ ὁμοῖος μὲ τὸν Τυμψηροστὸ. Μὲ τὸ κορμὶ τοῦ ἐφράξε τὴν πόρτα τοῦ καμπαναριοῦ.

— Ἐμπρὸς παπᾶ, οὐρλιασε ὁ σκύλος. Αἶντε καὶ ἡ ὥρα σου ἔφτασε.

Ἀτάραχος ἐκείνος. Ψηλάφισε κι' ἐχάιδεψε ἕνα σταυρὸ ποὺ φόραγε. Θεέ μου, δόστου δύναμη. Σίμωσε ὁ Σλαῦος. Τὸ μάτι τοῦ φαρμάκι. Σίμωσε τὸ ντουφέκι τοῦ καὶ μὲ τοῦ κοντακιοῦ τὴν ἄκρη τὸν βάρεσε στὴν κάρρα, ἐκεῖ μὲς τὸ μεσόφρυδο. Ἀναδιπλώθηκε αὐτός, χαλίστηκε κι' ἔπεσε. Κάγχασε ὁ πολυήμερος, τὸν κλώτσησε, δρασκέλισε τὸ σῶμα τοῦ, ἡσυχασμένος ἀπ' αὐτὸν, ἀνέθηκε τὶς σκάλες..... Ἀνάθεμα χτυπάει ἡ καμπάνα. Ἀνατριχίλλει ὁ παπᾶς. Σηκώνεται στὰ γόνατα, πέφτει, βογγάει καὶ σέρνεται. Ἀφουγκράζεται. Μέσα στὸ χωριὸ ἀλλաλαγγαί, ξεφωνητὰ. Τοῦ σχίστηκαν τὰ σωθικά. Τὰ δάκρυα τῶν μανδύων τοῦ γιάτρεψαν τοὺς πόνους. Ανασπλώθηκε ξανανιωμένος. Αἰῶνων ἱστορήματα τοῦ ἀναψαν τὰ αἵματα. Τὰ γέ-ρια, τανάλια πιδερένια, ἀρπάξαν τὸ λη-στή καὶ τὸν πέταξαν στὸ κενό. Ἐρέκαζε ὁ προδότης. Ὁ ἱερέας γονατιστὸς παρα-κάλεϊ

— Μεγαλοδύναμε, σχώρα αὐτὸν κι' ἐ-μένα.

Μὰ φτάνουν οἱ δεήσεις. Δὲν εἶναι ὥρες τώρα γι' αὐτά. Παίρνει τοῦ σκοτωμένου τ' ἄρματα. Φοράει καὶ τ' ἅγια ἄμφια καὶ τρέχει στὸ χωριὸ, φωνάζοντας πὼς ἔρχεται στρατός. Ἀνέμιζε τὸ ράσο. Κι' ὅδε διαβῆ λαχτάρα. Ντουφέκαγε καὶ φώναζε. Τρομάζουν οἱ κακοῦργοι. Τὸν βλέπουν καὶ τοῦ ρίχνουν. Δὲν πέφτει. Ὁρμαίει κατὰ πάνω τους. Τὸν παίρνουν γιὰ φάντασμα. Σκιάζονται, λακίζουν, χάνονται. Ἡ νύχτα ποὺ τοὺς ξέρασε, καὶ πάλι τοὺς κατὰπτε. Οὐρλιάζει ὁ καπετάνιος, μὰ ποῖος νὰ τὸν ἀκούσῃ; Λακίζει κι' αὐτός, ἀφοῦ ἄδειασε τ' αὐτόματο μέσα στὰ στήθια τοῦ παπᾶ. Ἀκόμα ἕνας ἅγιος. Τὸ αἷμα καὶ τὸ λείψα-νο, μετάνηψη κι' ἀντίδωρο....

Ἔτσι, μιὰ βραδυὰ, σάβηκαν τὰ παιδιά ἑνὸς χωριοῦ τῆς Εὐρυτανίας. Τὰ ἔσωσε ἕνας παπᾶς. Μὰ ἀν' ἐκείνη σάβηκαν, 28 χι-λιάδες ἄλλα μικρὰ Ἑλληνόπουλα ἀρπά-χτηκαν καὶ ζοῦνε στὴ σκλαδιά. Ὅλα πρέ-πει ν' ἀγωνιστοῦμε γιὰ νὰ σωθοῦν τὰ τρυ-φερά βλαστάρια. Ἀκόμα καὶ τὴ ζωὴ μας, ἀν' χρειασθῇ, νὰ δώσουμε.

ΝΙΚΟΛ. ΣΤ. ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ
(Καρδίτσα)

Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Ἐκεῖ ψηλὰ στὴ δασυμένη μὲς Μακεδο-νία στὴν περιφέρεια Βοῖου, βρίσκεται τὸ ἀγαπητὸ μου χωριουδάκι.

Στὴν ψηλότερη κορυφὴ τοῦ, ἀκούγεται ὁ ἦχος τῆς φλογέρας. Οἱ πολυαριθμὲς πη-γές τοῦ διακλαδίζονται στὰ ποτάμια καὶ στὰ ρυάκια δροσιζοντας τὰ λειβάδια μας. Τὰ πελώρια ἑλὰτα μας ὅπου χτίζουν τὶς φωλιές τῶν οἱ περὶφανοὶ ἀετοί.

Εἶμαι πολὺ συγκινημένος αὐτὴ τὴ στι-γμὴ καὶ μιὰ ψυχικὴ ἐπιθυμία μ' ἔκανε νὰ καθίσω νὰ γράψω τὸ γραμματάκι αὐτό. Πραγματικὰ τὸ ἔχω νοσταλγήσει, τὸ χωριὸ μου, τὸ βλέπω τώρα ὑπὸ τὸν οὐρανὸν καὶ μὲ φωνάζει. Θέλω νὰ τρέξω στὸν κήπο μου νὰ κλαδέψω τὶς ποτοκαλιές καὶ τὶς λεμονιές μου ποὺ ἐμένα περιμένουν νὰ τρέξω * στὸ χωράφι μου, νὰ βοτανίσω τὸ σιταράκι, καὶ νὰ ποτίσω τὶς φασολιές μου. Καὶ ἡ ὥρα ὅ-πως φαίνεται, δὲν ἄργει. Τὸ χωριουδάκι μου μέχρι χθὲς ἦταν σκλαδωμένο, σήμερα ὅμως χάρη στὸν ἡρωϊκὸ μας στρατό, εἶναι ἐλεύθερο. Οἱ γονεῖς ἡσυχὸι τώρα κοιμοῦν-ται χωρὶς τὸ τσιφτελί στὸ μαξιλάρι. Σὲ λί-γες μέρες θὰ φύγω. Πάντα ὅμως θὰ θυμά-μαι καὶ τὴ ζωὴ ποὺ περνοῦσα στὴν ἀγαπη-μένη μου παιδοπολὶ. Δὲν θὰ ἔχω ἕνα ἀδελ-φὸ θὰ ἔχω πολλούς. Τί εὐτυχία! Καὶ δυὸ μαγούλες αὐτὴ ποὺ μὲ γέννησε καὶ αὐτὴ ποὺ μὲ γλύτωσε ἀπὸ τοὺς Σλάβους τῇ Βα-σιλισσᾷ μας. Ὁ Θεὸς ἂς τῇς δίδει υἱεῖα καὶ χαρὰ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΡΙΔΗΣ

Παιδοπολὶ Ἰωσηφόγλειο
Τάξη ΣΤ'. Δημοτικοῦ

ΟΝΕΙΡΟ

Μπλουμ! Ἐρριξα τὴν ἄγκυρα τῆς βαρ-κούλας μου καὶ πῆδησα στὸ δρόμο μὲ τὸ παράξενο λεῖο κοίλωμα. Ἐπλῶσα κεῖ ἀ-γνατευόντας τὸ πέλαγος, τὴν θαρκοῦλα, ποὺ λικνιζόταν ἀπαλὰ, τὸν ἥλιο ποὺ πῆ-γαινε στὴ δύση καί... ἔπλεα, λέει, μὲ ὠρι-μο μαστράλι καὶ τὰ πανιά γεμάτα πρὸς τ' «Ἀνθονῆσι»! Καθόμουν στὸ διακί γε-λαστός καὶ σφυρίζοντας τὸ τραγοῦδι τῆς θάλασσας, τὸ παράξενο, ἀκρομπανιάριζα τοὺς γλάρους. Ἐνα δελφίνι πιδ πίσω ἀκο-λουθοῦσε καὶ τὸ φτερό του ἐμοιαζε ὡς πὺλ-ποῦ ὀργάνει χωράφι ἀπεραντο. Ἦμουν μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰ κι' ἐλπίδα! Πῆγαι-να στ' «Ἀνθονῆσι»! Γιὰ ὅλους ἦταν αὐτὸ ἕνας θρύλος. Ἦταν, λέει, καταμεσῆς στὸ πέλαγος, μὰ κανένας ὡς τώρα δὲν τόχε βρῇ. Οἱ γέροι ἔλεγαν μύριες παράξενες ἱστορίες γιὰ τ' «Ἀνθονῆσι» στὰ ἀγγόνια τους. Ἦταν, λέει, γεμάτο λουλούδια κάθε ἐποχῇ! Ἀνοίγει αἰώνια! Τὰ δένδρα γεμά-τα καρπὸς ποὺ μεθοῦσαν καὶ πουλιά μὲ λαλιά ποὺ τρελλάνει. Λύπες, μόχθοι, πό-νοι, ἐκεῖ πέρα, εἶναι ἀγνωστά! Μόνες βα-σιλίσσες ἡ χαρὰ κι' ἡ εὐτυχία! Ἀληθινὸς παράδεισος! Κι' ὁ θάνατος ἀκόμη ἐκεῖ ἔρχεται σὰν γλυκὸς ὕπνος ποὺ ἀπαλὰ σφαλίζει τὰ μάτια. Κανένας ὅμως ὡς τὰ τώρα δὲν τὸ βρῇκε. Πᾶς, λοιπόν, ἐγὼ δρόμωκα νὰ ταξιδεύω σωστὰ πρὸς αὐτό; Παράξενο! Κι' ὅμως τὸ βλέπω θαμπά. Λένε ὅτι εἶναι τόσο φωτεινὸ! Μὰ γιὰ τί ὅσο προχωρῶ τόσο πιδ πολὺ εἶναι μακριὰ μου; — Φεύγει! ψελλίζω τρομαγμένος. — Χάναται! ὦ! Πέτα, θαρκοῦλα μου νὰ τὸ φτάσουμε. Σκίσε τὸ κύμα! Γίνε καὶ σὺ γλάρος! Πέτα!!

Ἐνοιῶσα κάτι χλιαρὸ στὰ πόδια μου. Ξύπνησα! Ἡ θάσσα ἦταν κοντά μου. Ὁ ἥλιος κόντευε νὰ δύσῃ. Ἡ παλιόροια ἀρ-χιζε καὶ τὸ νερὸ καθὼς ἀνέβαινε, σκέπασε τὰ πόδια μου καὶ μὲ ξύπνησε. Εἶχα, λοι-πόν, ὄνειρευτῇ! Καὶ τ' «Ἀνθονῆσι» ἦταν ψέμμα; Βούτηξα στὴ θάλασσα κι' ἀνέβη-

κα στὴ θαρκοῦλα. Τὸ μυαλό μου ξεθό-λωσε. «Ἀνθονῆσι», σκέφτηκα, εἶναι ἡ ἰ-δία μας ἡ ζωὴ! Ἡ ζωὴ ἡ γεμάτη ἀγῶνες, μόχθο, πάλιν. «Ἀνθονῆσι» κάνει κάθε ἀν-θρώπος τὴν ζωὴ του ὅταν ἀγκυροβολήσῃ στὸ λιμάνι τοῦ Θεοῦ!

Ἐπιάσα τὴ κουτιά. Ἡ θαρκοῦλα κί-νησε. Ἐπλεα πρὸς τὸ πραγματικὸ «Ἀν-θονῆσι»!...

ΑΛΚΗΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου, Χαλκίδα)

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ

Ἀχ! Πὼς θυμάμαι τὴν ἐκκλησιὰ τοῦ χωριοῦ μου. Πᾶς φέρνω τώρα τὴν εἰκόνα τῆς ἐκκλησίας στὸ μυαλό μου, κοντὰ στὴν κρύα δρύση καὶ τὸ γέρικο πλατάνι, ποὺ φυτεύθηκε ὅταν χτίζονταν ἡ ἐκκλησιὰ.

Μέσα ἀπὸ τὰ κάτασπρα χαμηλὰ σπι-τάκια μὲ καμάρι τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκ-κλησίας. Τὴν αὐγὴ ποὺ ροδίζει ὁ ἥλιος, ἔλαμπαν τὰ πάντα μέσα στὴν ἐκκλη-σία μας, πρὶν οἱ ἐχθροὶ τὴν καταστρέ-ψουν. Ὁ γέρο—παπᾶς μας ἔκανε τὸν Ἐσπερινὸ καὶ τὴν Λειτουργίαν. Τώρα ὅ-μως πάλι χτίζεται μὲ τὴν βοήθεια τοῦ κράτους κι' ὁ γέρο—παπᾶς μας κρατῇ τὴν ἀκόμητη λαμπάδα τῆς Πίστεως τοῦ Χριστοῦ.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΧΡ. ΜΠΟΓΟΠΤΣΗΣ
(Τρόφιμος Παιδοπόλεως «Ἀγ. Ἀνδρέ-ας»—Σύρος, α' τάξη Γυμνασίου)

ΖΗΤΑΜΕ Τ' ΑΔΕΛΦΙΑ ΜΑΣ

Ἄδικα προσπαθεῖ ἡ μικρὴ Ἀγνὴ νὰ συναρμολογήσῃ μέσα στὴ μνήμη τῆς τὶς κομματιασμένες ἀναμνήσεις τῆς φοβερῆς ἐκείνης νύχτας, ποὺ παίχτηκε ἡ τραγωδία στὸ ἡσυχὸ χωριουδάκι τῆς, στὴν βουνίσια περιοχὴ τῆς Μακεδονίας.

Ἦταν νύχτα. Ὁ ἀέρας σφύριζε μανια-σμένα παίρνοντας στὸ διάβα του ὅ,τι ἐ-βρισκε.

Ἡ μικρὴ Ἀγνὴ, καθισμένη κοντὰ στὸ ἀναμμένο τζάκι, μαζὶ μὲ ὅλη τῆς τὴν οἰ-κογένειαν, σιγομιλοῦν.

Σὲ μιὰ στιγμὴ κάτι φωνὲς σὰν βρυ-χηθὸς τσακαλιῶν, ἀνακατεμένες μὲ κραυ-γὲς πόνου ἀκούγονται. Ὁ πατέρας τῆς σηκώνεται, κοιτάζει ἐξω, σὰν κάτι νὰ διέ-κρινε, λέει:

— Μαρία, πῶρε τὰ παδιὰ καὶ κρύψτε! ἔρχονται οἱ ἀντάρτες.

Κι' ἀλήθεια, σὲ λίγο κάτι δυνατὰ χτυ-πήματα ἀκούστηκαν στὴν πόρτα, ἐνῶ ἔμ-παιναν μέσα. Ἐπειτα ἀπὸ μιὰ σύντομη ἔρευνα, ἔφωγαν παίρνοντας παζὶ τοὺς καὶ τὰ δυὸ μικρὰ τῆς ἀδερφάκια. Τὴν Ἀγνὴ δὲν τὴν βρῆκαν γιὰτὶ εἶχε κρυφτῇ στὸν ἀχυρῶνα. Ἀπὸ ἐκεῖ ἐβλεπε μιὰ γραμμὴ ποὺ ὅλο ξεμάκρυνε ὡς ποὺ χάθηκε.

Αὐτὰ θυμάται, ἐνῶ δυὸ δάκρυα κυλοῦν στὰ μαγουλάκια τῆς.

Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς τόσες τραγω-δίες ποὺ συνέβησαν.

Ἀλλὰ τί φταίνει αὐτὰ τὰ ἀθῶα πλα-σματάκια ποὺ τὰ στέρησαν ἀπ' τὴν ἀγκα-λιά τῆς μάνας τοὺς τόσο ἔσπλαχνα; Μήπως νομίζοντας πὼς θὰ τοὺς ἀφαιρέ-σουν κάθε τὶ Ἑλληνικὸ; Ὁχι. Τὰ παι-διὰ αὐτὰ ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι Ἑλλη-νόπουλα.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΟΛΩΝΙΑ
(Μαθήτρια Ε' Γ. Θ. Ἀθηνῶν)

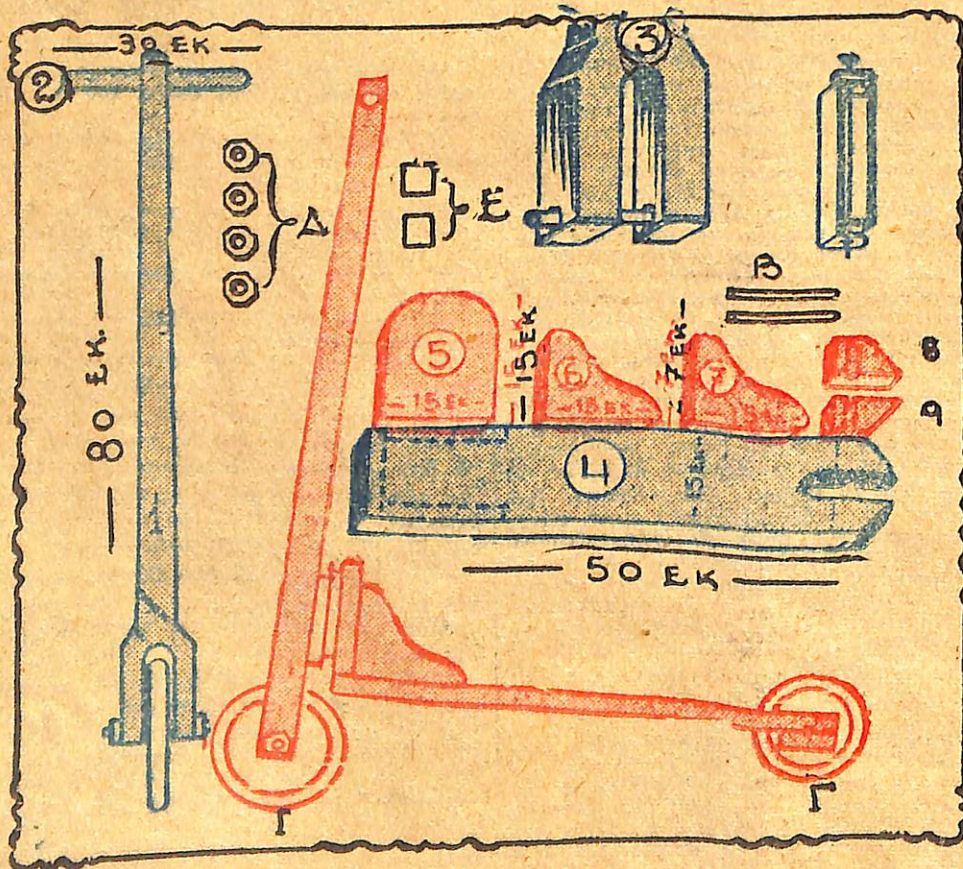
“Επειτα από τις «κατασκευές» που σας δώσαμε στα προηγούμενα φύλλα, για να σας βοηθήσουν να φτιάσετε μόνοι σας μερικά επίπλα του σπιτιού σας, θα σας δώσουμε σήμερα μια άλλη κατασκευή, που θα σας δώσει τα μέσα της ψυχαγωγίας σας. Θα φτιάσετε, λοιπόν, τώρα το πατινι σας.

Φυσικά ο μαραγκός της γειτονιάς σας θα μπορέσει να σας βοηθήσει. “Αλλά τότε η κατασκευή θα χάσει ένα μέρος από τη γοητεία της. Το καλύτερο που έχετε να κάμνε είναι να την επιχειρήσετε μόνοι σας την κατασκευή. “Εμπρός, λοιπόν. “Ανασκουμπώητε:

Πάρτε ένα πριόνι, ένα σκαρπέλο και σφυρί, λίγες μικρές πρόκες* αγοράστε από ένα σιδερωπλείο το «σύστημα συνδέσεως» (Α), δυο μεταλλικούς άξονες (Β), τέσσερα παξιμάδια (Δ) (δίδες), δυο λεπτά τσιγγάκια (Ε) κι αρχίστε.

Πρώτα πρέπει να σας απασχολήσει το τιμόνι (1). Θα το βγάλετε πότε πριονίζοντας και πότε σκάβοντας με το σκαρπέλο — ανάλογα με το σχέδιο του πίνακα — από σανίδα μήκους 80 εκατοστά και πάχους 4 εκ. Στο επάνω μέρος ανοίγετε την τρύπα που θα περάσετε τον χειριστήρα (2) δηλαδή κάτι σαν καρεκλόξυλο, που έχει μήκος 30 εκ. και πάχος 2 εκ. Στο κάτω μέρος σκάβετε με το σκαρπέλο ή ανοίγετε με το πριόνι ένα άνοιγμα στο όποιο θα μπορεί να γυρίσει άνετα η ρόδα χωρίς να «παιζει» δεξιά κι αριστερά. “Ανοίγετε την τρύπα του άξονα, όπως στο υπόδειγμα (3), κορφώνετε τα δύο τσιγγάκια στη θέση που βλέπετε στο

σχέδιο, περνάτε την μεγάλη ρόδα στον άξονα, την ασφαλίστε δεξιά κι αριστερά με τα δυο παξιμάδια (2) και το τιμόνι είναι έτοιμο. Το πάτωμα (4) καθώς και η συναρμολόγησή του με τα κομμάτια (5, 6, 7, 8, 9) είναι δουλειά απλούστερη, που σας καθοδηγεί το σχέδιο. Προσέξτε μόνο όλα τα κομμάτια να είναι από σανίδα πάχους 2 εκ. Τέλος η σύνδεση του τιμονιού με το πάτωμα γίνεται με το σύστημα «συνδέσεως» (Α) που όπως είπαμε θα αγοράσετε έτοιμο από το σιδερωπλείο. Το ένα κομμάτι θα διδωθεί στο τιμόνι και το άλλο στο κομμάτι (5) του πατώματος. “Ενα μεγάλο καρφί που να περνά ανάμεσα στις τέσσερες τρύπες του συστήματος θα κάνει το πατινι σας «εύελικτο και αδιαχώριστο».

πού έδειρε το μεγάλο πρωτοπυγμάχο

Το τεράστιο Στάδιο ήταν γεμάτο από φιλάθλους που είχαν συγκεντρωθεί για να παρακολουθήσουν τον περίφημο παγκόσμιο πρωταπυγμάχο Τζίμ και τον αντίπαλό του Μπίλ. Οι δυο πυγμάχοι ανέβηκαν με μειδιάμα άγγελο στο ρίγκ, χαιρέτησαν με ευγένεια το πλήθος που τους παρακολουθούσε, άλλαξαν θερμή χειραψία, αγκαλιάστηκαν και φιλήθηκαν και άρχισαν... να δερνώνται αλύπητα!

“Αλλά τί ξύλο ήταν αυτό!... Κάτι καταπληκτικό, αφάνταστο, τρομερό. Τέτοιο ξύλο δεν θυμούνται ούτε οι... παλαιότεροι! “Ο Τζίμ μάλιστα, ήταν άφθατος. Στην αρχή ο Μπίλ έδωσε δυο—τρεις καλές γροθιές. “Αλλά από το δεύτερο γύρο τον πήρε το ποτάμι! Εισέπραξε μία, πέντε, έξηνα, διακόσιες γροθιές και δεν μπόρεσε να ανταποδώσει ούτε μία. Είχε κακό χάλι. “Ήταν σε έλεεινη κατάσταση.

Και το μάς συνεχίζονταν. “Ο Τζίμ χτυπούσε κι ο Μπίλ τις έτρωγε, ενώ οι θεατές έκφραζαν με δυνατές φωνές τη χαρά και τον ενθουσιασμό τους για το ξυλοφύρτωμα του δυστυχισμένου Μπίλ, που δεν είχε κανένα προηγούμενο και δεν είχε πειράξει κανέναν απ’ όλους αυτούς.

“Αλλ’ ως αφήσουμε τους πρωτοπυγμάχους στο ρίγκ για να ρίξουμε μια ματιά στους θεατές. “Εκεί στην πρώτη σειρά των καθισμάτων, καθόταν ένας γέρος αδύνατος, φαλακρός, με χοντρά γυαλιά και με μια όκα μουστάκι! Ένα ανθρώπινο ασθениκό, που με το πρώτο φύσημα θα έπεφτε κάτω. “Εδειχνε και ο γέρος τον ενθουσιασμό του, χωρίς όμως φωνές και χειροκροτήματα.

Κοντά του καθόταν μια φίλαθλη κυρία, που δυσανασχετούσε για την ψυχρότητα του γείτονά της. Στο τέλος δεν κρατήθηκε και τον ρώτησε:

— Γιατί δεν ζητωκραυγάζετε, κύριε, για τον Τζίμ; Δεν σας άρεσε το παίξιμό του ή είσαστε φίλος του Μπίλ;

Το ανθρώπινο απάντησε με αφέλεια: — Μου άρεσει, βέβαια, ο Τζίμ, γιατί είναι καλός πυγμάχος. “Αλλά πώς θέλετε να ζητωκραυγάζω για έναν άνθρωπο που τον έχω... σπάσει χίλιες φορές στο ξύλο;

“Η κυρία ξαφνιάστηκε. Και ξαφνιάστηκαν και όσοι άκουσαν την απάντηση του γερούλη. Κάποιος μάλιστα του φώναξε:

— Τι είναι αυτά που λέτε, κύριε! Μόνο να σας αγγίξει ο Τζίμ θα πεθάνετε!

“Αλλά το γεροντάκι δεν έχασε την ψυχραιμία του.

— Σας επαναλαμβάνω, είπα, ότι όλες φορές συναντηθήκαμε με τον Τζίμ, τον νίκησα. “Εχει φάει ξύλο, που δεν το έδωσε ακόμη στα δέκα χρόνια της πυγμαχικής του σταδιοδρομίας.

— Μπά, είπε η κυρία ειρωνικά. Μήπως είσαστε, κύριε, κανένας διάσημος πρωτοπυγμάχος;

— Όχι, κυρία μου. Είμαι απλώς ένας ιραπεζιτικός υπάλληλος.

— Και έχετε δείρει τον Τζίμ;

— Τον έχω σακατέψει!

— Κύριε έλεησον! Δεν είμαστε καλά!...

— Γιατί, κυρία μου; Σας επαναλαμβάνω ότι ο Τζίμ έχει φάει πολύ ξύλο από μένα.

— Μά, τέλος πάντων, ποιός είστε;

— Είμαι ο πατέρας του!...

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια απ' το προηγούμενο)

Ο Κύρος Σμιθ έκανε κάθε μέρα μάθημα του Έρμπερτ. Το παιδί ήταν τόσο έξυπνο και μυαλωμένο, που ο μηχανικός τον θεωρούσε για τον μελλοντικό του διάδοχο, επί κεφαλής της μικρής αποικίας. Γι' αυτό διαζόταν να του μεταδώσει όσο ήταν δυνατόν περισσότερες γνώσεις.

Ο Πένκροφ είχε φτιάσει στο ξυλουργείο ένα ντόμιο και ένα παιχνιδι ντάμας, κι έτσι τα βράδια, όσοι δεν ήθελαν να διαβάσουν, περνούσαν εύχαριστα την ώρα τους παίζοντας.

Όστόσο, παρ' όλο το κρύο, ο καιρός άρχισε να είναι καλός. Κι' έτσι οι άποικοι αποφάσισαν να κάνουν μια εξερεύνηση στην περιοχή ανάμεσα στον ποταμό της Εύχαριστίας και τον κάβο Άρπαγν.

Αυτή η έκδρομη θα τους έπινε μόνο μια μέρα, αν ξεκινούσαν νωρίς.

Γι' αυτό ξεκίνησαν στις 5 το πρωί, πριν καλά καλά χαράξει ωπλισμένοι με τόξα και με ρόπαλα και με δυο καραμπίνες. Ο Κύρος Σμιθ δεν ήθελε να σπαταλούν τα πολεμοφόδια, κι' έλεγε πως ήταν κρίμα να σκοτώνουν με σφαίρες κυνήγι που θα μπορούσε να χτυπηθεί με τα βέλη, κι' όλοι φυσικά ήταν σύμφωνοι.

Πέρασαν τον ποταμό της Εύχαριστίας (την Εύχαριστία, όπως τον έλεγαν για συντομία) πολύ εύκολα, γιατί ήταν παγωμένος.

— Θαρρώ, είπε ο δημοσιογράφος, πως είναι απαραίτητο να στήσουμε μια γέφυρα κάποτε, για να μπορούμε να περνάμε εύκολα!

Ήταν η πρώτη φορά που οι άποικοι προχωρούσαν από τη δεξιά πλευρά της Εύχαριστίας, μέσα στο πυκνό δάσος με τα πανύψηλα κωνοφόρα δέντρα που τα σκέπαζε το χιόνι.

Όστόσο όσο προχωρούσαν προς το ακρωτήριο του Ναυαγίου όπως το είχαν ονομάσει, η βλάστηση λιγότευε.

Όταν έφτασαν κι' έστριψαν, οι άποικοι βρήκαν μια απέραντη ερημική άκτι, όπου έσπαζαν τα κύματα του ωκεανού.

Θα ήταν κάπου έννιά ή ώρα. Το κρύο ήταν δυνατό, παρ' όλη τη λαμπρή χειμωνιάτικη λιακάδα.

Προχώρησαν κατά μήκος της ακτής, ως που έφτασαν στον Κάβο Λορτάγν που στην πραγματικότητα έμοιαζε περισσότερο με γιαταγάνι παρά με άρπαγν.

Έβλεπε κανείς από το μαύρο χρώμα που είχε η θάλασσα σε κείνο το μέρος, πως το βάθος έπρεπε να είναι απροσμέτρητο. Καθώς εκείνη η άκτι θα είχε σχηματιστεί από έκρηξη ήφαιστείου, θάλεγε κανείς πως την είχαν κόψει με το μαχαίρι, τόσο ο βράχος έπεφτε κατακόρυφος στο κύμα, και τόσο άρχιζαν άμέσως τα θαλασιά, τα «άπατα» όπως λένε οι θαλασσινοί. Πλησίαζε μεσημέρι, όταν αποφάσισαν να σταθούν για να φάνε γιατί αυτή η πορεία τους είχε ανοίξει πολύ την όρεξη. Ο Νάβ έδωσε από το σακιδίο του παστό κρέας αλλά κατάφερε ν' ανάψει φωτιά με τα φύκια για να τους ψήσει μερικά γογγυλικά, και να τους φτιάσει και τσάι. (Γιατί έτσι ονόμαζαν το φυτό «όζζέγκο» που έμοιαζε πολύ με το τσάι στη γεύση).

Εκείνη η πλευρά του νησιού, ήταν ξερή, έγινε και άγρια.

— Αν το αέροστατο μας έριχνε εδώ, θα σχηματίζαμε πολύ θάλασσα ιδέα για το νησί, είπε ο δημοσιογράφος.

— Και προπαντός άδικα! είπε ο ναυτικός που δεν ήθελε να κακομιλούν για το νησί του, ούτε καν υποθετικά.

— Καλά ντέ, φώναξε ο Έρμπερτ που ήξερε καλύτερ' απ' όλους τις αδυναμίες του Πένκροφ, και διασκεδάζε πάντα να τον πειράζει. Δεν είπε κανείς το νησί σου ξερονήσι, ούτε θαλασσόπετρα! Τι προσβάλλεσαι! Θάλεγε κανείς πως το κληρονόμησες από τον πατέρα σου!

— Και για τη θάλασσα φουρκίζομαι, όταν μου την κατηγορούν, είπε ο Πένκροφ. Όμως κι η θάλασσα δεν είναι κανενός. Πώς; Το δίκιο—δίκιο!

— Όλοι αγαπούμε το νησί Λίγκολν. Είναι η δεύτερη πατρίδα μας, είπε ο Νάβ. Και είναι πρώτη τάξεως νησί.

— Πρώτης τάξεως; διαμαρτυρήθηκε ο Πένκροφ. Τι παππη πρώτης τάξεως; Είναι νησί μούρλια, όνειρο, μοναδικό σ' όλο τον κόσμο!

— Αν δε παίνεσης το σπίτι σου, θα πέση να σέ πλακώσει! έκανε ο Έρμπερτ.

— Άχάριστο παιδί! είπε ο ναυτικός. Είδες εσύ πολλά νησιά όπου η θάλασσα να ξεβράζει το ναυαγό μέσα σε σπηλιά στο έσωτερικό; Όπου οι βράχοι είναι κοφύβι από μέσα για ναχρηστέο σπίτι, κι' όπου τα ρεύματα φέρουν μπαούλα γεμάτα πράγματα;

— Κύρο, έκανε γελώντας ο δημοσιογράφος. Ο Πένκροφ έχει δίκιο! Είδες ποτέ σου νησί με περισσότερα μυστήρια;

— Φίλοι μου, έκανε σοβαρά ο Κύρος Σμιθ. Δεν είμαι βέβαια ούτε αστυνομικός ούτε μάντης. Όφειλω όμως να σας προειδοποιήσω: σ' αυτό το νησί έχουμε να δούμε πολλά μυστήρια ακόμη. Πολλά πράγματα θα μάς φανούν ανεξήγητα. Δεν πρέπει όμως ποτέ να τρομάξουμε ή να χάσουμε την πίστη μας στο θεό.

— Γιατί μιλάς έτσι Κύρο; Έχεις τίποτε δεδομένα; ρώτησε ο Σπίλετ.

— Δεδομένα; Όχι περισσότερα απ' αυτά που ξέρουμε όλοι...

— Λοιπόν;

— Λοιπόν εκείνο που μ' όδηγησε να σας μιλήσω όπως σας μιλήσα, είναι η διαίσθησή μου, όχι η λογική μου...

— Ο κύριός μου έχει πάντα δίκιο όταν μιλάει! είπε ο Νάβ. Όλοι σιωπούσαν.

Κανένας δεν ήθελε να πη τι συλλογίζονταν, ίσως γιατί οι σκέψεις τους δεν ήταν ακόμη καθαρές. Μερικά ερωτηματικά υπήρχαν. Όχι όμως κι' απαντήσεις.

— Κύριε Σμιθ, είπε ξαφνικά ο Έρμπερτ για ν' αλλάξει κουβέντα. Δεν σας φαίνεται παράξενο που το νησί μας μέσα σε τόση μικρή έκταση, παρουσιάζει τόσες διαφορές; Θάλεγε κανείς πως από την άλλη μεριά, το δρέχονταν τα νερά του Μεξικανικού κόλπου, ενώ από τούτη ζώνεται από καμιά Άρκτική θάλασσα!

— Είναι πολύ σωστή η παρατήρησή σου αγαπητό μου παιδί, είπε ο μηχανικός, που πάντα θαύμαζε την παρατηρητικότητα και το γρήγορο πνεύμα του παιδιού. Πράγματι, το έχω προσέξει, και η γνώμη μου είναι ότι κάποτε το νησί μας ήταν κομμάτι μιας μεγάλης ήπειρου που σήμερα έχει εξαφανισθεί μέσα στα βάθη του ωκεανού.

— Της Άτλαντίδας ίσως; είπε ο Έρμπερτ.

— Μπορεί και της Άτλαντίδας. Γιατί όχι; Δεν αποκλείεται!

— Τι ακριβώς ήταν η Άτλαντίδα; ρώτησε ο Πένκροφ.

— Κατά τις υποθέσεις διαφόρων σοφών από την αρχαιότητα ως τα σήμερα, είπε ο Έρμπερτ, η Άτλαντίδα ήταν μια ήπειρος που βρισκόταν στον ωκεανό ανάμεσα στην Αμερική και στην Εύρωπη. Λένε πως καταποντίστηκε γι' άγνωστους λόγους. Κανείς όμως δεν είναι βέβαιος πως η ήπειρος αυτή υπήρξε στην πραγματικότητα. Πάντως δεν είναι διόλου άπθανο το νησί Λίγκολν, όπως έλεγαν το νησί Λίγκολν.

κολν, να ήταν κάποτε κομμάτι μιας άπθανης ήπειρου.

— Παρατηρήσατε τί ποικιλία παρουσιάζουν ο φυτικός του πλούτος, καθώς και τα ζώα που συναντά κανείς σ' αυτό; είπε ο Σπίλετ.

— Για σταθίτε δρε παιδιά! Έκανε ξαφνικά ο Πένκροφ. Αυτή η συζήτηση που ανοίξατε, μούβαλε φύλλους σ' αυτή. Σα να λέμε δηλαδή, μια μέρα μπορεί και μεις να δουλιάσουμε στα βάθη του ωκεανού.

— Δεν είναι αδύνατο αγαπητέ μου Πένκροφ, είπε ο δημοσιογράφος αλλά δεν φαίνεται πιθανό.

— Όσο συλλογίζομαι, είπε ο ναυτικός ότι το πέλαγος που τόσο το αγαπώ έγω, μια μέρα θα σκεπάσει όλες τις στεριές της γής!

— Καλότυχος που θάνα ναυτικός! έκανε γελώντας ο Νάβ.

— Έπειτα, είπε ο Κύρος Σμιθ, θα μείνουν κι' όλα τα κοραλιογενή νησιά. Ένα σωρό «ατόλ» στον Ειρηνικό ωκεανό, (δαχτυλίσια στεριές δηλαδή) είναι καμωμένα από ψόφια κοράλια, καθώς κι' ένα πλήθος νησιά. Ποιός ξέρει αν μια μέρα δεν καταφύγουν σ' αυτά όσοι άνθρωποι θάχουν μείνει ζωντανοί.

— Φοβάστε πως η νιτρογλυκερίνη και οι άλλες διαβολικές εφευρέσεις των ανθρώπων θα φέρουν αυτές τις φοβερές καταστροφές; ρώτησε ο Έρμπερτ.

— Όχι παιδί μου. Κατά τις προβλέψεις των σοφών, ο πλανήτης μας σιγά - σιγά θα παγώσει, κι' οι άνθρωποι θ' αρχίσουν να πεθαίνουν από το κρύο.

— Και γιατί θα παγώσει ο γερο - πλανήτης μας κύριε Σμιθ; ρώτησε μ' άφέλεια ο Νάβ.

— Κανείς δεν ξέρει το γιατί, είπε ο μηχανικός. Ίσως γιατί θα κρυώσει ο ήλιος... Και τότε οι άνθρωποι και τα ζώα θ' αρχίσουν να μεταναστεύουν στα θερμά κλίματα. Στη Μεσόγειο, θάχουν το κλίμα του Βόρειου Πόλου, και μόνο Έσκιμώοι θα μπορούν να κατοικήσουν πιά στην Αθήνα. Σιγά - σιγά όμως το κρύο θ' άπλωθι ως τους τροπικούς, κι' έτσι η ζωή, προσωρινά τουλάχιστον, θα πάψη να υπάρχει στη γή. Πάντως αυτά είναι ζητήματα που άφορούν το μέλλον.

— Όσο συλλογίζομαι ότι η νήσος Λίγκολν θα βουλιάξει! είπε ο ναυτικός.

— Δεν είναι απαραίτητο Πένκροφ, φώναξε ο Έρμπερτ.

— Πάντως ο Θεός που είναι δίκαιος, θα βουλιάξει πρώτα τους Νότιους κι' ύστερα έμάς! είπε με πεποίθηση ο Πένκροφ.

— Πας μετά Χριστόν προφήτης... άρχισε ο Νάβ.

—... όνος! Εύχαριστώ πολύ Νάβ! συνεχίσε γελώντας ο Πένκροφ.

— Ω δεν ήθελα να σε προσβάλλω, άσυλλόγιστα μιλήσα! έκανε ο νέγρος τρομάγμένος.

— Είχες πολύ δίκιο, είπε ο ναυτικός. Αντί να μιλήσω για πράγματα πιο πρακτικά, μιλάω για καταστροφές.

Το κρύο δυνάμωσε. Οι άποικοι δεν έβγαιναν πιά για κυνήγι. Ο Πένκροφ είχε στήσει παγίδες σ' όλα τα περάσματα γύ-

Ήταν ένα χοντρό σκάκι!

ρω από τὸ Γρανίτινο Παλάτι. Βαθειὺς λάκκος σκεπασμένους δηλαδὴ, κι' ὅταν ὁ καιρὸς ἦταν λίγο καλῦτερος, πήγαινε κι' ἔφερνε τὸ κυνήγι πού εἶχε πιασθῇ — ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κουνέλια.

Βέβαια δὲν ἦταν σπουδαῖο κυνήγι, ἀλλὰ ὁ Νάβ ἦταν καλὸς μάγερ καὶ κατὰ φερονε καὶ τὰ μαγεύειρε ἀρκετὰ νόστιμα. Ἐπειτα, τοὺς ἐκλείπει γιὰ μιὰ βδομάδα τὸ χιόνι στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

— Κουράγιο, ἔλεγε ὁ Κύρος Σμίθ. Φαντάζομαι πὼς αὐτὸ εἶναι τὸ τελευταῖο κρύο. Ἐπειτα θά'νοιξη ξανά.

Ὅταν ἔξοψασε τὴν τρίτη μέρα μιὰ φοβερὴ χιονοθύελλα, οἱ ἄποικοι πού ἀκούγαν τὴ θάλασσα νὰ βογγᾷ χτυπώντας με λύσσα τοὺς δρόμους τῆς ἀκρογιαλίας, συλλογίζονταν τί χειμῶνα θὰ περνοῦσαν ἂν δὲν εἶχαν ἀνακαλύψει τὴν θαυμασία κατοικία ὅπου ἔμεναν τώρα.

Εἶχαν φωτιά σὲ ὅλα τὰ δωμάτια — τὰ τζάκια «τραβοῦσαν» περίφημα καὶ τὸ πετροκάρβουνο τοὺς ἦταν ἀνθρακίτης πρώτης. Καὶ δὲν τοὺς ἔλειπαν οἱ δουλειές: ὁ Πένκροφ εἶχε μαζέψει ἔβργες καὶ καλάμια, καὶ τοὺς μάθαινε νὰ πλέκουνε πανέρια. Οἱ ἄποικοι εὗρισκαν πολὺ διασκεδαστικὴ αὐτὴ τὴ δουλειά, καὶ σὲ λίγο εἶχαν στὴν ἀποθήκη καὶ στὴν κουζίνα ἕνα πλῆθος καλὰθια μικρὰ καὶ μεγάλα, γιὰ ὅλες τὶς χρήσεις. Ἐπειτα, κατὰ τὶς ὁδηγίες τοῦ μηχανικοῦ, ἔφτιαχναν ἀπὸ τὸ χυμὸ τοῦ σφενδαμιοῦ ζάχαρη πιὸ φῖνα ἀπὸ τὸ «κάντιο» πού μεταχειρίζονταν. Εἶχαν ὅλον τὸν καιρὸ νὰ ξαναδράσουν τὸν χυμὸ, νὰ τὸν ξαφρίσουν, νὰ τὸν ραφινάρουν, καὶ νὰ τὸν χύσουν σὲ εἰδικὰ πῆλινα καλούπια πού κι' αὐτὰ τὰ εἶχαν ψῆσει στὴν κουζίνα. Κι' ἔτσι, εἶχαν μιὰ περίφημη κρουσταλλικὴ ζάχαρη, πολὺ καθαρὴ καὶ ἄσπρη.

Ἄ! Διόλου ἄσχημα δὲν περνοῦσαν οἱ ἄποικοι στὸ «παλάτι» τους. Ὁ πιὸ δυσχερῆς ἦταν φυσικὰ ὁ Τόπ, πού σὲν σκύλος καὶ μάλιστα σκύλος τοῦ κυνηγιοῦ, θὰ προτιμοῦσε νὰ ἦταν ἔξω καὶ νὰ τρέχη στὰ ἴχνη κανενὸς θηράματος.

Ἀλήθεια, τὸ παράξενο φέρσιμο τοῦ Τόπ δὲν εἶχε πλησιάσει γιὰ πρώτη φορὰ τὸ πηγάδι, δὲν εἶχε ἀλλάξει... Καὶ τώρα, ὅπως καὶ τότε, κάθε τόσο γύριζε γύρω-γύρω κι' ὁσμίζονταν τὸ πεζούλι πού οἱ ἄποικοι εἶχαν χτίσει ἀφήνοντας μιὰ βαθεῖα τρύπα γιὰ νὰ χύνωνται τὰ νερά τοῦ ρυακιοῦ καὶ τοῦ λουτροῦ τους. Κι' ἔπειτα, μετὰ μὲν μὲν ὄρθη, ξεσκεπάζοντας τὰ δόντια του, τὸ πιστὸ σκυλὶ γρύλιζε ἀπειλητικὰ καὶ θυμωμένα, ἢ γάβγιζε ὑπόκοφα.

Ὁ Κύρος Σμιθ ἤξερε καλὰ τὸν Τόπ. Ἦταν ἕνα θαυμασιὸ κυνηγετικὸ σκυλὶ, πού δὲν γάβγιζε ποτὲ χωρὶς αἰτία, οὔτε παραζόταν γιὰ φύλλο πηδήμα.

Γιὰ ν' ἀναστατώνεται κάθε τόσο ὁ Τόπ, αὐτὸ σήμαινε πὼς «κάποιος» παρουσία ἔνιωθε στὰ βάθη τοῦ πηγαδιοῦ. Κανένα θαλάσσιο κῆτος ἴσως, πού θάρρουνταν κάθε τόσο ἀπὸ τὸ ὑπόγειο τοῦνηλ πού ἔκανε τὸ πηγάδι νὰ ἐπικοινωνῇ μετὰ τὴ θάλασσα.

Ὁ Κύρος Σμιθ μίλησε γιὰ τὴ ὑποψίε του καὶ τὶς ἀνσυνήθειες του μὲν στὸν Γεδεὼν Σπίλετ, γιατί βρῆκε πὼς ἦταν περιττὸ ν' ἀναστατώνει χωρὶς λόγο τοὺς ἄλλους.

— Δὲν χωράει ἀμφιβολία πὼς ὁ Τόπ «κάτι» μυρίζεται! εἶπε ὁ δημοσιογράφος.

— Ὁμολογῶ, εἶπε ὁ μηχανικὸς, πὼς ἡ ἐξήγηση πού δώσαμε πὼς κάποιο θαλάσσιο κῆτος ἔρχεται κάθε τόσο ν' ἀναπνεύσῃ στὴν ἐπιφάνεια τοῦ πηγαδιοῦ, δὲν με ἱκανοποιεῖ ἀπόλυτα.

— Οὔτε μένα. Ὁ Τόπ θὰ γάβγιζε, ὅπως γάβγιζε στὸ κυνήγι. Θυμάσαι πὼς ρίχτηκε τῆς ἀλικόρης; Δὲν εἶναι σκυλὶ νὰ τρομάζει εὐκόλα!

— Ἀκριβῶς! Κι' ὅταν γάβγιζε στὸ πηγάδι, εἶναι ἀναστατωμένος. κατατρομαγμένος, ἀλλοιωτικὰ θυμωμένος.

— Ἰσως αὐτὸ τὸ πηγάδι νὰ ἐπικοινωνῇ μετὰ τίποτε μεγάλες ὑπόγειες πτόες. Δὲν θάταν ἴσως ἄσκοπο νὰ ἐπιχειρήσουμε κάποτε νὰ τὶς ἐξερευνήσουμε.

— Δὲν νομίζω, ἀγαπῆτέ μου Γεδεὼν, πὼς θάταν φρόνιμο νὰ ἐκθέσουμε τοὺς συντόφους μας, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐαυτὸ μας σὲ νέους, ἀγνωστούς κινδύνους!

— Μὰ τί ἀκριβῶς φοβάσαι Κύρο;

— Τίποτε συγκεκριμένο. Ὅμως νομίζω πὼς πρέπει νὰ σκεπτάσουμε τὸ πηγάδι καλὰ κακοῦ, μ' ἕνα βαρὺ σιδερένιο σκέπα-

σμα καλὰ στερεωμένο. Ἔτσι θάχουμε τοῦλάχιστον τὸ κεφάλι μας ἡσυχο... κάπως!

Τὴν ἐβδόμη μέρα ξάνοιξε λίγο ὁ καιρὸς κι' ὁ φίλος μας ὁ Πένκροφ κατέβηκε μετὰ τοὺς ἄλλους, γιὰ νὰ πᾶν νὰ κοιτάξῃ τὶς παγίδες του.

Οἱ ἄλλοι τέσσαρες πήγαν νὰ φέρουν πετροκάρβουνο, γιατί κόντευε νὰ τοὺς σωθῇ.

— Συλλογίζομαι, εἶπε ὁ Κύρος Σμιθ, πὼς εἶναι καιρὸς νὰ φτιάξουμε ἕνα καροτσάκι. Ἡ μάλλον ἕνα καροτσάκι καὶ μιὰ καριόλα. Μὰς εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ νὰ κουβαλοῦμε πράγματα, καὶ πρέπει ὅταν θάρθῃ ἡ ἀνοιξη νὰ τάχουμε καὶ τὰ δύο.

Γιὰ τὴν ὥρα, ὅπως τὸ χιόνι εἶχε παγώσει, τοὺς βοηθοῦσε πολὺ ἕνα εἶδος πρωτόγονου ἐλκῦθρου πού εἶχαν. Τὸ φόρτωναν πετροκάρβουνο, κι' ἔπειτα τὸ ἐσπρωχναν κι' αὐτὸ γλιστροῦσε μιὰ χαρά.

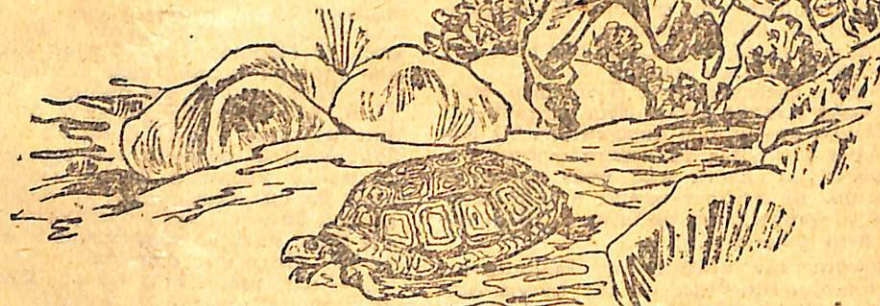
Ὅταν γύρισε ὁ Πένκροφ ἀπὸ τὶς παγίδες του, στὰ χέρια κρατοῦσε δυὸ μικρὰ πεκαρί.

— Εἶναι νόστιμα σὰ γουρουνόπουλα τοῦ γάλακτος! εἶπε ὁ Ἑρμπερτ.

— Ἀλήθεια! ἔκανε ὁ ναυτικός. Λοιπὸν νὰ σὰς τὰ κάνω αὔριο πού εἶναι Κυριακή, στὴ σούβλα! Θὰ γλύφετε τὰ δαχτυλά σας. Αὐτὸ μόνο σὰς λέω. Τί λές, Νάβ;

— Ἐγὼ θὰ σὰς ἐτοιμάσω σουπὰ καὶ

Ἔτρεξαν ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσαν καὶ τῆς ἔκοψαν τὸ δρόμο πρὸς τὴ θάλασσα.

βραστὸ καγκουρὸ. Καὶ κομπόστα ἀπὸ κάποιες ρίζες πού μοῦ ἔδειξε ὁ κ. Ἑρμπερτ, πού θὰ τὶς βράσω με ζάχαρη!

— Λουκουλλεῖο γεῦμα δηλαδὴ! εἶπε γελώντας ὁ Ἑρμπερτ.

— Μάλιστα μικρὸ μου! ἔκανε ὁ ναυτικός. Ἡ φτώχεια θέλει καλοπέραση, καθὼς καὶ τὰ ναυάγια! Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ ξέρω ἂν ἐκεῖνοι οἱ ἄθλιοι οἱ Νότιοι, πού τοὺς ἔχουν πολιορκίσει οἱ δικοὶ μας, θὰ φάνε αὔριο χοιρίδιο τοῖων μνηνὸν στὴ σούβλα!

— Μπορὸ νὰ σὲ βελανίσω ὅτι ὄχι, ἐκτὸς ἂν ἔχη λυθῇ ἡ πολιορκία, πράγμα σίγουρο.

— Νὰ μὴν ἔχουμε ἐφημερίδα! ἔκανε ὁ Πένκροφ. Καὶ νὰ σκεφθῇ κανεὶς πὼς ὅταν εἴμαστε στὴν Ἀμερικὴ δὲν διάβαζα ποτέ! — Ἐσένα σοῦ λείπει ἡ ἐφημερίδα. Ἄμ ἐμένα! εἶπε ὁ δημοσιογράφος.

— Γιατί δὲν γράφετε καμιά ἐδῶ; ρώτησε ὁ Πένκροφ. Ἐσεῖς θὰ τὴν γράφετε καὶ μεῖς θὰ τὴν διαβάζουμε.

— Καὶ τί θὰ σὰς λέω, καλὲ μου Πένκροφ; Πὼς ἔξω βρέχει καὶ χιονίζει καὶ πὼς μέσα ὁ Νάβ ἐτοιμάζει καγκουρὸ καπαμά;

— Ἐχετε δίκην κύριε Σπίλετ! εἶπε ὁ ναυτικός. Ἐπειτα, ὅτι ξέρουμε, τὰ ξέρουμε ὅλοι. Δὲν μπορεῖτε νὰ μὰς τὰ πῆτε διαφορετικὰ, καὶ τότε δὲν ἔχει κανένα γούστο γιὰ σὰς ὁ δημοσιογράφος!

Γιατί γιὰ τὸν ἀγαθὸ ναυτικὸ, ὁ καλὸς δημοσιογράφος ἔπρεπε ν' ἀλλάξῃ τὰ γεγονότα. Ἄν ἔλεγε μόνο τὴν ἀλήθεια ξερα-ξερά, τότε τί δημοσιογράφος ἦταν;

Ὅπως καὶ νᾶναι, τὴν ἄλλη μέρα ἐτοιμάστηκε πραγματικὰ ἕνα περίφημο γεῦμα.

Κατὰ τὴ συνήθειά του ὁ Πένκροφ ἄναψε μόνος τὴ φωτιά καὶ φρόντισε ἔτσι τὴ θρακιά, ὥστε τὰ «γουρουνόπουλά» του νὰ ψηθῶν καλὰ καὶ νὰ ροβοκοκκινίσουν.

Οἱ ἄποικοι συγχάρηκαν τὸν Νάβ γιὰ τὸ βραστὸ καὶ τὴ σουπὰ του, κι' ὕστερα ρίχτηκαν στὸ ψωπτό.

Πράγματι, τὰ πεκαρί τοῦ Πένκροφ ἦταν

τρυφερώτατα καὶ οἱ ἄποικοι τὰ τῆψαν ὅπως τοὺς ἀεῖζε Ὁ ἴδιος ὁ Πένκροφ εἶχε πάρει στὸ πιάτο του ἕνα τεράστιο κομμάτι, κι' ἔτρωγε με πολλὴ ὄρεξη, ὅταν ξαφνικὰ ἔπαψε νὰ μασάῃ κι' ἔφερε τὸ χέρι στὸ μάγουλο.

— Νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! φώναξε. Πάει τὸ δόντι μου! Ἐσπασε!

— Ἐχουν γαλίκια τὰ πεκαρί σου Πένκροφ; εἶπε ὁ δημοσιογράφος.

Ὁ ναυτικός ἔδωκε τότε ἀπὸ τὸ στόμα του τὸ σκληρὸ ἐκείνο πράγμα πού τοῦ ἔσπασε τὸ δόντι.

Μόνο πού δὲν ἦταν χαλίκι. Ἦταν ἕνα γοντρὸ σκάγι!

(Τέλος τοῦ Πρώτου μέρους)

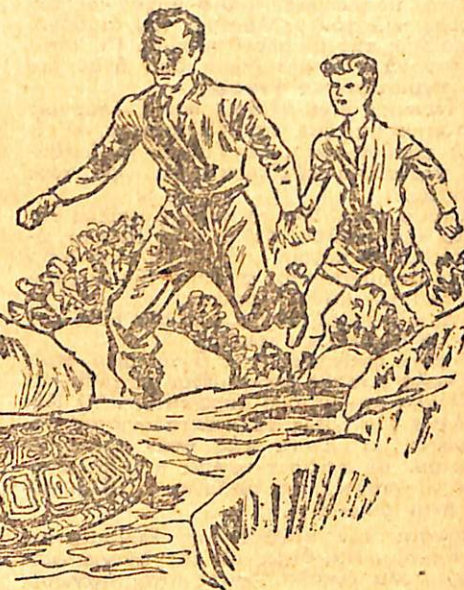
ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ο ΤΙΜΩΡΗΜΕΝΟΣ

1. Κεφάλαιο 1ο

Η ΧΕΛΩΝΑ

Οἱ ναυαγοὶ ἦταν στὸ νησί ὀχτὼ μῆνες. Σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν εἶχαν δῇ

ἴχνη ἀνθρώπου. Οὔτε καπνὸ, οὔτε ἴχνη πού νὰ δείχνῃ τὸ πέρασμά του. Ὅχι μόνο τὸ νησί δὲν φαίνονταν κατοικημένο, ἀλλὰ ἀπὸ τὰ φαινόμενα μποροῦσε κιόλας νὰ πῇ κανεὶς με σιγουριά πὼς δὲν εἶχε κατοικήθῃ ποτέ. Καὶ νὰ πού ξαφνικὰ ἐκεῖνο τὸ σκάγι στὸ κρέας τοῦ πεκαρί, ἔδειχνε καθαρά ὅτι ὄχι μόνο ὑπῆρχε κάποιος στὸ νησί, ἀλλὰ κι' ὅτι αὐτὸς ὁ κάποιος κυνηγοῦσε με πυροβόλα ὅπλα! Ὅταν ὁ Πένκροφ ἀκούμπησε τὸ σκάγι πάνω στὸ τραπέζι, οἱ ἄποικοι κοιτάχτηκαν κατάπληκτοι.

Κανένας δὲ μιλοῦσε. Τί νὰ πῇ; Πρῶτος ὁ ναυτικός πρόφερε:

— Τοῦτο πάλι εἶναι ἀπὸ τ' ἄγραφα! Ὁ Κύρος Σμιθ πῆρε τὸ στρογγυλὸ ἐκεῖνο σιδερένιο πραγματάκι, τὸ κοίταξε προσεχτικὰ καὶ εἶπε:

— Εἶσαι βέβαιος, Πένκροφ, πὼς δὲν ἦταν τρυπωμένο στὸ δόντι σου, ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα;

— Κύριε Κύρο, εἶπε ὁ Πένκροφ ἀνοίγοντας τὸ στόμα του. Κοιτάξτε σὰς παρακαλῶ καλὰ μέσα, κι' ἂν δῆτε ἔστω καὶ τὴν παραμικρὴ τούπα, τὴν παραμικρὴ κουφέλα στὰ δόντια μου, δέχομαι νὰ μοῦ τραβήξετε τ' αὐτιά καὶ νὰ με πῆτε γάϊδαρο!

— Ἀγαπῆτέ μου Πένκροφ, μὴ συγχύζεσαι σὲ παρακαλῶ, τοῦ εἶπε ὁ Κύρος Σμιθ. Πράγματι ἔχεις δόντια ζηλευτά! Αὐτὸ πού ὑπόθεσα, ἀποκλείεται λοιπὸν...

— Ἐκεῖνο πού εἶναι ἐπίσης παράξενο, εἶπε ὁ δημοσιογράφος, εἶναι πὼς τὸ ζῶ πού τὸ βρῆκε αὐτὸ τὸ σκάγι, εἶναι μόλις τριῶν μνηνών!

— Βύζαινε ἀκόμα! εἶπε ὁ Πένκροφ. Ἦταν μωρὸ σὰς λέω!

— Τὸ ζήτημα εἶναι ἀπλό: κάποιος πυροβόλησε τὸ ζῶ αὐτοῦς τοὺς τρεῖς τελευταίους μῆνες!

— Ποιός; εἶπε ὁ Πένκροφ.

— Μόνο ὑποθέσεις μποροῦμε νὰ κάνω

με για την ώρα! είπε ο Κύρος Σμιθ. 'Αλήθεια ποιος; Φίλος ή εχθρός; Μαλαίος ή λευκός; 'Επικίνδυνος ή ακίνδυνος; Είναι ακόμη στο νησί ή έχει φύγει; 'Ηρθε με τη θέλησή του ή είναι ναυαγός; 'Ολ' αυτά θα τα μάθουμε αργότερα... αν θα τα μάθουμε. Για την ώρα ένα είναι δυστυχώς βέβαιο: δεν είμαστε μόνοι στο νησί και πρέπει από εδώ κι' εμπρός να βγαίνουμε πάντα όπλισμένοι!

— Χίλιες φορές όχι! φώναξε ο Πένκροφ. Το νησί δεν είναι μεγάλο, τί διάβολο! 'Αν ήταν εδώ άνθρωποι, κάτι θαχάμε ανακαλύψει: ίχνη στην παραλία, γεμμένα καλάμια, καπνό, σδυσμένη φωτιά...

— 'Ο Πένκροφ έχει δίκιο! είπε ο 'Ερμπερτ.

— Πώς μπορεί να έχω δίκιο; είπε ο δημοσιογράφος. Τότε πρέπει αυτό το πεκαρί να γεννήθηκε μ' ένα σκάκι στο κορμί... Πάντως, είπε ο Κύρος Σμιθ, τώρα που θα καλοσυνέψω ο καιρός πρέπει να συνεχίσουμε τις έρευνήσεις μας.

— Αυτό να λέγεται!

— Δεν αποκλείεται να είναι το νησί στέκι Μαλαίων πειρατών, που να ήρθαν για μιά-δυο μέρες κι' έπειτα να έφυγαν! είπε ο 'Ερμπερτ.

— Δεν είναι διόλου άπίθανο! είπε ο Κύρος Σμιθ. 'Όπως και νάναι πρέπει να έχουμε το νου μας!

Σε λίγο ήρθε η άνοιξη στο νησί. Οι μέρες άρχισαν να γίνονται μεγαλύτερες κι' έπαψε να βρέχει. Οι άπαικοι ξαναάρχισαν το κυνήγι και το ψάρεμα.

Μιά μέρα που ο Νάβ κι' ο 'Ερμπερτ ήταν στην ακροθαλασσιά, είδαν μιά τεράστια θαλασσινή χελώνα, που λιάζονταν στον ήλιο.

— Τρέξε Νάβ! φώναξε το παιδί.

'Ετρεξαν όσο πιο γρήγορα μπορούσαν και της έκοψαν το δρόμο προς τη θάλασσα. Γιατί οι θαλασσινές χελώνες, είναι μὲν γρήγορες στο νερό, στην στεριά όμως είναι άργοκίνητες, όπως όλες οι χελώνες.

— Να την αναποδογυρίσουμε! φώναξε ο 'Ερμπερτ. 'Ετσι μονάχα δεν θα μας φύγει. Γιατί βέβαια μόνοι μας είναι αδύνατο να την κουβαλήσουμε!

'Η χελώνα όταν αίσθανθηκε τον κίνδυνο, χώθηκε κατά τη συνήθειά της στο καβούκι της, κι' έτσι οι δυο φίλοι, αφού πήραν δυο χοντρά ξύλα που τα μεταχειρίστηκαν για μοχλούς, κατάφεραν, όχι χωρίς δυσκολία, να την αναποδογυρίσουν.

'Ο 'Ερμπερτ μάλιστα για μεγαλύτερη σιγουριά, τοποθέτησε κάτω από το καβούκι της αναποδογυρισμένης χελώνας και μερικές πέτρες.

— Δρόμο τώρα να φέρουμε το αμαξάκι! είπε ο 'Ερμπερτ. Να μην πούμε τίποτε του Πένκροφ, να το κάνουμε έκπληξη. Φαίνεται ότι το κρέας της χελώνας είναι νόστιμο σαν κοτόπουλο!

— Και κάνει μιά σούπα, κύριε 'Ερμπερτ, που να τρώη η μάνα και το παιδί να μη δίνη! είπε ο Νέγρος.

'Όταν γύρισαν όμως ύστερ' από λίγες ώρες, η χελώνα είχε γίνει καπνός. Βρήκαν το θαβούλωμα που είχε φτιάσει το καβούκι της στην άμμο, βρήκαν τα χαλίκια που την είχαν στερεώσει, όμως χελώνα πουθενά.

— Μά μπορούν να γυρίσουν οι χελώνες μόνες τους; είπε ο Νάβ.

— Τί να σου πώ, φίλε μου, έκανε ο 'Ερμπερτ, φαίνεται ότι μπορούν.

— Καθούρα που θα μας κάνει ο Πένκροφ, έκανε μελαγχολικά ο Νάβ. Θα μας πη, και με το δίκιο του, πως δεν είμαστε ικανοί για τίποτε!

— Κι' ο κύριος Σμιθ θα δυσκολευτή να ξεγλήσει την εξάφνισή της.

— 'Εγώ λέω να μην πούμε τίποτε, κύριε 'Ερμπερτ. Κανείς δεν πήρε χαμπάρι τίποτε. Ούτε γάτα, ούτε ζημιά!...

— 'Οχι Νάβ, το εναντίο, πρέπει να το πούμε.

'Όταν ο Πένκροφ άκουσε την περιπέτειά τους, φώναξε

— Τι άδέλαιοι που είστε αλήθεια! Χάσαμε... πενήντα νύτρες σούπα τουλάχιστον κι' έκτος από το βραστό, παστό κρέας για δέκα μέρες!

— 'Αφού την αναποδογυρίσαμε, σου λέω! φώναξε ο Νάβ.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ: 'Η συνέχεια,

ΤΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ ΜΑΣ

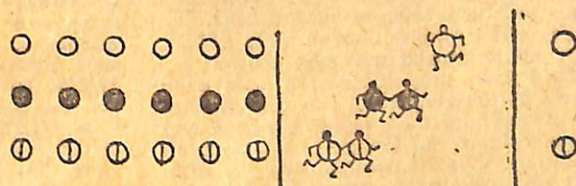
'Ο δρόμος τῶν δύο

Το παιχνίδι αυτό παίζεται σε αὐλή ή σε γήπεδο. Μπορούν να λάβουν μέρος 2 έως 4 ομάδες παιδιῶν από 8—10 παιδιά σε κάθε μία.

Χαράσσουμε στο έδαφος δύο παράλληλες γραμμές που απέχουν μεταξύ τους 15—20 μέτρα πίσω από τη γραμμή—τη γραμμή ξεκινήματος—συντάσσουμε τις ομάδες εις φάλαγγα κατά παίκτην. 'Η μία ομάδα από την άλλη απέχει 2—3 μέτρα. Οι πρώτοι κάθε ομάδας πάνε πίσω από την παράλληλη γραμμή—τη γραμμή του τέρματος. Αυτοί βλέπουν προς την ομάδα τους. Μόλις δοθῇ το σύνθημα από τὸν διαιτητὴ τοῦ παιχνιδιού τότε οι πρώτοι κάθε ομάδας που βρίσκονται στη γραμμή του τέρματος τρέχουν γρήγορα προς τη γραμμή ξεκινήματος πιάνουν από το χέρι τὸν δεύτερο παίκτη και έτσι πιασμένοι τρέχουν προς τη γραμμή τέρματος.

'Αμέσως και χωρίς διακοπή ο δεύτερος παίκτης τρέχει προς την ομάδα του και παίρνει από το χέρι τὸν τρίτο παίκτη. Τὸν πάει στην γραμμή τέρματος και μένει αὐτὸς ἐκεῖ με τὸν ἄλλο, τὸν πρώτο, και ο τρίτος ξανατρέχει στη γραμμή ξε-

κινήματος για να πάρη τὸν τέταρτο κ.ο.κ. Κερδίζει ἐκείνη ἡ ομάδα που τὸ τελευταῖο ζευγάρι της θά φθάσῃ πρώτο στη γραμμή τέρματος. Πρέπει να σημειωθῇ ὅτι 1) Κάθε παίκτης τῆς ομάδας που εἶναι ἡ σειρά του να τρέξῃ θά φθάσῃ μόνος του μέχρι τῆς γραμμῆς ξεκινήματος. 2) Κάθε παίκτης που φθάνῃ στη γραμμή ξεκινήματος πρέπει να μπῇ

μέσα στη γραμμή του τέρματος και κατόπιν να ξεκινήσῃ για τῆς γραμμῆς ξεκινήματος. 3) 'Όταν ἕνας παίκτης ἡ δῇ ἀπὸ τῆς γραμμῆς ξεκινήματος ἡ δὲν τερματίζῃ κανονικὰ στη γραμμή τέρματος, ὑποχρεοῦται να γυρίσῃ να τερματίζῃ ἡ να ξανακάμῃ κανονικὸ ξεκίνημα. 'Αλλιῶς χάνει τὸ παιχνίδι.

Προτοῦ ἀρχίσετε τὸ παιχνίδι μελετήστε τὸ σχῆμα που παραθέτουμε.

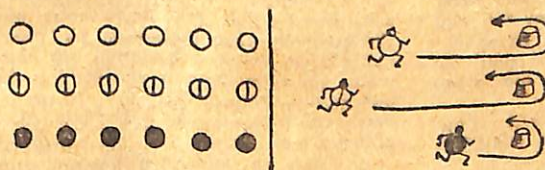
'Απλὴ σκυταλοδρομία

Το παιχνίδι αυτό παίζεται ἐπίσης σε αὐλή ή γήπεδο ἀπὸ τρεῖς ομάδες παιδιῶν. Χρειαζόμαστε 3 μαντῆλια ή τρεῖς σκυτάλες.

Χαράσσουμε στο έδαφος μιά εὐθεία γραμμή. Πίσω ἀπὸ τῆς γραμμῆς αὐτῆς συντάσσουμε τις ομάδες, ὅπως βλέπετε στο σχῆμα: Κάθε ομάδα πρέπει να απέχῃ ἀπὸ τῆς ἄλλης 2—3 μέτρα. 'Ο

θετοῦνται σ' εὐθεία γραμμή παράλληλα πρὸς τῆς πρώτῃς που χαράξαμε.

Μόλις δοθῇ τὸ σύνθημα ἀπὸ τὸν διαιτητὴ ὁ πρώτος κάθε ομάδας κρατώντας στο χέρι τὸ μαντῆλι ή τῆς σκυτάλης τρέχει πρὸς τὰ ἀντικείμενα, περνάει γύρω ἀπὸ αὐτά, ὅπως δείχνει τὸ σχῆμα, και ξαναγυρίζει στη γραμμή ξεκινήματος. Μόλις φθάσῃ παραδίδει τὸ μαντῆλι ή τῆς σκυτάλης στὸν 2ο και παίρνει θέση στὸ τέλος τῆς ομάδας. 'Ο 2ος τρέχει ἀμέσως και ἐπαναλαμβάνει τῆς διαδρομῆς τοῦ πρώτου, παραδίδοντας τὸ μαντῆλι ή τῆς σκυτάλης στὸν 3ο. Κερδίζει ἡ ομάδα που ὁ τελευταῖος δρομέας της θά φθάσῃ 1ος

πρώτος δρομέας κάθε ομάδας πατάει πάνω στη γραμμή ξεκινήματος κρατώντας στο χέρι του ἕνα μαντῆλι ή μιά σκυτάλη. 'Εμπρός ἀπὸ τῆς γραμμῆς και σὲ ἀπόσταση 10 ἔως 15 μέτρων και ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπὸ κάθε ομάδα τοποθετοῦμε ἕνα ἀντικείμενο: λιθάρι, σκαμνὶ ή κάθισμα. Τὰ ἀντικείμενα αὐτά—ὅπως δείχνει τὸ σχῆμα μας—τοπο-

θετοῦνται σ' εὐθεία γραμμή παράλληλα πρὸς τῆς πρώτῃς που χαράξαμε. Μόλις δοθῇ τὸ σύνθημα ἀπὸ τὸν διαιτητὴ ὁ πρώτος κάθε ομάδας κρατώντας στο χέρι τὸ μαντῆλι ή τῆς σκυτάλης τρέχει πρὸς τὰ ἀντικείμενα, περνάει γύρω ἀπὸ αὐτά, ὅπως δείχνει τὸ σχῆμα, και ξαναγυρίζει στη γραμμή ξεκινήματος. Μόλις φθάσῃ παραδίδει τὸ μαντῆλι ή τῆς σκυτάλης στὸν 2ο και παίρνει θέση στὸ τέλος τῆς ομάδας. 'Ο 2ος τρέχει ἀμέσως και ἐπαναλαμβάνει τῆς διαδρομῆς τοῦ πρώτου, παραδίδοντας τὸ μαντῆλι ή τῆς σκυτάλης στὸν 3ο. Κερδίζει ἡ ομάδα που ὁ τελευταῖος δρομέας της θά φθάσῃ 1ος

'Απλὴ σκυταλοδρομία (No 2)

Και τὸ παιχνίδι αὐτὸ παίζεται σε αὐλή ή σε γήπεδο, μπορούν δὲ να λάβουν μέρος σ' αὐτὸ και ἔως 36 παιδιά. Πρέπει να ἔχουν μαντῆλια, ή μιά σημαία ή ἕνα κομμάτι ξύλο.

Χαρίζουμε τοὺς παίκτες σὲ τρεῖς ομάδες, με τρόπο που οἱ μικρόσωμοι να βρίσκονται στὸ μέσον ἀριστερὰ δὲ και δεξιὰ οἱ μεγαλύτεροι στη σειρά κατὰ τὸ ἀνάστημά τους. 'Αραιώνουμε τοὺς ζυγούς ὥστε να απέχουν μεταξύ τους 4—6 βήματα. Χαρίζουμε τοὺς ζυγούς σὲ δύο ἴσα μέρη και τὰ τοποθετοῦμε τὸ καθένα σὲ ἀπόσταση 20—40 βημάτων ἀνάλογα με τὸ χῶρο που διαθέτουμε. 'Εμπρός ἀπὸ τὰ τμήματα χαράσσουμε εὐθείες γραμμές, ὅπως βλέπετε στο σχῆμα. Τότε στοὺς 6 πρώτους παίκτες κάθε σειρὰς δίνουμε ἕνα κομμάτι ξύλο ή ἕνα μαντῆλι, ή μιά σημαία.

Μόλις ἀκουσθῇ τὸ παράγγελμα τοῦ διαιτητῆ, οἱ δρομεῖς που κρατοῦν στὰ χέρια τους τις σημαίες τρέχουν, ὅσο μπορούν πιο γρήγορα πρὸς τοὺς ἀπέ-

κνυτι δρομεῖς, δίνουν τῆς σημαία στὸν πρώτο κι' ἔπειτα ἀποσύρονται στὸ τέλος. 'Εκείνοι που παίρνουν τὸ ἀντικείμενο τρέχουν ἐπαναλαμβάνοντας τὸ ἴδιο. Μόλις τελειώσουν ὅλοι, οἱ τελευταῖοι παίρνοντας τὸ ἀντικείμενο τρέχουν πρὸς ἕνα ὀρισμένο σημεῖον και ὅποιος φτάσῃ πρώτος ἐκεῖ δίνει τῆς νίκη στὴν ομάδα του.

ζικό ανάμεσα στους αναγνώστες μας και δεν κάνει.

★ ΔΗΜ. Ν. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ (Κυπριασσία). Δημοσιεύουμε κάθε θέμα, φθάνει να μην είναι σχολαστικά γραμμένο. Άλλα τι τα θέλεις αυτά τα θέματα. Αναλύσεις του "Εθνικού" "Υμνου και αναλύσεις γνωμικών; Άρκετά σάς άπασχολούν τὰ σχολεία με αυτά. "Εμείς σάς δίνουμε άλλη ύλη. Πατριωτική, βέβαια, δεν μπαίνουμε όμως στα οικόπεδα του σχολείου. Γι' αυτό και δεν έγκρινουμε τη μελέτη σου, που σάν μαθητική έκθεση είναι άριστη κατά τη γνώμη μας.

★ ΚΛΕΟΒΟΥΛΕ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΒΑΧΑΡΟ-ΓΛΩΥ ("Αλεξανδρούπολη). Νομίζω πως θα πήρες άπάντηση σ' αυτά που μάς γράφεις. "Ετσι δεν είναι; Για τὸ ζήτημα τῶν συνδρομῶν, δεν έχεις παρά να κυττάξεις στὴ 2η σελίδα τοῦ ἐξωφύλλου. "Εκεί θὰ δῆς ὅτι ἡ συνδρομή γιὰ τους μαθητάς, προσκόπους κλπ. είναι μόνο 10.000 δραχμές τὸ χρόνο. Δηλαδή σὲ τιμὴ πού δεν καλύπτει ὅστε τὰ 2)3 τοῦ κόστους.

★ ΑΝΕΜΩΝΑ. "Εκαμεις πολὺ καλά καὶ ἔστελες τὸ δέμα. Δεν δικαιολογείται παρεξήγηση. "Αν ὅμως παρεξηγήση, τόσο τὸ χειρότερο γι' αὐτή. Οἱ σπαζοκεφαλίες σου πήραν τὸ δρόμο τους.

★ Πολὺ μὰς συνεκίνησε τὸ γράμμα σου, ἀγαπητὴ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ ΤΑΚΑ (Σουφλί). "Ὡστε τόσα πολλὰ χρωστάς στὴν "Παιδόπολη; Μπράβο σου. Φαίνεται ἕνα κορίτσι με πολλὰ προτερήματα καὶ με καλὰ αἰσθήματα.

★ ΗΛΙΑ ΤΣΙΓΚΑΝΕ (Κυπριασσία). Δεν μπορῶ νὰ πῶ πῶς δεν εἶναι καλὰ τὰ ποιήματά σου. "Αλλά δεν εἶναι καὶ ὅσο τὰ περιμένει κανεὶς ἐκ ἀπώτης ὕψεως" καλὰ. Διάθεσε ἐδῶ τὸ "Πάντα πρώτοι".

Τῆς "Ελλάδος ἐμεῖς τὸ καμάρι κι' ἐλπίζα
Σ' ὅλα πρώτοι, στίς μάχες θερὰ
"Ὅλα γιὰ τὴ γλυκεῖα μας πατρίδα
"Υμνους γράφοντας στὴ Λευτερία.

★
Κι' ὅταν πιά τὸ κανόνι σιγῇ
"Απ' τὶς στάχτες μιά νέα ζωὴ
Λαμπρὴ ἢ δόξα καὶ πάλι θ' ἀνθήσῃ
"Ἡ "Ελλάδα μας πάντα θὰ ζῇ.

Οἱ σπαζοκεφαλίες σου πήραν τὸ δρόμο τους.

★ Μὰς γράφεις ΤΡΙΑΝΤ. ΑΘ. ΘΕΟΧΑΡΙ-ΔΗ (Σύρος): "Πῶς νὰ μὴ εὐγνωμονῇ κανεὶς μιά τέτοια μάννα (τὴ Βασίλισσα) καὶ νὰ μὴ τὴν λατρεύῃ. Πῶς διψοῦσαν τὰ "Ελληνόπουλα μιά τέτοια μάννα νὰ φροντίζῃ γιὰ ὅλα. Τέτοια μάννα, με τόση στοργὴ καὶ τόση ἀγάπη, ἤλθε διὰ πρώτην φοράν εἰς τὴν "Ελλάδα διὰ νὰ σώσῃ τὰ "Ελληνόπουλα τοῦ 1947-48-49. Τὰ «ἔξυπνα καὶ κουτά» σου ὄχι κατάλληλα.

★ "Απὸ τὴ Μυτιλήνη πήραμε σταυρόλεξα καὶ τὸ ποίημά σου "Εἶδος ποταμόεος. "Ὁ φίλος μας ὅμως πού τὰ στέλλει δεν τὰ ὑπογράφει. Γιατί; "Ας τὰ ξαναστείλῃ λοιπόν!

★ ΖΗ ΣΗ ΧΩΤΟ (Θεσσαλονίκη). Πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου «Στοὺς ἥρωες τοῦ 21». Θὰ δημοσιευθῇ στὴ σελίδα "Τὰ παιδιά γράφουν". Οἱ σπαζοκεφαλίες σου δόθηκαν στὸν ἀρμόδιο συντάκτη μας.

★ Πραγματικά ΛΛ. Δ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ ἀπὸ τὸν καιρὸ πού διαβάζεις τὴν "Παιδόπολη" σημειώσες ἀρκετὴ πρόοδο, γιὰ τὴν ὁποία καὶ σοὺ ἐκφράζομε τὸ θαυμασμό μας. Γι' αὐτὸ πού μάς ρωτᾷς, δεν εἶναι εὐκολο, γιατί οἱ ἐκθέσεις φυλάγονται προσεκτικὰ γιὰ νὰ διαβαστοῦν μόλις λήξῃ ἡ προθεσμία τοῦ διαγωνισμοῦ. Οἱ σπαζοκεφαλίες σου πήραν τὸ δρόμο τους.

★ Πολὺ μὰς συγκίνησε τὸ γράμμα σου Κ. ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΓΙΟΥ (Λαμία). Εἴμαστε περήφανοι γιατί συγκαταλέγουμε καὶ σένα μεταξὺ τῶν καλῶν μας φίλων. Τὸ φύλλο πού ζήτησες, σοὺ ἐστάλη.

★ Δημοσιεύουμε ἐδῶ τοὺς πρώτους στίχους τοῦ ποιήματός σου "Ἐπαναπατρισμός", φίλε ΚΟΣΜΑ ΚΑΠΠΗ (Πάτρα):

"Ἐφτασε ἡ ὥρα, ἀδελφία μου
πιά γιὰ νὰ χωριστοῦμε
καὶ τώρα πού θὰ φύγομε
σφιχτὰ ν' ἀγκαλιαστοῦμε.

★
Πόσον καιρὸ δεν χτύπησε
με πόνος ἡ καρδιά μας
νὰ φύγομε ἀπ' τὴν ξενιτειὰ
νὰ πᾶμε στὰ χωριά μας.

Τὸ ἄλλο σου ποίημα παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὴ σελίδα "Τὰ παιδιά γράφουν".

★ Καὶ τὸ δικό σου ποίημα καλὸ, ΓΡΙΓΟ-ΡΗ ΛΑΦΑ (Ρεπετίτσα Πωγωνίου) καὶ θὰ δημοσιευθῇ στὴ σελίδα "Τὰ παιδιά γράφουν".

★ Τὸ "Παιδομαζώμα" σου πολὺ καλὸ, Η. ΛΙΑ ΒΟΚΟΛΑ. "Αλλά εἶπαμε! Τὸ θέμα αὐτὸ πολὺ κοινὸ πιά! Γράψε κάτι ἄλλο.

★ Δεν συμφωνοῦμε με τὸ στίχο σου «Ἐνα χρυσὸ στεφάνι — "Ελλάδα μας γιὰ σένα φτάνει» ΚΩΝ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Πουρνιά Κονίτης). Γιατὶ γιὰ τὴν "Ελλάδα δεν φτάνουν ὅλες οἱ δάφνες γιὰ νὰ πλέξουμε τὸ στεφάνι τῆς. Τὸ ποίημά σου δεν εἶναι ὅσο θὰ ἔπρεπε καλὸ. "Απὸ σένα περιμένουμε πολλὰ πράγματα καὶ θὰ δείχνουμε κάποια αὐστηρότητα:

"Ὡ "Ελλάδα, χώρα δοξασμένη,
"Ἐχεις ὄνομα φωτεινὸ,
Εἶσαι ἀπὸ φῶς πλημμυρισμένη
Λάμπεις ψηλὰ στὸν οὐρανό.

★
"Ὀλόγυρά σου φτερουγίζει
"Ἡ δόξα σου ἡ τρανὴ.
"Ἡ ἀνδρεία σου σὲ στολίζει
με "Ἱστορία φωτεινὴ.

★
"Ἐχεις ἀνδρειωμένα παιδιά,
διαλεγμένα ἕνα ἕνα,
πού ἔχουν ἀτρόμητη καρδιά
καὶ πολεμοῦν διὰ σένα.

Αὐτὸ τὸ «διὰ σένα» τί τὸ ἤθελες; Δεν θὰ ἦταν καλύτερο τὸ «γιὰ σένα»;

★ Πολλὰ θέλεις νὰ πῇς ΧΡΙΣΤΟ ΡΑΠΤΗ (Παιδόπολη) "Ἄγιος Ἀνδρέας Πατρών" με τὸ ποίημά σου «Ἡ Παναγία». "Αλλά λες πολὺ λίγα. Διάθεσε καὶ οὐ τοὺς στίχους σου νὰ πεισθῇς:

"Ἡ Παναγία ὀλόχαρη, ἡ Παναγία με χάρη.
Κρεμάστε τῆς φυλαχτὸ καὶ ἀνάψτε τῆς καντήλα
γιατί, ἀν πάρης τὴν εἰκόνα τῆς τὴν ἁγία
γιατὶ αὐτὴ θὰ σὲ φυλάξῃ ἀπ' τῶν ἐχθρῶν τὰ (χέρια).

★
Καὶ ὅταν ὁ στρατὸς μας πολεμᾷ, ἡ Παναγία (μαζί)
ἀρκεῖ νὰ ἔχω ἔχω πίστη δυνατὴ
καὶ νὰ πιστεύω στὸν Πατέρα
ὅλου τοῦ κόσμου, Θεοῦ μητέρα!

★ Πολὺ καλὴ ἡ περιγραφή σου ΙΑΣΩΝ ΔΡΑΓΑΤΙΔΗ γιὰ τὸ Πάσχα τῆς "Παιδόπολης", δεν ἔχει ὅμως πιά ἐπικαιρότητα γιὰ νὰ δημοσιευθῇ. Στείλε μας κάτι ἄλλο πού νὰ μὴν χάνῃ τὴν ἐπικαιρότητά του.

★ Μὰς τὸ στέλνεις γιὰ δικό σου αὐτὸ τὸ ποίημα ΘΕΟΔΩΡΕ ΜΕΛΚΟ (Παιδόπολη) "Ἀγ. Ἀνδρέα — Σύρος". "Αλλά πολὺ φοβόμαστε εἰς πῶς δεν εἶναι δικό σου. Πρώτα-πρώτα οἱ στίχοι σου εἶναι περίφημοι, καὶ ὅμως τοὺς γράφεις χωρὶς νὰ τοὺς ξεχωρίζεις. Δημοσιεύουμε ἐδῶ ἕνα μέρος ἀπὸ τοὺς στίχους αὐτούς:

Τούτῃ τὴν ὥρα, πού ἦσχα
ὁ νοῦς μου φτερουγίζει
καὶ ἡ καρδιά σὲ πέλαια
γαλήνια ἀρμενίζει...

★
Τούτῃ τὴν ὥρα κάπ' ἄλλοθ
ἔχει ἡ καρὰ στερεῖται
σὲ λαγκαδιὰ καὶ σὲ βουνὰ
δροντάει τὸ κανόνι
κι' ὁ θάνατος τὰ μαῦρα του
φτερὰ τριγύρω ἀπλώνει... κλπ. κλπ.

* Δημήτρη Φασούλη (Λέρο): "Ἐξαιρετικὰ καλὴ ἡ περιγραφή σου, ἀλλά δεν εἶναι πιά ἐπικαιρὴ. * Τὸ ποίημά σου καλὸ, Γιώργο Μπαμπερόπουλε (Κυπριασσία) καὶ θὰ δημοσιευθῇ στὴ σελίδα "Τὰ παιδιά γράφουν". Οἱ σπαζοκεφαλίες σου πήραν τὸ δρόμο τους. * Εὐγένιε "Ἰωάννου Γιαννάκινα (Ἰστρία): Γίνεκε ἡ διόρθωση. * Χαρ. Ἀρ. Τσάκα ("Ἰωάννινα): Τὸ ποίημά σου «Σημαία» ὄχι τόσο καλὸ, ὅσο τὰ ἄλλα πού μάς στέλνεις. "Ἐχομε, βέβαια, ἀξιώσεις. Καὶ θὰ εἴμαστε αὐστηροὶ ἀπέναντί σου, γιατί ἐλπίζουμε πολλὰ ἀπὸ σένα. * Θεοδωρίδῃ Ἀνδρέα (Δράμα), Νικ. Θεοφ. Χατζηγιάργου (Μυτιλήνη), Νίκο Παπανικολάου (Λαγκάδια Γορτυνίας), Σπύρο Δημ. Κακισιούλη, Νέστορα Ντουμάνη, Πάσσαρη Ἀθαν. (Μυτιλήνη), Ἀναστασία Μπαρτζή (Δερβένι Κορινθίας): "Ελάθεμα τις σπαζοκεφαλίες σας. * Γιάννη Βραχιολίδῃ ("Ορεσιάδα): Καθὼς θὰ εἶδες, οἱ λύσεις σου, ἀν δεν κάνω λάθος, εἶναι κατὰ μέγα μέρος σωστὲς. * "Ἡ ἔκθεσή σου πολὺ καλὴ. Λιθώνας Λιθωιάδα, ἄλλοι

Πρέπει νὰ δεβαιώσω τοὺς φίλους μου πῶς εἶμαι πολὺ — μὰ πολὺ στενοχωρημένος. Εἴπαμε πῶς στὴ σελίδα «Τὰ παιδιά γράφουν», θὰ δημοσιεύουμε ποιήματα καὶ ἐκθέσεις τῶν φίλων μας. Μερικοὶ ὅμως — θέλω νὰ πιστέψω — ἀπὸ παρεξήγηση μού στέλνουν γιὰ δικά τους, ποιήματα ξένα. "Ενας νέος, στὸν ὁποῖον εἴπαμε τοὺς φόβους μας ὅτι τὰ ποιήματα πού μάς στέλνει δεν εἶναι δικά του, μάς ἐβεβαίωσε πῶς εἶναι δικά του δημιουργήματα. Τὸν συγχάρηκα, με ἀποτέλεσμα νὰ δημοσιεύσουμε γιὰ δικό του ποίημα τοῦ Παλαμά. Μὰ αὐτὸ εἶναι τρομερό. Δεν θὰ ἀποκαλύψω τὸν ἀποστολέα τοῦ ποιήματος, ὅπως δεν θὰ μιλήσω γιὰ κάποιους ἄλλους πού μού ἔστειλαν γιὰ δικά τους, ποιήματα πού τραγουδοῦν στὶς Παιδοπόλεις.

"Εκφράζω μόνο τὴ λύπη μου γιὰ τὸ τόσο κακὸ πού κάνουν τὰ παιδιά αὐτά. Νὰ προσπαθοῦν νὰ με ξεγελάσουν καὶ νὰ μού στέλνουν γιὰ δικά τους ποιήματα ξένα. Περιμένω ἐξηγήσεις ἀπὸ τοὺς φίλους μου πού ὑπέπεσαν σ' αὐτὸ τὸ παράπτωμα. Καὶ κάνω τὴ δῆλωση πῶς δεν θὰ δημοσιεύσω πιά τίποτα δικό τους, ἂν δεν μού στείλουν γράμμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ πεισθῶ πῶς εἰλικρινὰ μεταμελήθηκαν.

Στὸ ἔξης ὅμως κάθε τέτοια ἀποστολὴ ξένου ποιήματος θὰ τιμωρῆται με ἀποκάλυψη τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πού τὸ στέλνει.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΠΙΣΤΟΛΑ: "Ἡ σπαζοκεφαλιά σου πήρε τὸ δρόμο τῆς. "Ἡ ἔκθεσή σου καλὴ ὡς ἰδέα, ἀλλὰ κακογραμμένη. "Ἡ προσευχὴ εἶναι δική σου; "Ἡ τὴν ἔχεις ἀπὸ κάπου ἄλλοῦ ἀντιγράψει; "Εμείς πιστεύουμε τὸ δεύτερο, ὡς τόσο τὴ δημοσιεύουμε ἐδῶ:

«Εἰς Σέ, Κύριε τῶν ὧν, τὴν ψυχὴν ἀφιερω, Σέ Θεόν μου, Σέ προστάτην, Σέ πατέρα θεωρῶ. Σὺ με ἔπλασες καὶ μόνον διὰ σοῦ θὰ δυνηθῶ, νὰ συντηρηθῶ, νὰ ζήσω, νὰ προκόψω, νὰ σωθῶ. Σὺ με ἀγαπᾷς. Θεέ μου, ὡς οὐδεὶς ποτὲ θνητὸς, καὶ Σὺ εἶσαι διὰ τοῦτο πρὸ παντὸς ἀγαπητός.

★ Ἀντιγράφουμε ἐδῶ ἀπὸ τὸ τόσο καλογραμμένο γράμμα σου ΚΩΣΤΑ Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟ-ΠΟΥΛΕ (Κατερίνη):

«Δεν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε με πόση ἀγωνία περιμένουν τὸ περιοδικό, πού ἔγινε ἀχώριστός μας φίλος. "Ἡ περισσότερα δὲ ἀγωνία εἶναι γιὰ τὰς δύο συνεχείας «Τὸ νησί τοῦ μυστηρίου» καὶ «Ὁ ἀετὸς τοῦ θάλασσας». Τὸ περιοδικὸ τὸ ἔδειξα σ' ἕναν καθηγητὴ μας, ὁ ὁποῖος ἔμεινε πολὺ εὐχαριστημένος καὶ εἶπε στὰ παιδιά ὅτι εὐπρόσχουν διδάλια τὰ ὁποῖα εἶναι χρήσιμα καὶ διδασκτικὰ γιὰ τὰ παιδιά, ἀλλὰ χωρὶς ὑπερβολὴ ἡ «Παιδόπολις», πού μού ἔδειξε ἕνας συμμαθητὴς σας, εἶναι ἀνωτέρα ὧν. Μέσα εἰς αὐτὴν δύναται νὰ θρῇ κανεὶς καὶ νὰ μάθῃ ὅτι ζητήσῃ. Τὸ δὲ «Ἐσὺ καὶ οἱ ἄλλοι», ἐάν μελετηθῇ καλὰ θὰ ἀφελήσῃ πάρα πολὺ τὰ παιδιά, διότι τοὺς ἀνοίγει τὰ μάτια τους γιὰ νὰ ἰδοῦν καὶ πῶς πέρα, γιὰ νὰ μάθουν πῶς πρέπει κανεὶς νὰ μὴν κοιτᾷ μόνον τὸν ἑαυτὸν του, ἀλλὰ νὰ φροντίζῃ καὶ γιὰ τοὺς ἄλλους».

★ Σοὺ ἀρέσει λοιπὸν τόσο πολὺ ΑΓΡΙΟ-ΒΙΟΛΕΤΤΑ τὸ «Νησί τοῦ Μυστηρίου», ὁ «Ἀ-ητὸς τοῦ θάλασσας» καὶ ἡ Ὀρθοκεντρικὴ στήλη; Σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν ὑπόσχεσή σου πῶς θὰ διαδώσῃς τὸ περιοδικὸ καὶ περιμένουμε τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐνεργειῶν σου. "Ἡ «Ἀνοιξη» καλὴ. Παίρνει τὴ σειρά τῆς. «Οἱ σπαζοκεφαλίες» κι' αὐτὲς πήραν τὸ δρόμο τους.

★ ΚΩΝ ΧΡΥΣΙΔΟΠΟΥΛΕ (Λευκίμμη), Α. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟ (Κυπριασσία), ΖΗ ΣΗ ΧΩΤΟ (Θεσσαλονίκη). Πήραμε τίς σπαζοκεφαλίες σας. Εὐχαριστοῦμε.

★ Δεν εἶναι ἀσχημὴ ἡ ἔκθεσή σου ΧΑΡΙ-ΛΑΕ ΤΣΙΚΝΑ (Κομοτινὴ). Ἀντίθετα εἶναι ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὴ γιὰ μάς. "Αλλά νὰ γι-νόμαστε ἀφορμὴ τῆς ἀφηρημάδας, δεν πάει. "Αν δημοσιεύσουμε τὸ παραμυθάκι σου — γιατί γιὰ τέτοια πρόκειται — θὰ σπείρουμε τὸν πα-

821

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ «ΑΓ. ΧΑ-
ΡΑΛΑΜΠΟΣ» (ΙΩΣΗΦΟΓΛΕΙΟΝ)

Ξεχωριστό γεγονός μέσα στη δίχρονη ζωή στην Παιδόπολη του «Ιωσηφογλείου» ήταν τα βαφτίσια που έγιναν στις 10-6-50. Τα παιδιά όλα, μ' αντιπροσώπους τους τη Δόμνα Λιπίτκα και τον 'Απόστολο 'Αγο, βάφτισαν το κοριτσάκι του υποδηματοποιού μας και του έδωκαν το όνομα Φρειδερίκη.

Τη βάφτιση έκανε ο Πρόεδρος της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής κ. Χατζόπουλος Δαμασκηνός, που φρόντισε με λίγα και απλά λόγια να εξηγήσει στα παιδιά τη σημασία του θείου μυστηρίου της βαπτίσεως.

Παρόντα ήταν και άλλα μέλη της 'Εφορευτικής 'Επιτροπής, η κ. Γιαννουλάτου, η κ. Στυφαλιάδου, η έντεταλμένη κ. Πινιατώρου και ο. Οίκ. 'Επιθεωρητής των Παιδοπόλεων κ. Λαμπρινόπουλος.

Τώρα όλα τα παιδιά νοιώθουν μια ξεχωριστή στοργή στη μικρή ξανθούλα Φρειδερίκη όχι μόνο γιατί είναι νουνοί της,

αλλά γιατί το όνομά της συνδέεται με μια άπεραντη άφοσίωση και εύγνωμοσύνη που έχει ριζωθεί στη ψυχή τους για την υψηλή μητέρα τους, **Θ Α Σ Ι Λ Ι Σ Σ Α.**

«**Η ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ**»
και οί **άναγνώσται**
της **εύχονται** στο **λα-**
τρευτό τους **Βασιλέα**
να **ζήσει** χρόνια πολ-
λά για το καλό της
Πατρίδας μας.

29 Ιουνίου 1950

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΝ
ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ

'Από την περασμένη Δευτέρα η παιδόπολις της Ρόδου έκλεισε, και οι τελευταίοι τρόφιμοί της μεταφέρθηκαν στην 'Αθήνα με το ατμόπλοιο «Αιγαιο». Το πρωί της Τρίτης, 28 'Ιουνίου και το Σάββατο, 25 'Ιουνίου, τα παιδιά της παιδοπόλεως Ρόδου έδωσαν την υπόσχεση πως θα διδάσκουν στα χωριά τους, που ξαναγυρίζουν, αυτά που έμαθαν εκεί, κάτω από τη στοργική παρακολούθηση και εποπτεία της Βασιλίσσης. 'Η έορτη ήταν πολύ ωραία και όσοι παρευρέθηκαν εκεί ένοιωσαν ιδιαίτερη συγκίνηση.

Την άλλη μέρα, την περασμένη Κυριακή, στη παιδόπολη της Ρόδου γίνθηκαν μπροστά στο γενικό διοικητή, τον επιθεωρητή των Δημοτικών σχολείων και άλλους επίσημους αι' εξέτασεις των μαθητών τοι' Δημοτικού σχολείου. Αι' εξετάσεις ήταν μια απόδειξη της πρόόδου που συνετελέσθη στην παιδόπολη, που τόσο άρτια έλειτούργησε.

ΠΑΛΑΙΟΙ ΘΡΥΛΟΙ

Ο ΒΑΣΙΛΗΔΗΣ ΚΑΙ Ο ΣΟΦΟΣ

Κάποτε ζούσε ένας άφέντης, που φορούσε βασιλικό στέμμα κι' είχε ένα βασίλειο μεγάλο, αν κι' η καταγωγή του ήταν άσιμη. 'Ωνομαζόταν Φίλιππος και κρατούσε στις φυλακές του, έξ' αίτίας ενός πολιτικού αδικήματος, έναν φιλόσοφο 'Ελληνα, πολύ διαβασμένο, που έδλεπε πέρα κι' από τ' άστέρια.

Μια μέρα έφεραν στο βασίλειο για δώρο από την 'Ισπανία ένα θαυμάσιο άλογο. 'Ηταν όμορφο και δυνατό. 'Ο άφέντης φώναζε τότε όλους τους ιππιάτρους του για να μάθουν τα μυστικά της όμορφιάς του. Κανένας όμως δεν μπόρεσε να του εξηγήσει γιατί το άλογο ήταν τόσο διαφορετικό από τα άλλα. Του είπαν μόνο πως υπήρχε ένας σοφός στις φυλακές του που τα ήξερε όλα. 'Αμέσως ο άφέντης διέταξε να του φέρουν τον σοφό 'Ελληνα.

— Σοφέ μου, του είπε, εξέτασέ μου αυτό το άλογο και πές μου γιατί είναι τόσο όμορφο.

— 'Ο 'Ελληνας το εξέτασε και του είπε:

— 'Αφέντη μου, το άλογό σου εί-

ναι τόσο όμορφο, γιατί ανατράφηκε με γαϊδουρινό γάλα.

'Ο άφέντης έσειλε άμέσως ανθρώπους του στην 'Ισπανία να εξετάσουν αν το πράγμα αλήθευε, κι' έμαθε ότι η φοράδα που το γέννησε πέθανε κι' εκείνο θήλασε από μια γαϊδάρα. 'Ο Φίλιππος έθαύμασε τη σοφία του φυλακισμένου του και πρόσταξε να του δίνουν κάθε μέρα από μισό ψωμί.

Μια μέρα ο βασιληάς μόζεψε όλα τα πολύτιμα πετράδια του κι' εκάλεσε τον 'Ελληνα:

— Σοφέ, του είπε, μπορείς να μου πής, ποιο άπ' όλα έχει τη μεγαλύτερη αξία;

— 'Εσύ ποιο νομίζεις, άφέντη μου; ρώτησε ο σοφός.

— Αυτό, είπε ο βασιληάς κι' έκλεισε στο χέρι του ένα πετράδι.

'Ο σοφός το πήρε, το κούνησε στ' αούτι του και είπε:

— 'Αφέντη μου, εδώ μέσα υπάρχει ένα σκουλήκι.

'Ο βασιληάς έβαλε άμέσως να το σπάσουν και πραγματικά βρέθηκε μέσα στο πετράδι ένα σκουλήκι. Τότε διέταξε να του δίνουν ένα ψωμί την ημέρα.

'Υστερα από λίγο καιρό ο βασιληάς εκάλεσε τον σοφό ιδιαίτέρως στο παλάτι του.

— Σοφέ μου, του είπε, θέλω να μου

πής, μια και η σοφία σου είναι τόσο μεγάλη, ποιανού γιός είμαι εγώ...

— Είσαι γιός ενός ψωμά, άπάντησε άδίσταχτα ο σοφός.

'Ο βασιληάς ξαφνιασθηκε. 'Επειδή όμως αυτή ήταν η αλήθεια, τον παρακάλεσε να μην πη σε κανέναν τίποτα. Μόνο τον ρώτησε πως τα ήξερε όλα αυτά.

— 'Αφέντη μου, είπε ο σοφός 'Ελληνας, δεν είναι δα και τόσο δύσκολο να τα μαντέψω κανείς. Κατάλαβα ότι το άλογο ανατράφηκε με γαϊδουρινό γάλα, επειδή είχε αούτιά πεσμένα, πράγμα που δεν συμβαίνει παρά στα γαϊδούρια. Κατάλαβα κατόπιν ότι μέσα στο πετράδι ζούσε ένα σκουλήκι, γιατί οι πέτρες είναι φυσιολογικά ψυχρές, ενώ εκείνη ήταν ζεστή. Και ζεστή μπορούσε να είναι μόνον όταν είχε μέσα σκουλήκι. 'Όσο για την καταγωγή σου, το κατάλαβα κι' αυτό, επειδή τρεις φορές κατά σειράς διέταξες να μου χαρίσουν ψωμί. 'Αν ήσουν από βασιλικό αίμα, ασφαλώς θα μου χάριζες κανένα παλάτι. 'Αλλά έσύ έκτιμούσες περισσότερο από απ' όλα το ψωμί, όπως και ο πατέρας σου.

'Ο βασιληάς άνεγνώρισε τη δική του μικρότητα, διέταξε να βγάλουν το σοφό από τη φυλακή και τον διώρισε σύμβουλό του.

Ο ΣΤΑΥΡΗΣ

Κοίτα το μικρούλη το Σταυρή, του όλο κοροϊδεύει ό, τι κι' αν βρής. Πότε μισοκλείνει το ένα μάτι, πότε στραβογέρνει έτσι την πλάτη. Κι' άλλος τότε βλέπει και γελά κι' άλλος παρακεί περιγελά, όταν τα δυο μάγουλα φουσκώνουν κι' τα κάνει τόσα, σαν μπαλόνι. 'Όμως ο Σταυρής προχθές ξανά, βγαίνοντας τη γλώσσα τόσο να, δάγκωσε την άκρη της στο πλάι κι' άρχισε να κλαίει και να βογγάει. 'Ός που πιά στα τέλος θα γενή μια καρικατούρα αληθινή, μάχη και μια μύτη σαν κουλούρι κι' όλοι να τον λέν άσκημομούρη.

ΣΠ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑΣ

ΒΡΗΚΕ ΤΟ ΜΑΣΤΟΡΗ ΤΟΥ

Δυο τερατολόγοι γονείς εξεθεάζαν τις Ικανότητες των μικρών τους παιδιών.

— Και πως πηγαίνει ο γιός σας στ' μάθημα της Ιχθυογραφίας; ρώτησε ο πρώτος.

— Στην τάξη του που είναι ο καλύτερος, του απάντησε ο άλλος. Φαντάσου! Ζωγράφισε ένα γαϊδάρο με τέτοια καταπληκτική επιτυχία, ώστε κοιτάζοντάς τον μπορούσες να φαντασθής πως τον άκούεις να γκαρίζη.

— 'Ο δικός μου γιός ζωγράφισε μια από τις κόττες μας σ' ένα χαρτί και όταν το πέταξε μέσα στο καλάθι του γραφείου μου ή κόττα που ήταν ζωγραφισμένη στο χαρτί, γέννησε ένα φρεσκοκότα αυγό!

Περναίτε εύχάριστα τήν ώρα σας

1) Κυβόλεξο

★ ★ ★ Λ
★ ★ Λ ★
★ Λ ★ ★
Λ ★ ★ ★

Νά συμπληρωθούν οι άστερίσκοι με γράμματα ώστε ν' αποτελεσθούν οριζόντια και κάθετα λέξεις που νά σημαίνουν: 1) Ξυρίζει. 2) Δεν λείπει από τούς άμανέδες. 3) Όργανο αίσθησεως. 4) Δημιουργείται απ' τήν έλλειψη άσχολίας.

2) Στοιχειόγριφος

Είναι δημοκρατικό
αν του άλλης τού κεφάλι
Αυτοκράτωρ παλαιός
των Ρωμαίων θά προβάλλει.

3) Αϊνίγμα

Είμαι νήσος του Αιγαίου
αν με άποκεφαλίσεις
'Ασιάτη Βασιλέα
άπορώντας θ' αντικριθείς.
Γ. Λιάνης-Άμύνταιον

4) Λεξιγριφος

'Από λέξη έβραϊκή
τό ένα γράμμα θ' αλλάξω
και χρονικό διάστημα
εὐθύς παρουσιάζω.

Στυλιανός Καπράνος
Καστρι — Κυνουρίας

5) 'Ακροστιχίδα

Τά αρχικά των λέξεων που
ζητούμε, σχηματίζουν ποταμό
της Θεσσαλίας:

1) Αὐτός προσέκαλε τον
Τρωϊκό πόλεμο. 2) 'Αρχαία
Θεά. 3) Διασχίζει τήν Αίγυπτο.
4) 'Η Θεά της Διχονοίας στη
γενική. 5) Βιβλικό πρόσωπο.
6) Παντρεύτηκε τή μητέρα του.
7) Γυναικείο όνομα.

Εὐθύμιος Δώλης — Τρίκκαλα

6) Μαγικό τετράγωνο

Στό παρακάτω τετράγωνο νά
τοποθετηθούν τά γράμματα: Α—
Α—Α—Α—Α—Ρ—Ρ—Ρ—Τ—Τ—
Υ—Υ—Φ—Ψ—Ω—Ω, ώστε νά
σχηματισθούν οριζόντια και κά-
θετα λέξεις που νά σημαίνουν:
1) Δεν είναι δένδρα. 2) χωρίς
αὐτό μὲν μπορεί νά ζήση ὁ άν-
θρωπος. 3) Αὐτή τή στιγμή. 4)
Είναι μαύρος.

Π. Δημητρακαράκος-Αθήνα

7) Σκάλα

M — Σ = Τρωατικό
M O P Σ = 'Ανεκάλυψε ειδικό τηλεγρ.αλφάβητο.
M A T O Σ = Τόν συναντούμε στα παραμύθια.
M A P K O Σ = "Ενας από τούς δώδεκα.
M — — — — Σ = Τρυφερός.
M A E K A P A Σ = Έμφανίζεται τις 'Απόκρεω.
M — — — — Σ = Παράδοξος, άκατανόητος.
M L K P O T A T O Σ = Πιο μικρός.

(Γερ. Τσουλέας, 'Αθήναι)

8) 'Απρόοπτο

Τί κοινό έχουν τ' άλλα με
τά λουλούδια;

9) Αϊνίγμα

Χιλιετούπητο λαγόνι
[μά σταλιά νερό δεν χύνει.
'Ι. Βαρβαλιτης-Ερμούπολις Σύρου

ΛΥΣΕΙΣ 12ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΔΙΚΤΙΩΤΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΑΙ ΚΑΘΕΤΑ:

1) ΠΑΛΑΜΑΣ. 2) ΙΑΤΡΙΚΗ, 3)
ΚΑΣΚΕΤΟ.

2) Συναρμολόγηση συλλαβών

Τά δνόματα των προφητών που
θά σχηματισθούν είναι: ΙΕΡΕΜΙΑΣ
ΗΛΙΑΣ—ΑΒΒΑΚΟΥΜ—ΣΥΜΕΩΝ.

3) Λεξιγριφος

ΠΥΡ—ΚΑ—ΙΑ = ΠΥΡΚΑ-Γ-Α

4) Αϊνίγμα

'Η Καρδιά.

5) Ρόμβος

Σ
Τ Α Σ
Σ Α Μ Ο Σ
Σ Ο Σ
Σ

6) Τρίγωνο

Σ Ι Τ Ο Σ
Ι Ρ Ι Σ
Τ Ι Σ
Ο Σ

7) 'Αριθμητικό

Νά πώς θά τοποθετηθούν οι ά-
ριθμοί γά νά δίνουν οριζόντια κά-
θετα και διαγώνια, άθροισμα 34:

1	12	7	14
8	13	2	11
10	3	16	5
15	6	9	4

8) Κρυπτογραφικό

1) ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ 2) ΛΑΔΙ 3) ΔΑ-
ΔΑ 4) ΠΟΔΙ 5) ΣΟΣ 6) ΠΑΣΑ 7)
ΠΟΛΙΣ.

9) Τά χρυσάψαρα

Τά 12 χρυσάψαρα που έμειναν
στην πρώτη στέφρα, αποτελούσαν τά
40 οιο του συνόλου. 'Αρα όλα τά
χρυσάψαρα ήταν 30, μετεφέρθησαν δε
στην άλλη στέφρα 18.

Λύσεις σταυρολέξου άριθ. 12.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΠΟΤΕ—ΤΑ-
ΣΙ, 2) ΙΝΔΙΑΙ, 3) ΝΑ—Α-Ι—ΣΕ—ΜΙ,
4) ΩΡΑ—ΣΑ—ΠΑΣ, 5) ΑΝΩ—ΠΑΝ,
6) ΜΙΑ—ΙΣΤ, 7) ΔΙΑ—ΘΑ—ΑΙΣ, 8)
ΩΣ—ΜΕΤΣ—ΣΕ—9) ΒΙΑΙΟΣ, 10) ΑΙ-
ΑΣ—ΣΙΜΑ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΠΟΝΩ—ΩΡΑ,
2) ΑΡΑΜΙΣ, 3) ΤΙ—ΑΝΙΑ—ΒΑ, 4)
ΕΝΑ—ΩΑ—ΜΙΣ, 5) ΔΙΣ—ΘΕΑ, 6)
ΙΣΑ—ΑΤΙ, 7) ΤΑΕ—ΠΙ—ΣΟΣ, 8)
ΑΙ—ΠΑΣΑ—ΣΙ, 9) ΜΑΝΤΙΣ, 10)
ΙΣΙΣ—ΞΕΝΑ.

Ὁ Ἀητός τοῦ Βάλτου

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

61) Μὲ τίς ἴδιες προφυλάξεις πήγαινε πάντα μπροστὰ ὁ Βασίλης καὶ σὲ κάθε δύσκολο πέρασμα ἀκουγόταν τὸ οὐρλιασμα τοῦ λύκου κι' ἀπὸ κρινόταν ὁ ὀδηγός.

— Κουβεντιάσεις μὲ τὰ θεριά μέσ' στὴ νύχτα; εἶπε ἕνας ἀγωνιστής.
— Ναι, εἶναι ἕνα μικρὸ λυκόπουλο, πὺν μὲ βοηθᾷ στὰ περάσματα, εἰπα γελώντας ὁ ὀδηγός. Ἐδῶ ὅλα βοηθοῦν τὸν ἀγῶνα μας καὶ θεριά κι' ἀνθρώποι. Μέσα ἀπ' τὰ πυκνὰ καλάμια βῆκαν σκιές... Ἦταν ἀντάρτες ἀπ' τὰ ἑλληνικά σώματα τὰ κλεισμένα στὴ Λίμνη. Ὅλοι τους ἦταν ἀδύνατοι μὲ τὸ φυσικήκλια τους σταυρωτὰ στὸ στήθος.

62) Ποιὸς εἶσαι, ρώτησε ὁ Νικηφόρος. Πῶς ἔγινες ἐτοί; Ἀρρώστησες ἐδῶ;
— Παναγιώτη μὲ λένε, ἀπὸ τὴ Ρούμελη. Ὅσο γι' ἀρρώστεια, Ἐδῶ βλέπεις ἔχει κουνούπια, μᾶς τινάζουν οἱ θέρμες. Μὰ ποιὸς σὰς ἔφερε;

— Τοῦτος δὲ ὁ μικρός.
— Ποιὸς μικρός;
— Νὰ τοῦτος.
— Πού εἶναι;

Ὁ Νικηφόρος γύρισε ψάχνοντας μὲ τὸ βλέμμα τὸν ὀδηγό. Μὰ τοῦ κάκου... Τὸ νέο ἀγόρι εἶχε μακρύνει, σὰ νάθελε ν' ἀποφύγη τὴ συνάντησή...
— Τί ἔγινε αὐτὸς ὁ Βασίλης, ρε παλληκάρια;

63) — Ἀπὸ μένα δὲν τὴν γλυτώνει, εἶπε σὲ λίγο. Πού θάξη πάει; Μὲ μίαν ἀφῆσε τοὺς ἔλλους πὺν ἔλαμναν κιάλας πρὸς τὴν καλύβα τοῦ καπετάν. Ἀγρὰ. Μία πλάσα στάθηκε γιὰ χατήρι τοῦ στήν ἀκρολιμνιά μὲ τὸν Παναγιώτη. Μέσα στὰ στήθη τοῦ Νικηφόρου ἄναψε καὶ κόροσε τὸ φιλότιμο τοῦ Κρητικίου. Ἐνα σοῦρσιμο στὰ καλάμια πρόδωσε τὸ κρυμμένο ἀγόρι. Ὁ Νικηφόρος μ' ἕνα πῆδημα δρέθηκε κοντὰ του, ὀρπάζοντάς τον ἀπ' τὸ λαιμὸ.

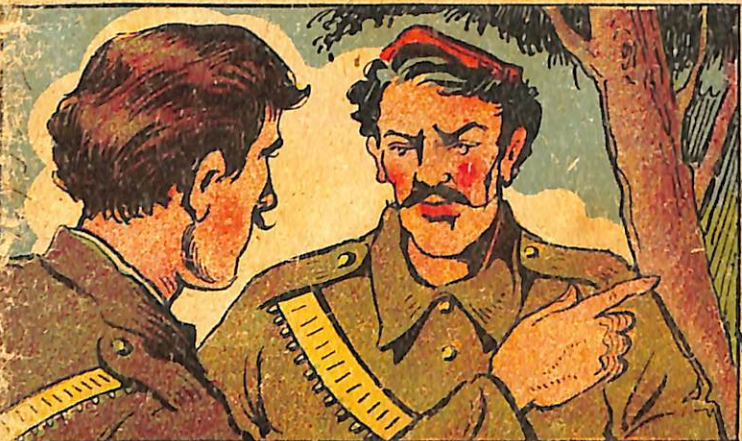
— Στάσου τομάρι, φώναξε.
— Ἄσε με, παρακάλεσε τ' ἀγόρι.
— Νὰ σ' ἀφήσω;
— Ἄσε πού σου λέω...

62) Ἐξοφόρτωσαν τοὺς κουρασμένους ἄντρες καὶ ξεκίνησαν φορτωμένοι αὐτοὶ τὰ πολεμοφόδια πὺν τοὺς ἔφεραν.

— Κουράγιο παιδιά, εἶπε κάποιος.
— Ἀπὸ κουράγιο, ἄλλο τίποτα.
— Ἐμπρός, λοιπόν!...

Στὸ γλυκοκάρωμα ἔφτασαν στὴν ἀκρολιμνιά. Κι' οἱ καινούργιοι εἶδαν τοὺς παλιούς, ἰσχνούς, κιτριναρικούς ἀνθρώπινους ἰσκιούς. Μ' αὐτοὺς θὰ πολεμοῦσαν τοὺς Βουλγάρους; Ἐταί θὰ γίνονταν σὲ λίγο κι' αὐτοί;
— Ὁ Ἀητός τοῦ Βάλτου σου στέλνει τὸ καλῶς ὠρίσες, καπετὰν Νικηφόρε, εἶπε ἕνα ψηλο, μὰ πολὺ χλωμὸ παλληκάρι.

64) — Ὁ Βασίλης, εἶπε καπετάνιο; ξαναρώτησε ὁ Παναγιώτης. Ἐνα

αἰδὶ ὡς δεκάξη χρόνῶν μὲ μαλλιά λίγο κόκκινα;

— Ναι, ἔτσι ἦσαν, δεβαίωσαν ὅλοι.

— Τὸν ξέρεις, ρώτησε κάποιος.

— Γιὰ μίλα, εἶπε ὁ Νικηφόρος.

— Ἐγώσε πάλι τὴ μούρη του ὁ κατάσκοπος... Πῶς δὲ σὰς παράδωκε

τοὺς Βουλγάρους μεσοστράτις... Εἶναι Βούλγαρος, καπετάνιο... Στὶς

πλάσες τὸ γρηγορότερο, νὰ πάμε στὸ Τσέκρι. Ποιὸς ξέρει τί μᾶς σκα-

νώνει αὐτὴ τὴ στιγμή ὁ μπαμπέσης!

Ὁ Νικηφόρος ἔμεινε δουλός.

65) Νὰ τὴν πληρωὴ σου, Τσογλάνι, φώναξε, σφίγγοντας καὶ τραντά-

ζοντας δυνατὰ τ' ἀγόρι.

Ὁ μικρός τὸν κοίταξε μὲ παράπονο.

— Τί κακὸ εἶδες ἀπὸ μένα, καπετὰν Νικηφόρε; εἶπε. Μὲ ξέρεις ἐσὺ ποιὸς

εἶμαι; Μὲ ξέρει κανένας τους;

— Καὶ βγάζοντας ἀπ' τὸ στήθος τοῦ τὸ χρυσοῦ σταυρουδάκι τοῦ Κέντρου,

ὄφειξε στὸν ἀγωνιστή.

Μονομιάς ξεσφίχτηκαν τὰ χέρια τοῦ Νικηφόρου... Ὁ Βασίλης χαίρετσε

τὸ βαθύ σεβασμὸ καὶ ξεμάκρυνε μέσ' στὰ καλάμια.

(Συνεχίζεται)